Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Handicappolitikken for Naalakkersuisut bygger på en forståelse af handicap som de samfundsskabte barrierer, som en person med en funktionsnedsættelse møder i samfundet. Derfor er formålet med handicappolitikken at skabe et samfund uden disse barrierer. Formålet med forslaget er at give personer med handicap flere rettigheder samt sikre, at personer med handicap kan få fuldt udbytte af menneskerettighederne og fundamentale frihedsrettigheder. Formålet er også at fremme selvstændigheden, respekten og værdigheden hos personer med handicap.

Forslaget knytter sig til de overordnede politiske mål og FN's Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap. Forslaget følger op på koalitionsaftalen 2025, en række politiske beslutninger fra blandt andet Inatsisartut samt konkrete problemstillinger baseret på erfaringerne med gældende lovgivning. Forslaget følger blandt andet op på finanslovsaftalen om finanslov 2023 om forbedringer på handicapområdet bl.a. vedrørende lovgivning.

Derudover tilsigter forslaget at implementere nogle af de overvejelser, der kom til udtryk på en handicapworkshop fordelt over 2 dage i oktober 2023. Workshoppen blev afviklet med deltagelse af fagfolk fra kommunerne, Selvstyret, NGO'er og rettighedsinstitutioner.
Desuden er hensigten med forslaget, at det skal være med til at understøtte en samfundsudvikling, hvor børn, unge og voksne med handicap har samme muligheder for at udnytte deres potentiale og samme ansvar for eget liv som alle andre samfundsborgere. Det langsigtede mål er at skabe et inkluderende og mangfoldigt samfund baseret på respekt for forskellighed, og hvor der støttes op om den enkeltes ressourcer og muligheder. Men også et samfund, hvor ansvar og muligheder balancerer, og hvor den enkelte gør sit til at deltage i og bidrage til fællesskabet. Kort sagt et samfund, hvor afsættet er det enkelte menneskes møde med omgivelserne – ikke funktionsnedsættelsen.

Det er vigtigt at fremme deltagelse af personer med handicap i det civile, politiske, økonomiske, sociale og kulturelle liv på lige fod med alle andre. Derfor arbejdes det løbende for at sikre, at personer med handicap får adgang til den hjælp og støtte fra det offentlige, der skal til for at kunne få en god og velfungerende hverdag. Behovet for hjælp og støtte kan variere meget, men uanset behov er det vigtigt, at borgeren får den rette indsats. Derfor arbejdes der løbende på at styrke borgernes retssikkerhed.

Forslaget tager afsæt i 3 grundlæggende principper, som understøtter de indarbejdede rettigheder samt samfundsudviklingen.

De 3 grundprincipper:

- Ligebehandlingsprincippet: Ligebehandling handler om, at alle skal have lige muligheder for at realisere deres drømme og potentialer. Det skal ikke nødvendigvis ske ved at behandle alle ens. Vi er alle født med forskellige forudsætninger, og nogle gange kan ligebehandling kun opnås ved at behandle mennesker forskelligt – ved at tage udgangspunkt i de mange forskellige faktorer, der i den konkrete situation har betydning for at opnå ligebehandling for det enkelte menneske.
- Kompensationsprincippet: Kompensation gives for at overkomme de barrierer, som forhindrer børn, unge og voksne med handicap i at deltage i samfundslivet på lige fod med alle andre. Kompensation kan for eksempel gives i form af et varigt hjælpemiddel som en kørestol eller protese, men kan også gives i form af eksempelvis socialpædagogisk støtte eller hjemmehjælp.
- Sektoransvarlighedsprincippet: Sektoransvarlighedsprincippet handler om ansvarsfordelingen på handicapområdet. Alle offentlige myndigheder har et ansvar for, at deres tilbud er tilgængelige for mennesker med handicap og for at indtænke handicappolitiske aspekter i politikudviklingen på de respektive områder.

En række undersøgelser peger på, at der er store menneskelige, faglige og økonomiske gevinster ved at investere i forebyggelse og samfundstilpassede støtteforanstaltninger. En forebyggende indsats betaler sig og giver livslang effekt. Derfor er forebyggende indsats samt efterværn indarbejdet i nærværende forslag, hvortil forslaget ligeledes giver pårørende mulighed for pasning af en nærtstående med handicap. Efterværn foreslås for at sikre en god overgang til en selvstændig tilværelse for den unge.

Mødet med kommunen er centralt for, at mennesker med handicap modtager den hjælp samt vejledning og rådgivning om muligheder for støtte, der gør det muligt at leve et selvvalgt og meningsfuldt liv med mulighed for at bidrage og deltage i samfundet.

Det har været vigtigt for Naalakkersuisut, at forslaget blev udformet således, at det sætter rammerne for en optimal udnyttelse og styrkelse af de ressourcer, der allerede er til stede i kommunerne. Forslaget forbedrer mulighederne for efterlevelse af lovgivningen om støtte til personer med handicap ved at foreslå digitalisering af sagsbehandlingen.

Forslaget er en omfattende revidering af de lovmæssige rammer på handicapområdet og indeholder nye og forbedrede muligheder for både kommunerne og Naalakkersuisut til at kunne støtte alle personer med handicap i at nyde et værdigt liv med samme rettigheder og muligheder som andre. Forslaget er endvidere udformet for at gøre Inatsisartutloven mere brugervenlig.

Oversigt over kapitlerne i forslaget

Kapitel 1. Formål, definitioner og målgruppe
Formål, Definitioner, Målgruppe
Kapitel 2. Ansvar og organisering
Kommunalbestyrelsens forpligtelser, Ret til støtte, Bisidderordning, Kvalitetsstandarder, Fælles myndighedsansvar, Pissassarfik,
Kapitel 3. Sagsbehandling og handleplaner
Sagsbehandlingsprincipper, Afgørelser og udredning, Sagsbehandlingstid og opfølgning, Samtale, Handleplan, Udveksling af oplysninger
Kapitel 4. Støtteformer
Nærtstående pasning af person med handicap, Støtteperson, Ledsagelse, Flyttehjælp, Tilbud om gruppebaseret støtte, Individuel tidsbegrænset støtte, Aflastning, Øvrige støtteforanstaltninger, Habilitering og rehabilitering på Pissassarfik
Kapitel 5. Efterværn
Kapitel 6. Botilbud
Bokollektiver, Beskyttede boenheder, Fælles bestemmelser for kommunale botilbud, Det centrale visitationssystem, Døgntilbud og sikrede tilbud, Anbringelse på sikret døgntilbud, Udviklingsplan og statusrapport, Årsberetning, Strategi
Kapitel 7. Botilbud uden for Grønland
Kapitel 8. Ændring og ophør af støtte og botilbud
Kapitel 9. Forebyggelse og beskyttelse
Henvisning til sundhedsvæsenet, Forebyggelse af seksuelle overgreb, Seksualpolitik
Kapitel 10. Underretning og opfølgning
Underretningspligt, Kommunens handlepligt
Kapitel 11. Besøgsrejser, ledsagelse under ferie og kistetransport
Besøgsrejser for børn, Besøgsrejser for voksne, Økonomisk støtte til besøgsrejser eller ferie, Besøg ved sygdom eller død, Besøg ved mærkedage eller sygdom, Kistetransport
Kapitel 12. Handicapråd og politikker
Kapitel 13. Tilsyn
Kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtelser, Tilsynsforpligtelser for Naalakkersuisut
Kapitel 14. Forsøgsordninger
Kapitel 15. Økonomi og takster
Finansiering, Takstregulering
Kapitel 16. Klage og statistik
Klageadgang, Statistik
Kapitel 17. Oplysningspligt og sanktioner
Kapitel 18. Ikrafttrædelses-, ophævelses- og overgangsbestemmelser

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1. Gældende ret

Gældende ret består af Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap som senest ændret ved Inatsisartutlov nr. 5 af 19. november 2021.

2.2. Forslagets indhold

2.2.1. Formålet

Med Inatsisartutloven ønskes en realisering af menneskerettigheder for personer med handicap inden for den sociale sektor, men også i andre sektorer gennem støtte efter denne Inatsisartutlov. Støtte efter Inatsisartutloven til personer med handicap har til formål at dække basale behov, f.eks. at sikre personlig hygiejne, eller at en person med handicap får mad. Det er i sådanne sammenhænge væsentligt, at kommunen, som træffer afgørelse om støtte til sådanne basale behov, og at personalet, som yder støtten, har fokus på personens menneskerettigheder. Støtten sikrer f.eks. personens ret til at deltage i samfundslivet og herunder i det politiske liv. Myndighedernes virke på socialområdet forpligter til at sikre rettigheder for personer med handicap i alle aspekter.

Formålet er, at borgeren med handicap får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Forebyggende rådgivning og støtte og støtte til et selvstændigt liv på lige fod med andre borgere, er centralt for at sikre borgere med handicap muligheder for livskvalitet og livsudfoldelse.

2.2.2. Støtte til at frit kunne vælge bolig, i det omfang det er muligt

En person med handicap har ret til støtte til, at denne frit kan vælge bolig, i det omfang det er muligt. Personen med handicap har også ret til støtte for at kunne blive i eget hjem, når personen og dennes værge eller forældremyndighedsindehavere udtrykker ønske herom. Det er en forudsætning, at personens egen eller andres velfærd ikke bliver udsat for fare ved dennes frie valg af bolig samt ved at forblive i eget hjem.

Det kan i praksis være vanskeligt at imødekomme det frie valg af bolig, men rettigheden er udtryk for ligebehandling af personer med handicap i forhold til andre personer, og det frie valg af bolig skal så vidt muligt imødekommes.

2.2.3. Målgruppe

Det foreslås, at det tydeliggøres, at Inatsisartutloven også omfatter personer med aldersbetingede funktionsnedsættelser samt personer med ophold på ældreinstitutioner, heriblandt personer under aldersgrænsen for alderspension. Herved tydeliggøres, at målgruppen sikrer støttemuligheder til personer med funktionsnedsættelser. Tydeliggørelsen af målgruppen efterlever artikel 1 i FNs Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap: ”Personer med handicap omfatter personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.”

2.2.4. Definitioner
Der foreslås en række definitioner for at fremme forståelse af begreber, som anvendes i Inatsisartutloven.

2.2.5. Udredning:
2.2.5.1. Samarbejde
Det foreslås, at også sundhedsvæsenet, relevante offentlige myndigheder samt institutioner med kendskab til personer med handicap fremgår som relevante samarbejdspartnere, når der foretages udredning af forholdene for en person med handicap, hvis det må antages, at personen har behov for støtte. Det beror på en konkret vurdering, hvem som inddrages i udredningen i konkrete sager.

2.2.5.2. Frister
Der foreslås en frist på 2 måneder fra, kommunalbestyrelsen har erfaret, at en person med handicap kan have behov for støtte til, at der i forbindelse med afslutningen af udredningen træffes en skriftlig afgørelse, om personen med handicap skal tildeles støtte eller hjælpemidler samt udarbejdes en skriftlig handleplan. Det er vigtigt, at der er den fornødne tid afsat til udredningen, men der er også et hensyn at tage til borgeren om afklaring vedrørende udredning.

2.2.6. Forebyggende indsatser
Som en ny forstærket retssikkerhed for personer med handicap foreslås en række bestemmelser vedrørende forebyggende indsatser, således at man sammen med personen kan afhjælpe dennes situation, men også forebygge en eventuel forværring af funktionsniveauet.

Det pålægges kommunerne at tilrettelægge en indsats, der sikrer sammenhæng mellem kommunens generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for personer med behov for særlig støtte.

Forældre med børn med handicap kan have behov for rådgivning og indsatser, som forebygger de vanskeligheder, som kan udvikles i en familie, hvor 1 eller flere personer har handicap. Også vordende forældre er omfattet af de forebyggende indsatser.

Kommunalbestyrelsen bliver med forslaget forpligtet til ved opsøgende arbejde at tilbyde denne rådgivning til enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for det.

De forebyggende indsatser kan omfatte konsulentbistand, netværks- eller samtalegrupper, rådgivning om familieplanlægning og andre indsatser, som har til formål at forebygge vanskeligheder for en person med handicap eller dennes familie.

2.2.7. Henvisning til sundhedsvæsenet til undersøgelse og behandling

Hvis forældremyndighedsindehavere eller værgen undlader at lade et barn, ung eller umyndig person undersøge eller behandle for en livstruende sygdom eller en sygdom, der udsætter personen for betydelig og langvarigt nedsat funktionsevne, kan kommunalbestyrelsen, med eller uden samtykke, træffe afgørelse om at henvise til sundhedsvæsenet til undersøgelse og behandling. Dette er en ny bestemmelse i loven.

2.2.8. Midlertidigt anbringelsessted
Der foreslås en bestemmelse om, at det påhviler kommunalbestyrelsen at tilvejebringe et midlertidigt anbringelsessted for en person med handicap, som afventer en plads på et af selvstyrets døgntilbud via det centrale visitationssystem. Bestemmelsen præciserer, at det er kommunalbestyrelsen, som har ansvaret for at sikre et midlertidigt anbringelsessted. Det er fortsat Naalakkersuisut, som via visitationssystemet skal sørge for, at personen med handicap tildeles en plads i et af selvstyrets døgntilbud, når dette imødekommer personens behov. Naalakkersuisut bør 1 gang i kvartalet orientere kommunalbestyrelsen om, hvornår der kan forventes at kunne blive tildelt en egnet plads i et af selvstyrets døgntilbud. Endvidere bør kommunalbestyrelsen orientere Naalakkersuisut om støtteforanstaltningerne til personen med handicap på det midlertidige anbringelsessted.

2.2.9. Ophold i botilbud uden for Grønland:
Det foreslås, at personen med handicap ved anbringelse eller ophold uden for Grønland administrativt skal godkendes hos Naalakkersuisut forud for anbringelsen.

2.2.9.1. Når behov hos personen med handicap ikke kan imødekommes i Grønland
Det fremgår af forslagets ordlyd, at opholdet uden for Grønland er tidsbegrænset, hvilket skyldes, at der ikke er et tilsvarende tilbud i Grønland og der bør arbejdes på at etablere et tilbud i Grønland. Yderligere fastsætter bestemmelsen krav til indstillingen til anbringelsen uden for Grønland til Naalakkersuisut til godkendelse.

2.2.9.2. Når personen har behov for kompetenceudvikling i forhold til sit handicap eller behov for en rehabiliterende indsats, som ikke kan dækkes i Grønland
Det fremgår af forslagets ordlyd, at opholdet er tidsbegrænset, hvilket skyldes, at der ikke er et tilsvarende tilbud i Grønland og der bør arbejdes på at etablere et tilbud i Grønland. Yderligere fastsætter bestemmelsen krav til indstillingen til anbringelsen uden for Grønland til Naalakkersuisut til godkendelse.

Botilbuddet udvides til at omfatte en lejlighed, klubværelse, kollegium og andet, hvor botilbuddet er passende for personen med handicap.

2.2.9.3 Kombination af støtteforanstaltningerne uden for Grønland
Forslaget omfatter, at kommunalbestyrelsen i indstillingen til anbringelsen uden for Grønland skal undersøge behovet for, om borgeren skal have støtte efter en kombination af §§ 57 og 59. Dette er

henset til, at personen med handicap kan have behov for særlig støtte ud over, hvad §§ 57 og 59 omfatter, eksempelvis støttetimer til at varetage omsorg, hygiejne, hjælpemidler og udredning. Listen er ikke udtømmende.

2.2.10 Forebyggelse af seksuelle overgreb
Som noget nyt foreslås der bestemmelser om forebyggelse af seksuelle overgreb, seksualpolitik og hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om håndtering af viden eller mistanke om, at person med handicap er udsat for et overgreb.

Det foreslås, at i arbejdet med at forebygge seksuelle overgreb på personen med handicap, skal personalet på botilbuddet være særligt opmærksom på blandt andet et fælles værdigrundlag for arbejdet med forebyggelse, procedurer for forebyggelse og håndtering af mistanke, fælles viden om risikofaktorer for seksuelle overgreb, tegn på mistrivsel hos personen med handicap heraf både adfærdsmæssige og fysiske tegn samt fysiske tegn på seksuelle overgreb.

Det foreslås, at botilbud for personer med handicap skal formulere en klar og tydelig seksualpolitik om seksualitet og seksuelle overgreb. Seksualpolitikken skal være med til at skabe en forståelse for, at en seksualitet er en integreret del af ethvert persons personlighed og et basalt behov og seksualpolitikken skal forebygge overgreb på personer med handicap.

Der foreslås desuden hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om personalets håndtering af viden eller mistanke om et seksuelt overgreb på en person med handicap,

2.2.11. Mulighed for pasning af person med handicap af en nærtstående til personen med handicap
Der foreslås en ny støtteforanstaltning, som giver mulighed for, at en nærtstående med tilknytning til arbejdsmarkedet, der ønsker at passe en person med handicap, ansættes af kommunalbestyrelsen tidsbegrænset til 6 måneder med mulighed for 3 måneders forlængelse.

Betingelse herfor er blandt andet, at alternativet til pasning i hjemmet er døgnophold uden for hjemmet eller plejebehovet svarer til et fuldtidsarbejde.

2.2.12. Tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte
Der foreslås en ny støtteforanstaltning for kommunalbestyrelsen til at iværksætte eller give tilskud til tilbud om gruppebaseret hjælp, omsorg eller støtte samt gruppebaseret optræning og hjælp til udvikling af færdigheder, til personer med handicap eller i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse og eventuelle sociale problemer.

Støtte og hjælp til personer med handicap er typisk rettet mod enkeltpersoner. Tilbuddet om gruppebaseret hjælp og støtte bringer personer med handicap sammen og styrker derved det sociale aspekt i livet for personer med handicap. Tilbuddet kan forebygge risikoen for at udvikle

funktionsnedsættelse samt eventuelle sociale problemer eller udfordringer, som personer med handicap måtte have.

2.2.13. Tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte
Der foreslås en ny støtteforanstaltning for kommunalbestyrelsen til at iværksætte eller give tilskud til tilbud om tidsbegrænset individuel hjælp, omsorg eller støtte samt tidsbegrænset individuel optræning og hjælp til udvikling af færdigheder, til personer med handicap og personer, der er i risiko for at udvikle et handicap. Tilbuddet er afgrænset til maksimalt 6 måneder og det er en forudsætning, at tilbuddet vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge forværring af funktionsnedsættelsen.

2.2.14 Kommunale døgntilbud
Det foreslås, at der ud over døgntilbud drevet af Naalakkersuisut, kan godkendes oprettelse af kommunale døgntilbud. Herved kan hensynet til at bo nær hjemstedet imødekommes. Det er dog altid en samlet vurdering, som er afgørende for, hvor behovet bedst imødekommes. Hensynet til at bo nær hjemstedet indgår som et blandt flere hensyn, som indgår i den samlede vurdering af imødekommelse af behovet hos personen med handicap.

2.2.15. Flyttehjælp
Det foreslås, at Naalakkersuisut kan yde flyttehjælp til personer med handicap, som er over 18 år, efter denne Inatsisartutlov, når der ikke er mulighed efter anden lovgivning.

2.2.16. Efterværn
Det foreslås med bestemmelsen at regulere en forpligtigelse til, at kommunalbestyrelsen skal påbegynde forberedelsen af overgangen til voksenlivet, når en ung med betydelig og langvarigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, som modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, fylder 16 år.

Formålet med efterværn er at bidrage til, at de unge støttes til at etablere en selvstændig tilværelse på lige fod med andre unge. Før efterværnet tildeles, skal kommunen – med inddragelse af den unge – foretage en individuel vurdering af den unges støttebehov. Efterværn skal tilbydes, når det må anses for at være af væsentlig betydning for den unges behov for støtte.

2.2.17. Besøgsrejser
Adgang til besøgsrejser bliver med forslaget en ubetinget rettighed for den enkelte person med handicap. Formålet er at hjælpe personer, der har ophold uden for deres hjemsted, til at bevare tilknytningen til hjemstedet. Som udgangspunkt er hjemstedet den by eller bygd, hvor personen med handicap havde ophold, før personens ophold på et botilbud uden for hjemstedet.

Børn med handicap har ret til 2 årlige besøgsrejser til hjemstedet. Voksne med handicap har ret til 1 årlig besøgsrejse til hjemstedet. Herved ligebehandles voksne med handicap, idet der i gældende lov kun er ret til 1 besøgsrejse hvert andet år for personer med handicap, som har været anbragt uden for hjemstedet i mindst 10 år efter det fyldte 18. år. Retten til 2 årlige besøgsrejser for personer i alderen 18-24 år, som midlertidigt har ophold i et døgntilbud uden for Grønland, bevares.

Der er mulighed for, at nærtstående til personen med handicap kan få besøgsrejse til det sted, hvor personen med handicap bor. Nærtståendes adgang til besøgsrejse er subsidiær i forhold til personens adgang. Det er en betingelse for, at nærtstående skal tilbydes besøgsrejsen, at personen med handicap ikke selv er i stand til at benytte sin besøgsrejse og at personen ønsker at modtage besøg. Der kan bevilges besøgsrejse til maksimalt 2 nærtstående til personen med handicap.

2.2.18. Udarbejdelse af en landsdækkende strategi for udviklingen på døgntilbudsområdet
Der lægges med forslaget op til, at Naalakkersuisut forpligtes til at udarbejde en ny strategi samt opfølgende på forrige strategi for døgntilbudsområdet hvert 2. år, samt at strategien skal omfatte døgntilbud for hele landet. Hensigten med den løbende udarbejdelse af strategier for døgntilbud er at bidrage til en bedre planlægning og tilrettelæggelse af døgntilbuddenes virksomhed samt at sikre en øget bevidsthed og større specialisering i relation til de aktuelle problemstillinger og behov på området.

2.2.19. Anvendelse af et fælles offentligt IT-system til brug for administrationen
Kommunerne og Naalakkersuisut skal anvende et fælles offentligt IT-system til brug for administration af denne Inatsisartutlov, således at al handicapsagsbehandling fremover er digitaliseret. Dette vil sikre mere ensartet sagsbehandling i alle kommunale forvaltninger på handicapområdet samt danne grundlag for en hurtigere sagsbehandling.

Der er allerede oprettet og implementeret et fælles offentligt IT-system, Get Organized, til børnesagsbehandlingen ved en børne-app og et hjælpeprogram ”gluu”.

2.2.20. Forsøgsordninger
Det foreslås, at Naalakkersuisut på baggrund af en indstilling herom fra en kommunalbestyrelse kan godkende kommunale forsøgsordninger om støttemuligheder og døgntilbud, hvorved forstås, at der skal være tale om aktiviteter af en begrænset varighed.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
Dette forslag har – i lighed med gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap - grundlag i FN’s handicapkonvention. Dette betyder, at der fortsat er fokus på rettigheder for borgere med handicap, hvilket kan medføre administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Der er alene lavet beregninger på de økonomiske konsekvenser af de nye bestemmelser i forslaget.

De økonomiske konsekvenser af videreførte bestemmelser efter tidligere og gældende lovgivning er allerede overført til kommunerne via det kommunale bloktilskud eller afsat på finansloven.

Beregningerne af de økonomiske konsekvenser er skønsbaserede, og nogle estimerede udgifter er forbundet med stor usikkerhed på grund af mangel på valide landsdækkende data på de berørte områder.

3.1. Merudgifter til implementering af Inatsisartutloven

Der skal udarbejdes flere vejledninger til Inatsisartutloven samt afholdes flere kurser i den nye lovgivning for de kommunale sagsbehandlere og andre, som skal anvende loven i det daglige, f.eks. forstandere for døgntilbud og ældreinstitutioner. Der afsættes derfor i alt 3,0 mio. kr. fra 2027-2028 på finansloven til afholdelse af kursusaktivitet.

3.2. Digitalisering af handicapsagsbehandlingen

I forbindelse med digitalisering af børnesagsbehandlingen i perioden 2021-2023 er der oprettet et fælles offentligt IT-sagsbehandlingssystem i alle 5 kommuner. Konkret er IT-systemet Get Organized (GO). Dette system har allerede – i en ældre version - været i brug i Kommuneqarfik Sermersooq i flere år. Til det fælles offentlige IT-sagsbehandlingssystem er udviklet en børne-app samt et hjælpeprogram ”gluu”.

Digitalisering af handicapsagsbehandlingen vil få væsentlig betydning for afhjælpning af de nuværende problemer med at sikre kvalitet i handicapsagsbehandlingen.

Det skønnes, at digitalisering af handicapsagsbehandlingen vil få færre økonomiske konsekvenser i forhold til digitalisering af børnesagsbehandlingen, hvor 4 ud af 5 kommuner fik oprettet IT-systemet Get Organized (GO) samt alle 5 kommuner fik oprettet børne-app’en, da der i forbindelse med digitaliseringen af handicapsagsbehandlingen kan videreudvikles på en eksisterende IT-løsning.

Det forventes, at udgifterne på 7,0 mio. kr. til digitalisering af handicapsagsbehandlingen ved et fælles offentligt IT-system kan afholdes i perioden 2027-2029.

Såfremt der vælges et andet IT-sagsbehandlingssystem, må der forventes højere udgifter til udvikling og implementering af IT-sagsbehandlingssystemet.

3.3. Flere støttemuligheder

Vedrørende tilskud til gruppebaseret hjælp, omsorg, støtte, optræning, hjælp til udvikling af færdigheder, til personer, der har handicap, giver dette tiltag mulighed for, at enkeltpersoner kan modtage disse tilbud i grupper. I det omfang dette tilbud allerede udnyttes til personer med

handicap individuelt, forventes den gruppebaserede støtte at reducere de administrative ressourcer og økonomiske udgifter. Der foreligger ikke data fra kommunerne for udgifterne fordelt på forskellige støttemuligheder, som kan give et solidt datagrundlag for at foretage nøjagtig beregning af den potentielle besparelse. Et skøn er en besparelse på 1,0 mio. kr. ved at samle individuelle forløb i grupper.

Vedrørende mulighed for pasning af person med handicap i eget hjem af en nærtstående til personen med handicap er dette et nyt tiltag, som vil medføre øgede udgifter til aflønning af den nærtstående, men samtidig reduceres behovet for støttepersontimer og derved reduceres de kommunale udgifter til støttepersontimer. Det vurderes derfor, at den kommunale merudgift forbundet med initiativet og den tilhørende besparelse udligner hinanden, hvorfor initiativet vurderes at være udgiftsneutralt.

Vedrørende mulighed for godkendelse og oprettelse af kommunale døgntilbud vil dette ikke medføre kommunale merudgifter, da personer med handicap allerede modtager støtte i et omfang, der imødekommer behovet, enten på ældreinstitution eller i Selvstyredrevet døgntilbud.

Samlet set forventes forslaget at medføre en årlig kommunal besparelse på 1,0 mio. kr.

3.4. Nærtståendes pasning af person med handicap

Forslaget omhandler, at en nærtstående med tilknytning til arbejdsmarkedet, der ønsker at passe en person med handicap, ansættes af kommunalbestyrelsen, når alternativet til pasning i hjemmet er døgnophold uden for hjemmet eller plejebehovet svarer til et fuldtidsarbejde.

Den nærtstående kan ansættes i indtil 6 måneder med henblik på at passe personen med handicap. Pasningsperioden kan forlænges med indtil 3 måneder, hvis særlige forhold taler herfor. Pasningen kan opdeles i perioder af hele måneder. Efter aftale med den arbejdsgiver, som har givet orlov til den nærtstående til pasning af personen med handicap, kan pasningen opdeles i kortere perioder.

Det skønnes, at forslaget samlet set ikke vil medføre merudgifter for kommunerne, da udgiften til aflønning af nærtstående skal modregnes med de potentielle udgifter kommunen ellers ville have til midlertidig anbringelse i døgntilbud, ældreinstitution eller støttepersontimer, hvis personen med handicap kan blive passet i eget hjem.

Der foreligger dog ikke et validt landsdækkende datagrundlag for personer omfattet af forslaget, som gør Naalakkersuisut i stand til at kunne beregne de eksakte udgifter og besparelser forbundet med nærværende forslag til bestemmelser.

3.5. Besøgsrejser

Børn med handicap anbragt i et døgntilbud uden for hjemstedet har uændret ret til 2 årlige besøgsrejser. Voksne med handicap anbragt i døgntilbud uden for hjemstedet har ret til 1 årlig besøgsrejse til hjemstedet, men voksne, som har været anbragt mere end 10 år efter det fyldte 18. år, har efter gældende lov kun ret til 1 besøgsrejse hvert 2. år.

Det foreslås, at der bliver ligebehandling, således at alle voksne med handicap anbragt i døgntilbud uden for hjemmet får ret til 1 årlig besøgsrejse. Dog bevares retten til 2 årlige besøgsrejser for unge med handicap i aldersgruppen 18-24 år, som er tidsbegrænset uden for hjemstedet.

Merudgiften forbundet med nærværende forslag til bestemmelse er beregnet til 4,0 mio. kr. årligt. Beregningen beror på følgende antagelser:

- Halvdelen af alle personer i Danmark og Grønland, der i dag benytter sig muligheden for en besøgsrejse hvert andet år, vil benytte sig af muligheden for en ekstra årlig besøgsrejse hvert år.
- Alle de ekstra besøgsrejser fra Danmark vil inkludere to ledsagere, og halvdelen af de ekstra besøgsrejser internt i Grønland vil inkludere to ledsagere og resten en ledsager.
- Halvdelen af de ekstra besøgsrejser fra Danmark vil modtage kostpenge, og den anden halvdel vil få dækket hotel og forplejning.

Med udgangspunkt i disse antagelser er de estimerede årlige udgifter til en udvidelse af retten til 1 årlig besøgsrejse beregnet til 3,658 mio. kr. De resterende 0,342 mio. kr. udgør en buffer til fordel for kommunerne, hvis udnyttelsen af retten viser sig at være højere end antaget.

3.6. Kommunale merudgifter i forbindelse med forebyggende indsatser

Med forslaget skal kommunalbestyrelsen tilrettelægge en indsats, der sikrer sammenhæng mellem kommunens generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for personer med behov for særlig støtte. Kommunalbestyrelsen bliver med forslaget forpligtet til ved opsøgende arbejde at tilbyde denne rådgivning til enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for det. Tilbuddet om rådgivning skal også omfatte vordende forældre. De forebyggende indsatser kan omfatte konsulentbistand, netværks- eller samtalegrupper, rådgivning om familieplanlægning og andre indsatser, som har til formål at forebygge vanskeligheder for en person med handicap eller dennes familie.

Det vurderes, at forslaget ville medføre kommunale merudgifter i form af medarbejdertimer, som skal afsættes til at varetage tilbuddet om rådgivning. Det skønnes, at det vil kræve i omegnen af 4 socialrådgiver årsværk fordelt på de 5 kommuner svarende til 2,0 mio. kr. i årlige udgifter.

3.7. Kommunale udgifter til administration af Inatsisartutloven

På baggrund af tidligere høringssvar hvor kommunerne har tilkendegivet, at de er bekymrede for den øgede kompleksitet i lovgivningen samt bekymringer fra NIIK og Tilioq om

sagsbehandlingstider og korrekt sagsbehandling, afsættes der 2,8 mio. kr. årligt herefter til kommunerne svarende til ca. 5,5 socialrådgiver årsværk fordelt på de 5 kommuner.

Midlerne afsættes med henblik på at styrke den kommunale administration af Inatsisartutloven, så der kan sikres hurtig og korrekt sagsbehandling inden for de tidsfrister, der fastsættes med forslaget samt forbedre kommunernes mulighed for igangsættelse af individuel socialpædagogisk støtte.

Foruden de konkrete midler afsat til kommunernes administration af loven er der endvidere med forslaget afsat en række midler, som skal styrke sagsbehandlingen på handicapområdet herunder 3,0 mio. kr. fra 2027-2028 til kurser i den nye lovgivning for de kommunale sagsbehandlere og andre, som skal anvende loven i det daglige (jf. 3.1.).

Derudover vil der blive udarbejdet vejledningsmateriale til Inatsisartutloven om støtte til personer med handicap, hvilket vil lette implementeringen af loven og sagsbehandlernes daglige arbejde med administrationen af lovgivningen.

Merudgifter mio. kr.	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Merudgifter til implementering af Inatsisartutloven, kurser mv. (afsættes på finansloven)	2,0	1,0		
Digitalisering af handicapsagsbehandlingen (afsættes på finansloven)	3,0	3,0	1,0	
Flere støttemuligheder (afsættes på det kommunale bloktilskud)	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Pasning af nærtstående (afsættes på det kommunale bloktilskud)	0,0	0,0	0,0	0,0
Besøgsrejser (afsættes på det kommunale bloktilskud)	4,0	4,0	4,0	4,0
Kommunale merudgifter i forbindelse med forebyggende indsatser (afsættes på det kommunale bloktilskud)	2,0	2,0	2,0	2,0
Kommunale udgifter til administration af Inatsisartutloven (afsættes på det kommunale bloktilskud)	2,8	2,8	2,8	2,8

I alt	12,8	11,8	8,8	7,8
Afsat til kommunale merudgifter	*7,8*	*7,8*	*7,8*	*7,8*

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
Der vil være afledte konsekvenser for arbejdsgiverne, i det omfang muligheden for pasning af nærtstående med handicap samt muligheden for bostøtte til varetagelse af omsorg i eget hjem, udnyttes.
Muligheden for pasning af nærtstående vil medføre en positiv indflydelse på erhvervslivet i og med, at der sikres økonomisk stabilitet for familierne til gavn for hele lokalsamfundet, herunder erhvervslivet.

Ligeledes foreslås betingelser forud for en ansættelse af en leder, personale, støtteperson, bisidder mm., hvilket vil være med til at sikre rettigheder og sikkerhed for personer med handicap, hvilket er med at øge personernes mulighed for at komme i beskæftigelse i en situation, hvor erhvervslivet efterspørger arbejdskraft. På den anden side kan forslaget om pasning af nærtstående bidrage til at hive kvalificeret arbejdskraft ud af arbejdsstyrken ved, at disse personer ansættes af kommunen til pasning af nære pårørende i stedet for at fortsætte deres ansættelse i f.eks. en privat virksomhed.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed
Der vil ikke være konsekvenser for miljø og natur, men der vil være positive konsekvenser for folkesundheden, når personer med handicap gives flere rettigheder og muligheder, som forbedrer deres livsvilkår.

6. Menneskerettigheder og konsekvenser for borgerne
Forslaget implementerer artiklerne 1-10, 12-13, 16-31 i FNs Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap fuldt ud eller delvist. Forslaget kan ikke implementere konventionen fuldt ud, da konventionen omfatter andre områder end områder, som reguleres i det sociale regelsæt. F.eks. omfatter konventionen artikler om uddannelse, sundhed, arbejde og beskæftigelse, som ikke henhører under det sociale regelsæt. Endvidere omfatter konventionen artikler, som hører under justitsområdet, som ikke er hjemtaget til Grønland.
Forslaget medfører fordele for personer med handicap og deres pårørende, idet forslaget medfører flere og udvidede rettigheder både til personen med handicap og til dennes pårørende.

7. Konsekvenser for udenrigsrelationer og regionalpolitik, samt øvrige konsekvenser
Der henvises til afsnit 6.
Forslaget medfører ingen øvrige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har været i høring i perioden d. 23.03. – 23.04. 2026.
Derudover har forslaget været offentliggjort på høringsportalen for Naalakkersuisut.

Se behandling af indkomne høringssvar i bilag 1.
Høringssvar med bemærkninger til forslaget er gengivet i deres fulde ordlyd og kommenteret i relevant omfang i forslagets bilag 1. Kommentarerne til høringssvarene er skrevet med kursiv.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen angiver Inatsisartutlovens hovedformål og hensigter.

Til stk. 1
En person med handicap har fuld ret til at nyde alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre, og at denne Inatsisartutlov skal medvirke til at sikre dette. Bestemmelsen bygger på formålsbetragtningen i artikel 1 i FN´s handicapkonvention. Med Inatsisartutloven ønskes en realisering af menneskerettighederne for personer med handicap inden for den sociale sektor, men også i andre sektorer gennem støtte efter denne Inatsisartutlov.

Bestemmelsen har betydning både i et smalt perspektiv i forbindelse med afgørelse om og udførelse af støtte efter Inatsisartutloven, og i et bredere perspektiv i forbindelse med myndighedernes øvrige virke på det sociale område. Støtte efter Inatsisartutloven til personer med handicap har til formål at dække basale behov, f.eks. at sikre personlig hygiejne, eller at en person med handicap får mad. Det er i sådanne sammenhænge væsentligt, at kommunen, som træffer afgørelse om støtte til sådanne basale behov, og at personalet, som yder støtten, har fokus på personens menneskerettigheder. Det kan bl.a. komme til udtryk ved inddragelse af personen i hvilken støtte, der skal tilbydes, og hvordan støtten skal udføres. Derudover forpligter den foreslåede bestemmelse myndighederne til at sikre, at støtten ikke blot dækker personens basale behov, men at støtten også sikrer f.eks. personens ret til at deltage i samfundslivet og herunder i det politiske liv. For så vidt angår myndighedernes virke på socialområdet i et bredere perspektiv forpligter den foreslåede bestemmelse myndighederne til at sikre rettighederne for personer med handicap i alle aspekter.

Ved bestemmelsens henvisning til menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder sigtes primært til rettighederne beskyttet under handicapkonventionen. Her kan af særlig vigtighed nævnes:

- Ikke-diskrimination
- Lige muligheder
- Tilgængelighed
- Respekt for de udviklingsmuligheder, som børn med handicap har, samt respekt for deres ret
- til at bevare deres identitet
- Beskyttelse mod udnyttelse, vold og misbrug
- Ret til respekt for fysisk og psykisk integritet
- Ret til et selvstændigt liv og til at være inkluderet i samfundet
- Personlig mobilitet
- Ret til ytrings- og meningsfrihed
- Respekt for privatlivet

- Respekt for hjem og familie
- Ret til at tage del i kulturlivet

Bestemmelsen er ikke begrænset til rettigheder beskyttet under handicapkonventionen, men rummer også menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder beskyttet efter andre konventioner, der er gældende i Grønland, herunder særligt, men ikke udelukkende, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), som sat i kraft for Grønland ved Anordning nr. 814 af 18. september 2001

I forlængelse af ovenstående skal støtte efter Inatsisartutloven gives med respekt for personens menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Bestemmelsen har betydning for myndighedernes afgørelse om støtte efter Inatsisartutloven og for myndighedernes sagsbehandling frem til, at der træffes en afgørelse. Myndigheden skal således bl.a. sikre, at personen med handicap inddrages i beslutninger om eget liv, og at der er tale om reel inddragelse bl.a. ved at sikre personens reelle kommunikationsmuligheder.

Til stk. 2
Helhedsvurderingen betyder, at myndigheden også skal forholde sig til aspekter, som ikke omhandler personens handicap i snæver forstand. Det kan f.eks. være sociale problemstillinger, hvilken uddannelse personen er i gang med eller ønsker at påbegynde, personens beskæftigelsesmæssige status samt perspektiver og sundhedsmæssige status.

Bestemmelsen har betydning for myndighedernes faktiske forvaltningsvirksomhed. Det gælder i udførelsen af rådgivning, vejledning og støtte efter Inatsisartutloven. Myndigheden skal her have fokus på, hvordan støtten konkret kan gives med respekt for personens menneskerettigheder. Det kan bl.a. konkret give sig udtryk i inddragelse af borgeren i tilrettelæggelse af støtten, og i at det søges undgået, at det bliver nødvendigt at anvende magt i forbindelse med støtten.

Det er vigtigt, at borgeren inddrages i overvejelserne om, hvad formålet med indsatsen skal være, og hvilke serviceydelser der skal til, for at målet nås. Sigtet er generelt, at der ved tilrettelæggelsen af hjælpen særligt tilgodeses de helt specielle forhold, der gælder for målgrupperne. Ikke mindst bør hjælpen samordnes med den hjælp, der ydes dem fra andre sektorer, som f.eks. undervisnings- og sundhedssektoren, samt gennem familie og private netværk.

Kommunalbestyrelsen skal vurdere ansøgninger og spørgsmål om hjælp efter alle de muligheder, der findes i den sociale lovgivning, ligesom kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning. Hermed understreges det, som efter hidtil gældende ret også var intentionen med loven, nemlig at formålet med at yde støtte til borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne er at sikre, at borgeren får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov.

Til nr. 1
Det første formål er at tilbyde personer med handicap rådgivning og støtte for at afhjælpe problemer som følge af et handicap. Begreberne rådgivning og støtte skal fortolkes udvidende, således at der ligeledes kan ydes forebyggende rådgivning og støtte.

Til nr. 2
Denne bestemmelse forpligter forvaltningen til at tilrettelægge indsatsen som en tidlig koordinerende indsats for at forebygge, at den enkelte persons udfordringer forværres. Dette kan inkludere et samarbejde og koordination mellem flere forvaltninger, myndigheder og institutioner. F.eks. kan koordinationen involvere sundhedsvæsenet og skolevæsenet.

Til nr. 3
Bestemmelsen sikrer personer med handicap en indsats og støtte til et selvstændigt liv på lige fod med andre. Hvor denne skal understøttes i, at dennes ressourcer fastholdes samt forebygge og forbedre den enkeltes sociale, personlige funktionsevne og anatomi.

Til nr. 4
Bestemmelsen sikrer en indsats og støtte til livsudfoldelse i det sociale liv, heraf igennem aktivitetstilbud, stimulering samt motivation til samvær. Støtten skal også sikre, at personen får den rette behandling samt omsorg og pleje. Bestemmelsen skal således også ses i sammenhæng med artikel 30 i FN's handicapkonvention om anerkendelse af retten for personer med handicap til at tage del i kulturlivet, rekreative tilbud, fritidsaktiviteter og idræt på lige fod med andre borgere.

I de tilfælde, hvor borgerne har nedsat funktionsevne i et sådant omfang, at de næppe vil kunne klare en selvstændig tilværelse uden særlig støtte og uden for de særlige botilbud, vil hovedformålet være omsorg, behandling og pleje, og herudover støtte til at forbedre den enkeltes livsudfoldelse f.eks. gennem tilbud om samvær og aktiviteter med andre.

Til nr. 5
Formålet med bestemmelsen er at sikre personer med handicap lige muligheder i samfundet og imødegå diskrimination på grund af handicap og derigennem så vidt muligt sikre fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundet.

Støtte efter Inatsisartutloven skal således bl.a. sikre mulighed for, at personen med handicap så vidt muligt kan udføre almindelige hverdagsfunktioner og deltage i almindelige aktiviteter i samfundet.

Det samlede tilbud skal udover evt. botilbud efter denne Inatsisartutlov, støtte den enkeltes muligheder for livsudfoldelse og udviklingsmuligheder, og kan ud over personlig hjælp, omsorg og pleje, omfatte særlig pædagogisk bistand, optræningsmuligheder og behandling.

Til nr. 6
Støtte efter Inatsisartutloven har til formål at fremme den enkeltes mulighed for beskæftigelse. Dette hensyn skal tillægges vægt både ved afgørelsen af, hvorvidt der skal gives støtte, hvilken støtte der skal gives, og hvordan støtten tilrettelægges. Dette formål kan f.eks. have indflydelse på hvilket hjælpemiddel, der ydes støtte til. Det er væsentligt at have for øje, at myndigheden er forpligtet til at give en helhedsorienteret, sammenhængende og koordineret indsats til borgeren, bl.a. med henblik på, at borgeren kommer i beskæftigelse og fastholder tilknytningen til arbejdsmarkedet. Det er i den sammenhæng relevant, at myndigheden sikrer koordination med øvrig lovgivning, således at støtten efter denne Inatsisartutlov mest effektivt kan tjene dette formål. Denne del af bestemmelsen skal endvidere ses i lyset af artikel 27 i FN's handicapkonvention om anerkendelse af retten for personer med handicap til at kunne tjene til livets ophold ved beskæftigelse på et arbejdsmarked, der er inkluderende og tilgængeligt for personer med handicap. Støtte efter denne Inatsisartutlov kan medvirke til realisering af retten efter artikel 27 i FN's handicapkonvention ved f.eks. støtte til hjælpemidler, som kan hjælpe en person med handicap i sin beskæftigelse, eller ved støtte til motorkøretøj, så personen har mulighed for at komme frem og tilbage mellem hjem og uddannelse eller arbejde.

Til nr. 7
Formålet med denne bestemmelse er at sikre retten til en helhedsorienteret tilbud, som er tilpasset den enkeltes særlige behov for at kunne være i egen bolig.

Til § 2

Denne bestemmelse har til formål at lette forståelsen for de anvendte begreber i forslaget.

Til nr. 1
Inatsisartutlovens målgruppe er personer med handicap. Der forstås herved personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre personen i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Afgrænsningen af målgruppen er identisk med artikel 1 i FN's handicapkonvention. Bestemmelsen indebærer derved, at en persons handicap opstår i mødet med forhindringer i omgivelserne. Det betyder samtidigt, at handicapbegrebet er dynamisk og vil forandre sig i takt med samfundsudviklingen.

Ved afgrænsningen af Inatsisartutlovens målgruppe skal der således være fokus på, hvorvidt personen har en nedsat funktion - en funktionsnedsættelse - i forhold til andre, når der ses på personens mulighed for at fungere i det daglige liv, herunder i samfundslivet. Det er uden betydning, hvor alvorligt funktionsnedsættelsen hos en person med handicap er.

Et handicap kan være begrundet i enten en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse eller en kombination heraf. Eksempler på fysisk handicap er bl.a. kørestolsbrugere, personer med gangbesvær og personer, der mangler en eller flere lemmer. En psykisk funktionsnedsættelse kan f.eks. være begrundet i langvarig og tilbagevendende depression, en angstlidelse eller skizofreni. Eksempler på intellektuelle funktionsnedsættelser er personer med udviklingshæmning, herunder Downs syndrom. Som eksempler på sensoriske funktionsnedsættelser kan peges på blindhed, nedsat syn, nedsat hørelse, døvhed, døvblindhed og problemer med følesansen f.eks. på grund af en hjerneskade.

Til nr. 2
Bisidder: bistår personer med handicap og er en person, som har indgående kendskab til samt erfaring inden for social- og handicapområdet og har gennemført et bisidderkursus udbudt af Naalakkersuisut. Det er vigtigt at få kendskab til, hvad bisidder-funktionen indeholder uanset de erfaringer eller formelle kompetencer, som bisidderen måtte have.

Til nr. 3
Botilbud er en fælles betegnelse omfattende bokollektiver, beskyttede boenheder og døgntilbud.

Til nr. 4
Et bokollektiv er et botilbud for personer med handicap, som har et støttebehov, der er for stort til, at de kan bo i eget hjem. Støttebehovet kan imødekommes i dagtimerne.

Til nr. 5
Et sikret døgntilbud er et døgntilbud eller en afdeling på et døgntilbud, hvor det er tilladt at have yderdøre og vinduer konstant aflåst. Målgruppen for sikrede døgntilbud er personer med handicap, der er mistænkt eller dømt for overtrædelse af Lov nr. 306 af 30. april 2008, Kriminallov for Grønland, som sat i kraft ved bekendtgørelse nr. 746 af 1. juli 2019, som senest ændret ved Lov nr. 1766 af 29. december 2025 (herefter Kriminallov for Grønland), og hvor retten har truffet beslutning om, at personen med handicap skal anbringes på et sikret døgntilbud.

Til nr. 6
Hjemsted er som udgangspunkt byen eller bygden i hjemkommunen, hvor personen med handicap har sit hjem. Det vil ofte være stedet, hvor forældremyndighedsindehavere eller anden nærtstående bor, og hvor personen med handicap er født. Hjemstedet er således et fysisk sted. Hjemsted kan også være stedet, hvor personen med handicap føler sig hjemme. Dette kan være et andet fysisk sted, hvortil nærtstående er flyttet, eller stedet hvor en værge bor.

Til nr. 7
Efterværn: omfatter at unge i alderen 18 – 23 år skal forberedes på overgangen til voksenlivet samt en selvstændig tilværelse, herunder have fokus på at understøtte den unges udvikling og trivsel,

uddannelse, beskæftigelse og øvrige relevante forhold, herunder anskaffelse af selvstændig bolig. Det kan være en særlig udfordring for unge med handicap at blive myndig og derved have ansvar for egne forhold i voksenlivet. F.eks. kan unge med mentale handicap opleve, at de ikke kan mestre kommunikationen med myndighederne, søge bolig mm. Efterværn kan iværksættes for at støtte den unge med at håndtere de mange udfordringer.

Til nr. 8
Et seksuelt overgreb: En seksuel aktivitet, som én af de involverede personer på grund af sin alder eller kognitive funktionsniveau ikke kan forstå og overskue konsekvenserne af og derfor ikke er i stand til at give samtykke til.
Et seksuelt overgreb kan involvere fysisk og uden fysisk kontakt med offeret.
Eksempler på fysiske overgreb:

- At krænkeren berør ofrets kønsorganer.
- At krænkeren berører andre dele af ofrets krop, for eksempel brysterne.
- At ofret tvinges til at røre krænkerens kønsorganer.
- At ofret tvinges til samleje.

Listen er ikke udtømmende.

Eksempler på ikke fysiske overgreb:

- At krænkeren blotter sig for ofret.
- At ofret tvinges til at klæde sig af.
- At ofret tvinges til at se på pornografiske billeder.
- At ofret udsættes for sexchikane, f.eks. mundtlige seksuelle tilnærmelser, som ofret ikke ønsker.

Listen er ikke udtømmende.

Til nr. 9
Samtykke: En frivillig, informeret og specifik tilkendegivelse af vilje, hvormed en person accepterer en bestemt handling.
Det fremgår af forslagets § 15, stk. 3, at kommunen kan indhente oplysninger til brug for behandling af ansøgninger efter loven, hvis borgeren ikke er i stand til at give informeret samtykke, og det ikke er muligt at indhente samtykke fra dennes forældremyndighedsindehavere eller værge. Herudover indeholder §§ 23, 26, 45, 57, 61, 64, 69, 72 og 73 bestemmelser om samtykke.

Til § 3

Til stk. 1
Det følger af bestemmelsens ordlyd, at alle personer med handicap uanset alder, og som har bopæl i Grønland, kan få tildelt støtte. Denne bestemmelse omfatter også personer, som med alderen har eller får fysisk, psykisk intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse. Denne bestemmelse

præciserer, at personer med handicap som har ophold på en ældreinstitution, er omfattet af dette forslag. Præciseringen omfatter også personer under aldersgrænsen for alderspension. Forslaget omfatter alle personer uanset alder.

Til stk. 2
Der foreslås med bestemmelsen, at kravet om bopælspligt i Grønland efter stk. 1 fraviges, når følgende krav alle er opfyldt:
1) Der skal være tale om en person med handicap.
2) Personen er anbragt uden for Grønland. Anbringelsen uden for Grønland er sket ved afgørelse af en grønlandsk socialmyndighed.
3) Forud for anbringelsen er afgørelsen godkendt af Naalakkersuisut.

Med bestemmelsen sikres det, at bestemmelserne om ophold i døgntilbud uden for Grønland i kapitel 7, også finder anvendelse for denne gruppe, som er tilbudt ophold uden for Grønland på grund af deres handicap og støttebehov som følge heraf.

Til § 4

Børn, der er berettiget til at modtage støtte efter denne Inatsisartutlov og efter Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn, som senest ændret ved Inatsisartutlov nr. 68 af 20. november 2023, skal modtage den rette støtte efter begge Inatsisartutlove. Støtten skal være koordineret og gives med udgangspunkt i, hvad der er bedst for barnet.

Bestemmelsen har til formål at sikre en helhedsorienteret, koordineret og tilstrækkelig støtte til børn, som både har behov for støtte efter denne Inatsisartutlov på grund af et handicap og for støtte efter Inatsisartutlov om støtte til børn. Bestemmelsen har således primært betydning for børn med handicap, der samtidigt oplever sociale problemer.

Med denne bestemmelse fastslås det, at børn der er i målgruppen for at modtage støtte efter denne Inatsisartutlov og Inatsisartutlov om støtte til børn, skal modtage den rette støtte efter begge Inatsisartutlove. Det er kommunalbestyrelsens ansvar, at dette sker. Det er kommunalbestyrelsens ansvar, at støtten er koordineret. Kommunalbestyrelsen kan således ikke afvise at yde støtte efter denne Inatsisartutlov med henvisning til, at barnets behov skal dækkes efter Inatsisartutlov om støtte til børn, medmindre kommunalbestyrelsen sikrer, at barnet modtager tilstrækkelig støtte efter Inatsisartutlov om støtte til børn til at imødekomme barnets behov. Med hensyn til sidstnævnte er det væsentligt, at kommunalbestyrelsen er opmærksom på, at barnets behov for støtte efter Inatsisartutlov om støtte til børn kan være forøget på grund af barnets handicap.

For den gruppe af børn, som har behov for støtte efter både denne Inatsisartutlov og

Inatsisartutlov om støtte til børn, vil det i en del tilfælde ikke være muligt klart at adskille hvilket støttebehov, som henhører under hvilken lovgivning. Kommunalbestyrelsen må i disse tilfælde aldrig afvise at yde støtte med henvisning til, at støttebehovet skal ydes efter den anden Inatsisartutlov. Det styrende skal derimod være, hvad der er bedst for barnet, og hvordan der kan ydes støtte, som imødekommer barnets behov og hjælper barnet bedst muligt.

Til § 5

Denne bestemmelse regulerer kommunalbestyrelsens overordnede forpligtigelser til at tilbyde støtte, omsorg, træning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Med træning menes relevant træning i forhold til behovet hos personer med handicap. Relevant træning kan omfatte habilitering, rehabilitering, hjemmetræning eller anden træning, som matcher behovet hos den enkelte person med handicap, således at personen med handicap kan bevare eller udvikle til det bedst mulige funktionsniveau.

Til § 6

Denne bestemmelse vedrører den generelle rådgivning og vejledning til personer med handicap samt nærtstående til en person med handicap.

Til stk. 1
Med bestemmelsen i stk. 1 foreslås, at kommunalbestyrelsen skal yde rådgivning og vejledning til personer med handicap og nærtstående. Rådgivning har til formål at styrke den enkeltes muligheder for at overkomme barrierer i hverdagen, som er en følge af personens handicap. Både for personer, som er født med et handicap og for personer med et erhvervet handicap samt deres nærtstående, er der behov for rådgivning og vejledning, som kan være af forskellig karakter, bl.a. af terapeutisk karakter. Det vil være individuelt, hvilket behov den enkelte person med handicap samt nærtstående har.

Til stk. 2
Til nr. 1
Afhængig af behov hos den enkelte person med handicap samt nærtståendes behov kan terapeutiske samtaler være om praktiske forhold eller omhandle, hvordan det er at leve med et handicap eller andet.
Terapeutiske samtaler kan omfatte:

- Samtale med psykolog.
- Samtale med psykoterapeut.
- Samtale med fysioterapeut.

- Samtale med ergoterapeut.
- Samtale med anden relevant fagperson.

Listen er ikke udtømmende.

Kommunen kan eventuelt indhente rådgivning af Pissassarfik.

Til nr. 2 og 3
Rådgivning til valg af hjælpemidler og vejledning i brugen af relevante hjælpemidler kan eventuelt ydes med rådgivning og vejledning af Pissassarfik, da Pissassarfik varetager habilitering og rehabilitering, herunder har specialviden om hjælpemidler.

Til nr. 4
Anden rådgivning og vejledning kan gives, når der er behov for dette. F.eks. kan en person med erhvervet handicap og dennes nærtstående have behov for rådgivning i forbindelse med en ny dagligdag, hvor såvel personen med handicap som den pårørende skal ændre deres daglige rutiner og gøremål.

Til § 7

Til stk. 1
Bestemmelsen fastslår kommunalbestyrelsens overordnede forpligtelser til at sikre sammenhæng mellem kommunens generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for personer med handicap, som har behov for særlig støtte. Bestemmelsen danner dermed rammen for kommunens forebyggende arbejde for udsatte personer med handicap.

Formålet med bestemmelsen er at understrege, at kommunalbestyrelsen skal sikre en tidlig og forebyggende indsats over for personer med handicap, som har behov for særlig støtte og deres familier i kommunen. Den tidlige og forebyggende indsats skal sikre en sammenhæng mellem kommunens generelle forebyggende arbejde og den målrettede indsats for personer med handicap, som har behov for særlig støtte.

Det foreslås med stk. 1, at kommunalbestyrelsen vil skulle tilrettelægge en indsats for børn, unge voksne, der sikrer sammenhæng mellem kommunens generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats for personer med handicap, som har behov for særlig støtte efter den foreslåede Inatsisartutlov.

Bestemmelsen indebærer, at kommunen vil skulle sikre en tidlig og forebyggende indsats for børn, unge, voksne og deres familier i kommunen, som skal danne rammen for kommunens forebyggende arbejde for udsatte personer med handicap og deres familier og dermed vil kunne medvirke til at

sikre sammenhæng mellem kommunens generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats for personer med handicap, som har behov for særlig støtte.

Til stk. 2
Kommunalbestyrelsen er forpligtet til ved opsøgende arbejde at tilbyde rådgivning til enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for det. Det foreslås i stk. 2, at kommunalbestyrelsen som led i det tidlige forebyggende arbejde skal sørge for, at forældre med børn og unge eller andre, der faktisk sørger for et barn, ung eller voksen og vordende forældre kan få familieorienteret rådgivning til løsning af vanskeligheder i familien. Kommunalbestyrelsen skal ved opsøgende arbejde tilbyde denne rådgivning til enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for det. Såvel forældre som børn, unge og voksne, der alene søger rådgivning, skal kunne modtage denne anonymt og som et åbent tilbud.

Bestemmelsen vil betyde, at kommunen ligesom det i dag er tilfældet, skal sørge for, at der er adgang til familieorienteret rådgivning for både enkeltmedlemmer og hele familien, også uden at der i øvrigt er iværksat eller skal iværksættes andre former for støtte. Viser det sig i forbindelse med rådgivningen, at barnet, den unge, den voksne eller familien har behov for anden form for støtte, vil de foreslåede regler om forebyggende og støttende indsatser kunne imødekomme dette.

Ved familieorienteret rådgivning forstås, at der vil kunne rådgives om alle aspekter, der har betydning for børn, unge, voksne og deres familier, hvor en eller flere i familien har handicap. Rådgivningen skal have karakter af et åbent tilbud, hvor det står enhver frit for at henvende sig. Der er ingen begrænsninger med hensyn til, hvem der kan søge om rådgivning.

En egentlig behandling vil ikke være omfattet af bestemmelsen. I tilfælde, hvor et barn eller en ung selv søger rådgivning, og hvor henvendelsen giver anledning til at overveje, om der er behov for en nærmere afdækning med henblik på iværksættelse af støttende indsatser eller anbringelse, vil der være notatpligt med hensyn til de faktiske oplysninger, som forvaltningen får.

Til stk. 3
Denne bestemmelse regulerer, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde en person med handicap og dennes familie forebyggende indsatser, når det vurderes, at der er behov for særlig støtte. En eller flere indsatser til personen med handicap eller dennes familie kan forebygge, at der opstår vanskeligheder eller at opståede vanskeligheder bliver mere vanskelige. Eksempler på forebyggende indsatser er nævnt i stk. 4.

Til stk. 4
Denne bestemmelse oplister flere forebyggende indsatser, f.eks. konsulentbistand, herunder familierettede indsatser, netværks- eller samtalegrupper, rådgivning om familieplanlægning, samt

andre indsatser, der har til formål at forebygge en persons eller familiens vanskeligheder. Endvidere kan psykisk førstehjælp nævnes, når der forekommer et akut, erhvervet handicap.
Listen er ikke udtømmende.

Til § 8

Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at en person med handicap modtager den rette støtte i forhold til personens behov og at der eksisterer de rette støttemuligheder for personer med handicap efter Inatsisartutloven. Med bestemmelsen fastslås, at det som udgangspunkt er kommunalbestyrelsen, som har pligten til at tilbyde støttemuligheder efter Inatsisartutloven. Kommunalbestyrelsen kan opfylde sin pligt til at tilbyde hjælpeforanstaltninger f.eks. med hensyn til botilbud ved brug af støttemuligheder, der er oprettet og drevet af andre kommuner. Det vil være særligt hensigtsmæssigt med hensyn til bokollektiver og beskyttede boenheder, hvor der dermed kan sikres en højere specialisering og mere kvalificeret støtte til særligt borgere i de smallere målgrupper.

Bestemmelsen indebærer et ansvar for den anbringende kommunalbestyrelse til at sikre, at personer modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, såfremt de har behov for det. Kommunalbestyrelsen kan bl.a. opfylde denne forpligtelse ved:
1) generel oplysning af borgere i Inatsisartutlovens målgruppe om støttemuligheder i kommunen,
2) at oplyse om yderligere støttemuligheder i forbindelse med rådgivning og vejledning efter Inatsisartutlovens kapitel 4, hvis det findes relevant, og
3) at inddrage støttemuligheder efter Inatsisartutloven, når kommunalbestyrelsen giver rådgivning og vejledning eller støtte efter anden lovgivning.

Til § 9

Til stk. 1
Personer med handicap skal sikres mulighed for at vælge deres bopæl, samt hvor og med hvem de vil bo, på lige fod med andre og ikke være forpligtet til at leve i en bestemt boform, jf. FN's handicapkonventions artikel 19, litra a.

Retten til frit at vælge bolig på lige fod med andre er en grundlæggende menneskerettighed for personer med handicap. Det vægtes derfor højt at yde støtte, således at en person med handicap kan blive boende i eget hjem i sit lokalsamfund, når personen ønsker dette. Dette gælder også i tilfælde, hvor personen vil kunne modtage bedre kvalificeret hjælp ved at flytte til f.eks. et døgntilbud. Det er i en sådan situation vigtigt, at personen forbliver i eget hjem med støtte, fordi personen på et kvalificeret og oplyst grundlag og i samarbejde med sin sagsbehandler vælger at forblive i sit eget hjem.

Det understreges, at det er en forudsætning, at hverken personens egen velfærd eller andres bliver udsat for fare ved, at personen selv frit vælger sin bolig eller forbliver i eget hjem. Med andres velfærd menes både pårørendes, de personer som yder støtte til personen, og øvrige som færdes i personens omgivelser, herunder naboer, m.v.

Det er myndigheden, som vurderer, hvorvidt der foreligger en fare for personens egen eller andres velfærd, hvis personen forbliver i eget hjem med støtte efter denne Inatsisartutlov.

Til stk. 2
Med stk. 2 fastslås det, at såfremt det ikke er muligt at yde tilstrækkelig støtte efter stk. 1, har personen ret til egnet støtte i et botilbud. Botilbuddet skal imødekomme personens specifikke behov under hensyntagen til formålene med støtte efter Inatsisartutloven. Det kan derfor være nødvendigt, at personen med handicap får ophold i et botilbud uden for kommunen. Bestemmelsen medfører, at der så vidt muligt skal tilbydes en person med handicap ophold på et botilbud, hvis målgruppe er personer med handicap, og ikke på f.eks. på et plejehjem.

Til § 10

Til stk. 1
Bestemmelsen regulerer en pligt for kommunalbestyrelsen til at oprette en bisidderordning samt tilbyde en bisidder til en person med handicap, i forbindelse med afgørelse om støtte til personen. En bisidder kan f.eks. være en person, der i mange år har arbejdet inden for social- og handicapområdet, eksempelvis som sagsbehandler i forvaltningen, eller en person uddannet som jurist, socialrådgiver, pædagog eller lignende. Det væsentligste er, at personen, der skal fungere som bisidder, har fagligt og erfaringsmæssigt kendskab til rettighederne for personer med handicap og det sociale system. Bisidderrollen kræver, at bisidderen ikke længere er sagsbehandler i forvaltningen.

Til nr. 1
Bestemmelsen sikrer, at personer med handicap får hjælp i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet om støtte efter denne Inatsisartutlov.

Bisidderen forventes at kunne vejlede personen med handicap om dennes rettigheder under kommunalbestyrelsens behandling af en sag om støtte samt at fortælle personen om, hvordan det sociale system hænger sammen, og hvordan personen navigerer i det.

Det er vigtigt, at bisidderen har mulighed for at støtte personen under mødet med de relevante myndigheder. Bisidderen skal kunne sikre, at personen får mulighed for at fremføre de relevante spørgsmål under mødet. Bisidderen kan være med under hele sagen og forventes at bistå med at sikre, at personen med handicap bliver hørt, og at personens synspunkter bliver

fremført over for myndigheden, inden der træffes afgørelse i sagen.

Til nr. 2
En person med handicap, der ønsker at klage over kommunalbestyrelsens afgørelse om støtte eller ophold på botilbud efter denne Inatsisartutlov har i medfør af denne bestemmelse ret til hjælp fra en bisidder til udarbejdelse og indgivelse af klagen til Det Sociale Ankenævn, jf. § 95.

Bisidderen skal sørge for, at perspektivet for personen med handicap dækkes i klagen, samt at klagen udarbejdes og indgives i henhold til relevante regler og frister.

Til nr. 3
Bestemmelsen fastsætter, at retten for personen med handicap til en bisidder gælder gennem hele sagsforløbet, herunder også i forbindelse med Det Sociale Ankenævns behandling af en eventuel klage.

Bisidderen skal kunne sikre, at personen bliver hørt og får mulighed for at fremføre de relevante oplysninger og synspunkter, der ligger til grund for klagens indbringelse for Det Sociale Ankenævn. Derudover har bisidderen til opgave at sikre, at personen med handicap har forstået de oplysninger, vedkommende modtager fra ankenævnet.

Til stk. 2
Bestemmelsen i stk. 2 fastsætter, at personer med handicap har ret til at vælge andre personer som bisiddere end bisiddere fra kommunens bisidderordning. Jf. stk. 1, skal personen, der skal fungere som bisidder, have fagligt og erfaringsmæssigt kendskab til rettighederne for personer med handicap og det sociale system.

Til stk. 3
Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte nærmere regler for bisiddere, herunder udpegning, honorering, indhentelse af straffeattest, samt hvilke kvalifikations- og kompetencekrav, der skal stilles.

Reglerne om udpegning af bisiddere skal blandt andet sikre bisidderne en vis uafhængighed i forhold til kommunalbestyrelsen i lighed med ordningen til udpegning af børnebisiddere i Inatsisartutlov om støtte til børn.

Til § 11

Til stk. 1
Bestemmelsens stk. 1 indeholder en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at fastsætte

kvalitetsstandarder for den støtte, kommunen yder sine borgere med handicap efter forslagets kapitel 4-6. Kvalitetsstandarderne kan vedrøre såvel den materielle støtte, f.eks. hvor ofte tekniske hjælpemidler udskiftes, som den immaterielle støtte, f.eks. de faglige kompetencer hos støttepersoner eller niveauet for timer til ledsagelse.

Til stk. 2
Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at der skal fastsættes kvalitetsstandarder for kommunalbestyrelsens udmøntning af alle eller visse typer af støtte efter denne Inatsisartutlov. Der er således ikke en forpligtelse til at fastsætte kvalitetsstandarder for alle typer af støtte til personer med handicap, som måtte blive ydet i kommunen.

Til stk. 3
Bestemmelsens stk. 3 bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler vedrørende kvalitetsstandarderne jf. stk. 1.

Til § 12

Bestemmelsen regulerer, at kommunerne og Naalakkersuisut skal anvende et fælles offentligt IT-system til brug for administration af denne Inatsisartutlov, således at al handicapsagsbehandling fremover er digitaliseret. Dette vil sikre mere ensartet sagsbehandling i alle kommunale forvaltninger på handicapområdet samt danne grundlag for en hurtigere sagsbehandling.

I lighed med det allerede oprettede og implementerede fælles offentlige IT-system Get Organized til børnesagsbehandlingen ved en børne-app, kan det være Naalakkersuisut, som vil være ansvarlig for anskaffelsen og udviklingen af et fælles offentligt IT-system til handicapsagsbehandlingen. Dette vil ske i et tæt samarbejde med kommunerne.

Til § 13

Til stk. 1
Bestemmelsens stk.1 fastsætter, at Naalakkersuisut skal drive et landsdækkende handicapcenter, Pissassarfik, der har til opgave at betjene kommunalbestyrelser samt personer med handicap og deres pårørende, på en række nærmere fastsatte områder inden for bl.a. rådgivning, vejledning, habilitering og rehabilitering. Centerets målgrupper er ikke begrænset til bestemte målgrupper, men omfatter – som udgangspunkt – alle grupper af personer med handicap.

I stk. 1 opregnes en række funktioner, som det påhviler Pissassarfik at varetage.

Til nr. 1

Det følger af stk.1, nr. 1, at personer med handicap og deres nærtstående kan søge Pissassarfik om rådgivning og vejledning. Rådgivning og vejledning efter denne bestemmelse kan blandt andet omfatte henvendelser om forståelsen eller anvendelsen af denne lovgivning.

Pissassarfik kan i denne forbindelse ligeledes rådgive om muligheden for at klage over en afgørelse om støtte truffet af en kommunalbestyrelse. Der skal gøres opmærksom på, at personen med handicap eller dennes pårørende ligeledes kan søge vejledning om deres rettigheder og klageadgang hos Handicaptalsmanden i henhold til Inatsisartutlov om Handicaptalsmand, og at denne generelle adgang til at søge hjælp til at klage over en afgørelse ikke afskæres af, at der har været ydet rådgivning herom af Pissassarfik.

Ofte vil Pissassarfik have en dybere indsigt i de specifikke terapeutiske behandlinger samt have en dybere social- og sundhedsfaglig indsigt, hvorfor bestemmelsen indeholder mulighed for at bistå med rådgivning om at klage over en afgørelse som et supplement til den generelle mulighed herfor i Inatsisartutlov om Handicaptalsmand.

Til nr. 2
Rådgivning og vejledning, som Pissassarfik kan yde en kommunalbestyrelse i medfør af stk. 1, nr. 2, kan f.eks. vedrøre generel fortolkning eller anvendelse af denne Inatsisartutlovs bestemmelser. Lovfortolkninger kan ske ved henvendelse hos Naalakkersuisut.

Til nr. 3
Pissassarfik tilbyder habilitering og rehabilitering til personer med handicap, der har behov herfor. Habilitering er en indsats over for personer med et medfødt handicap eller en skade opstået tidligt i livet, mens rehabilitering er en indsats over for personer med en erhvervet skade. Habilitering handler således om ny indlæring af færdigheder, mens rehabilitering handler om genindlæring af færdigheder.

Tilbuddene gives efter en konkret individuel vurdering og skal bidrage til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Tilbud om habilitering eller rehabilitering gives til personer, som har brug for en individuel indsats med henblik på at kunne optræne eller genoptræne fysiske eller psykiske færdigheder og opnå så god funktion i sin hverdag som muligt.

Til nr. 4
Pissassarfik skal fungere som center for opsamling og formidling af viden om handicap og støtte til personer med handicap, samt for generel viden om forhold for personer med handicap, blandt andet med henblik på at understøtte centrets rådgivende og undervisende funktion.

Til nr. 5

Pissassarfik skal tilbyde kurser med henblik på at hjælpe personer med handicap og deres pårørende til at overkomme barrierer som følge af personens handicap, og sikre personer med handicap lige muligheder i samfundet og imødegå diskrimination på grund af handicap og derigennem så vidt muligt sikre fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundet. Kurserne kan blandt andet omhandle brugen af støtteforanstaltninger eller den generelle forståelse vedrørende handicap. Pissassarfik kan desuden afholde kurser til uddannelse af ansatte i kommunerne.

Til nr. 6
Pissassarfik kan hjælpe en kommune med at gennemføre udredning i særlige tilfælde, hvor kommunerne ikke er i besiddelse af den viden eller de faglige ressourcer, der kræves for at gennemføre udredningen. Det bemærkes, at hvad der anses som særligt komplicerede sager, skal vurderes ud fra den pågældende kommunes ressourcer.

Til nr. 7
Såfremt et døgntilbud udtaler sig imod en kommunalbestyrelses afgørelse om at bringe opholdet på et døgntilbud for en person med handicap til ophør, skal Pissassarfik afgive en udtalelse med vurdering af forholdet.

Udtalelsen fra Pissassarfik er ikke bindende for kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen er alene forpligtet til at indhente en udtalelse fra centeret, hvis døgntilbuddet ikke mener, at opholdet på døgntilbuddet bør bringes til ophør. Kommunalbestyrelsen kan således træffe afgørelse om hjemtagelse uanset centerets udtalelse. Såfremt kommunalbestyrelsens afgørelse påklages, bør centerets udtalelse indgå som et væsentligt moment.

Til stk. 2
Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler for kommunalbestyrelsens betaling for anvendelse af Pissassarfik. Udgangspunktet er dog, at benyttelse af centret vil være uden brugerbetaling.

Til § 14

Til stk. 1
Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 1, hvortil formålsbestemmelsen indebærer en forpligtelse for den myndighed, som efter Inatsisartutloven er tillagt kompetence til at træffe afgørelse eller yde rådgivning og vejledning.

En person med handicap kan bevilges støtte til personlig hjælp og omsorg.

Myndigheden skal basere sin afgørelse om, hvilken støtte der skal ydes, og hvordan støtten skal ydes på en helhedsvurdering af personen. Formålet hermed er at sikre, at den ydede støtte, eventuelt

i samspil med støtte efter anden lovgivning, imødekommer personens behov bedst muligt. Forpligtelsen betyder bl.a., at myndigheden i sine overvejelser om, hvilken støtte der skal ydes efter denne Inatsisartutlov, skal inddrage personens støttebehov, der kan dækkes efter anden lovgivning, og den øvrige støtte, der gives både efter denne og anden lovgivning. Formålet er at opnå en sammenhængende og koordineret indsats for den enkelte borger. Støtte efter denne Inatsisartutlov skal derfor i videst muligt omfang understøtte indsatser efter anden lovgivning. Myndigheden skal derfor i afgørelsen af, hvilken støtte der skal ydes, og hvordan støtten skal ydes, forholde sig til, hvordan støtten vil spille sammen med den støtte, personen modtager efter anden lovgivning. Der ligger heri et ansvar for myndigheden til at koordinere internt bl.a. mellem forskellige forvaltninger i en kommune og imellem myndigheder. Heri ligger også en forpligtelse til at rådgive og vejlede om mulighederne for støtte efter anden lovgivning eller om, hvilken myndighed der kan give borgeren rådgivning og vejledning om anden lovgivning.

Med bestemmelsens stk. 1 fastslås det, at myndigheden ved afgørelse om støtte, skal træffe afgørelsen ud fra en helhedsvurdering af, hvad der er bedst for den enkelte borger med handicap. Med dette understreges, at myndigheden skal tage udgangspunkt i den konkrete persons støttebehov, ressourcer og problemstillinger, når der træffes afgørelse om støtte.

Myndigheden kan fortsat inddrage andre saglige hensyn i sin afgørelse. Det kan f.eks. være hensynet til, hvilke støttemuligheder der kan gives på borgerens hjemsted.

Til stk. 2
Bestemmelsen har til formål at fremhæve, at der i forhold vedrørende personer med handicap skal tages udgangspunkt i personens egne synspunkter, men under hensyntagen til personens alder, modenhed og intellektuelle funktionsniveau.

Personen med handicap skal informeres om relevante oplysninger i sagen, når der træffes afgørelser om personens forhold. Det vil være frivilligt for personen med handicap, om denne vil deltage og fremkomme med sine synspunkter.

Til § 15

Til stk. 1
Bestemmelsen fastsætter, at en kommunalbestyrelse kan anmode en person med handicap, der skal visiteres til støtte efter denne Inatsisartutlov, om at bidrage med de oplysninger vedrørende personens forhold, der må anses at være nødvendige for fastsættelsen af personens støttebehov. Derudover fastsættes, at kommunalbestyrelsen kan anmode personen om at lade sig undersøge af en læge, med henblik på at frembringe de sundhedsoplysninger, der er nødvendige for at fastsætte personens støttebehov. En beslutning om eventuel behandling i sundhedsvæsenet er et anliggende for sundhedsvæsenet. Bestemmelsen giver ikke adgang til tvangsundersøgelse.

Til stk. 2
Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at kommunalbestyrelsen så vidt muligt skal indhente samtykke fra personen med handicap for at kunne indhente de oplysninger fra øvrige myndigheder, der er relevante for at fastsætte personens støttebehov. Oplysningspligten omfatter tillige forældremyndighedsindehaver eller værge. Bestemmelsen stiller krav om, at der skal indhentes et samtykke. Der skal være tale om et informeret samtykke, således at det sikres, at den kommunale sagsbehandler giver personen med handicap de informationer, denne har brug for. Et samtykke, der er givet på baggrund af mangelfuld information, kan dermed være et ugyldigt samtykke.

Til stk. 3
Bestemmelsens stk. 3 giver mulighed for at indhente de relevante oplysninger, uden indhentelse af samtykke, når personen ikke er i stand til at give sit samtykke, og det ikke er muligt at indhente samtykke fra forældremyndighedsindehavere eller værge samt at oplysningerne må anses for at være væsentlige for at beskytte personens vitale interesser.

Til § 16

Med denne bestemmelse sættes de overordnede rammer for kommunalbestyrelsens støtte til personer med handicap.

Til stk. 1
Det foreslås med stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om støtte efter kapitel 4 eller om botilbud efter kapitel 6 og 7 i Inatsisartutloven, når det må anses for at være af betydning for personen med handicap.

Til stk. 2
Afgørelsen kan træffes efter ansøgning fra borgeren, forældremyndighedsindehavere eller værge eller af egen drift af kommunalbestyrelsen.

Kravet om, at støtten skal være af betydning for de behov, som en person med handicap har, betyder ikke, at ethvert behov udløser støtte. Det er forudsat, at vurderingen af, hvorvidt støtten vil være af betydning, sker med udgangspunkt i den enkelte persons støttebehov samt karakteren af den støtte, som der skal træffes afgørelse om.

Det skal samtidig understreges, at det er hensigten, at kriteriet er så rummeligt, at det ikke afskærer kommunalbestyrelsen fra at yde støtte, når dette må anses for formålstjenligt ud fra en vurdering af den enkelte persons situation sammenholdt med de støttemuligheder, som findes i Inatsisartutloven.

Til stk. 3

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 3 fastslås, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, hvorvidt en person med handicap skal have støtte, på baggrund af en konkret og individuel vurdering af personens behov og forudsætninger. Det første led i vurderingen vil som udgangspunkt være at afklare, hvorvidt personen har et handicap. Vurderingen af, hvorvidt personen har et handicap, må ikke være mere omfattende end nødvendigt. Personens handicap kan være åbenlyst, f.eks. hvis personen mangler 1 eller flere lemmer. I sådanne tilfælde er der ikke behov for yderligere undersøgelser. I andre tilfælde kan det være tilstrækkeligt med en samtale med personen, eller at personen fremlægger en lægeerklæring, som måske er indhentet i anden sammenhæng. I andre tilfælde vil det være nødvendigt at igangsætte lægefaglige eller andre undersøgelser. Det understreges, at det forhold, at personen har et handicap, ikke i sig selv berettiger til støtte efter Inatsisartutloven.

Såfremt det vurderes, at personen ikke har et handicap, kan personen ikke tildeles støtte efter Inatsisartutloven. Kommunalbestyrelsen kan dermed træffe afgørelse på baggrund af det manglende handicap uden yderligere vurdering.

Til stk. 4
Bestemmelsens stk. 4 fastslår, at inden der træffes afgørelse efter stk. 1, skal der være afholdt en samtale med personen med handicap og forældremyndighedsindehavere eller værge. Der henvises til bemærkningerne til forslagets § 23 for uddybende bemærkninger om afholdelse af samtaler.

Til stk. 5
Bestemmelsen regulerer behovet for, at der akut og midlertidigt iværksættes støtte. Denne finder anvendelse i sager, hvor personen ikke kan afvente afholdelse af samtale og udredning og udarbejdelse af handleplan. I disse sager kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om støtte, og støtten kan iværksættes uanset, at der ikke er afholdt en samtale med personen med handicap og udarbejdet en udredning og en handleplan, eller at disse ikke er færdiggjort.

Den akutte støtte skal iværksættes inden for 48 timer efter afgørelsen.

Bestemmelsen vil f.eks. kunne finde anvendelse, hvor en person erhverver et mere omfattende handicap og pludselig får brug for støtte, eller hvor kommunalbestyrelsen i forbindelse med udredningen konstaterer, at det er uforsvarligt at lade personen blive i eget hjem. Bestemmelsen vil også kunne finde anvendelse, hvor den, som hidtil har varetaget omsorgsopgaven, f.eks. en forælder, pludselig ikke kan varetage opgaven længere, og der derfor opstår behov for ophold på et døgntilbud.

Bestemmelsen i stk. 4 finder også anvendelse i tilfælde, hvor udredningen er færdiggjort, men hvor handleplanen endnu ikke er det.

Til stk. 6
Såfremt kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger et akut behov og derfor træffer afgørelse om støtte uden at have afholdt samtale og færdiggjort udredning og handleplan, skal kommunalbestyrelsen hurtigst muligt afholde en samtale og udarbejde og færdiggøre udredningen og handleplanen. Såfremt udredning og handleplan peger på, at der skal iværksættes yderligere støtte, eller at det er en anden type støtte, personen har brug for, skal kommunalbestyrelsen på baggrund af den færdiggjorte udredning og handleplan træffe afgørelse herom.

Til § 17

Til stk. 1
Denne bestemmelse regulerer, at kommunalbestyrelsen skal yde en ekstraordinær og særlig indsats over for personer med handicap, der vurderes som særligt udsatte. Dette kan være personer med handicap, som allerede har en socialsag, hvor personen eller dennes omgivelser udsættes for social mistrivsel. Det kan f.eks. være hjemløse personer med psykiske handicap eller det kan være en familie, hvor begge forældre har psykiske handicap og hvor der er risiko for, at de ikke kan give deres børn tilstrækkelig pasning og omsorg.

Til stk. 2
Det fastsættes i stk. 2, at vurderingen og igangsættelse af indsatser jf. stk. 1 skal ske ud fra en faglig og helhedsorienteret vurdering. Der kan f.eks. være behov for specialfaglige udtalelser og behov for indsatser, som både afhjælper hjemløsheden og sikrer flere støttetilbud.

Til § 18

Til stk. 1
Det følger af stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal udføre en udredning af en person med handicap, der antages at have behov for støtte efter kapitel 4 eller ophold på botilbud efter kapitel 6, medmindre udredningen er åbenbart unødvendig. Udredningens formål er at bidrage til, at kommunalbestyrelsen kan sammensætte en indsats, der imødekommer personens behov og medvirker til personens udvikling. I disse situationer vil det være det klare udgangspunkt, at en udredning skal foretages.

Udredningen skal undlades, hvis den ikke anses for at være åbenbart nødvendig. Dog skal en undladelse altid bero på en konkret vurdering. Tilfælde, hvor en udredning vil kunne undlades, vil f.eks. være tilfælde, hvor personen tidligere har modtaget en bestemt type støtte, og det er åbenbart, at personens handicap er vedvarende og uden ændring samt støttebehovet er uændret.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at udredningen så vidt muligt skal gennemføres i samarbejde med personen med handicap, dennes værge, såfremt personen er under værgemål, dennes forældremyndighedsindehavere, såfremt der er tale om et mindreårigt barn, eller øvrige omsorgsgivere.

Øvrige omsorgsgivere er en bredt defineret gruppe, som kan omfatte personer, som personen med handicap har en særlig følelsesmæssig tilknytning til, f.eks. en tante, kusine, nabo, mv.

Formålet med udredningen er at klarlægge personens nærmere behov for støtte med henblik på at sammensætte en indsats, der modsvarer disse behov. Er det på tidspunktet for udredningen ikke muligt at inddrage personen med handicap, eller andre relevante personer fra den nævnte personkreds, bør det tilstræbes at søge disse involveret på et senere tidspunkt med henblik på at opdatere udredningen.

Til stk. 3
Bestemmelsen regulerer et skånsomhedskriterium, der medfører, at udredningen af en persons støttebehov skal udføres med mindst mulig ulempe for personen, der udredes. Kan flere forskellige metoder anvendes, bør den mindst indgribende metode benyttes. Udredningen må ikke være mere omfattende end nødvendigt og bør alene tage stilling til de forhold, der antages at udgøre grunden til behovet for støtte.

Bliver kommunalbestyrelsen i forbindelse med udredningen, opmærksom på andre funktionsnedsættelser, der kan give anledning til behov for støtte, bør kommunalbestyrelsen inddrage disse i udredningen under hensyn til reglerne for udredning i stk. 1 og stk. 2.

Til stk. 4
I bestemmelsens stk. 4 er opregnet en liste over de forhold, som kommunalbestyrelsen skal vurdere i forbindelse med en udredning.
Nr. 1 omhandler omfanget af den langvarige fysiske, psykiske, intellektuelle eller sensoriske funktionsnedsættelse. Det er meget individuelt, om funktionsnedsættelsen omfatter en eller flere funktionsevner samt graden af funktionsnedsættelse.
Nr. 2 omhandler egenomsorg. Nogle personer med handicap har behov for støtte til flere hygiejniske aktiviteter, f.eks. tandbørstning, at rede hår, påklædning mv., mens andre personer med handicap har egenomsorg tilsvarende personer uden handicap.
Nr. 3 omhandler adfærd, trivsel og udvikling. F.eks. trives nogle personer med handicap ikke blandt mange mennesker, nogle har stort behov for forudsigelighed i det daglige liv og nogle er på et mentalt udviklingsniveau, som ikke svarer til deres biologiske alder.
Nr. 4. Kommunikation. Dette kan omhandle ordblindhed, talevanskeligheder, hørehæmning eller andre funktionsnedsættelser.
Nr. 5. Familieforhold. Dette omhandler familierelationer, civilstand m.v.

Nr. 6. Sociale forhold og socialt liv. Dette kan f.eks. omhandle sociale aktiviteter eller mangel på samme for en person med handicap.
Nr. 7. Sundhedsforhold. Dette kan omhandle helbredsforhold, men også personen med handicap er ryger, alkoholmisbruger eller andet.
Nr. 8. Uddannelse, beskæftigelse og muligheder for beskæftigelse. Dette omhandler, hvilke uddannelser personen med handicap har taget, om personen med handicap har et job eller ikke og hvilke muligheder for job eller beskæftigelse, der har været afprøvet.
Nr. 9. Personens deltagelse i samfundet og evner hertil. Dette relaterer til flere af de øvrige punkter, f.eks. nr. 3, 6 og 8.
Nr. 10. Støtte, som personen allerede modtager efter denne Inatsisartutlov eller efter anden lovgivning. For børn kan der eventuelt være støtte efter lovgivningen om støtte til børn. For voksne kan der være forsørgelsesindkomst ved offentlig hjælp, førtidspension eller alderspension.

Kommunalbestyrelsen skal herefter sikre, at der i handicapsager foretages en helhedsorienteret indsats, og der er derfor i bestemmelsen opregnet en række forhold, som skal vurderes under udredningen.

Bestemmelsen stiller således krav til indholdet af udredningen for herigennem at sikre, at personens problemer og ressourcer afdækkes på en helhedsorienteret måde.

Til stk. 5.
Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om begrænset udredning samt åbenbar unødvendigt behov for en udredning. Det kan f.eks. være en unødigt omfattende og tidskrævende sagsbehandling at indhente oplysninger, når en sag omhandler bl.a. flyttehjælp eller tildeling af hjælpemiddel.

Til § 19

Til stk. 1
Bestemmelsen i stk. 1 fastsætter, at udredningen af forholdene for en person med handicap skal udgøre grundlaget for at træffe afgørelse om, i hvilket omfang der eventuelt skal iværksættes støtte. Kommunalbestyrelsen skal således basere sin beslutning om eventuel tildeling af støtte på baggrund af den udarbejdede udredning.

Til stk. 2
Bestemmelsen regulerer en tidsfrist på, at udredningen skal afsluttes inden for 2 måneder efter, at kommunalbestyrelsen har erfaret, at der kan være et støttebehov. I forbindelse med afslutningen af udredningen skal der udarbejdes en skriftlig handleplan, hvis personen med handicap skal tildeles støtte eller hjælpemidler. Kommunalbestyrelsen skal sikre en målrettet og helhedsorienteret indsats for personen med handicap. Handleplanen skal tage udgangspunkt i udredningen.

Til stk. 3
Bestemmelsen regulerer en forpligtigelse til at foretage en foreløbig vurdering, hvis tidsfristen på de 2 måneder ikke kan overholdes. Overholdes tidsfristen ikke, skal personen med handicap orienteres skriftligt om dette med angivelse af den forventede dato for, hvornår udredningen er afsluttet, eller handleplanen foreligger.

Til § 20

Til stk. 1
Det fastsættes i stk. 1, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med udredningen skal tage stilling til, om afgørelse om foreløbige støtteforanstaltninger, skal fortsætte eller ophøre.

Afgørelse om at ændre eller ophæve den foreløbige støtte kan blandt andet komme på tale, fordi man i forbindelse med udredningen bliver opmærksom på, at støttebehovet hos personen med handicap er ændret i forhold til tidspunktet for afgørelsen om foreløbig støtte, f.eks. fordi støtteforanstaltningen ikke længere er tilstrækkelig, eller fordi den ikke længere er nødvendig.

Bestemmelsen indeholder desuden et krav om, at personen samt forældremyndighedsindehavere eller værge skal have mulighed for at forholde sig til støtten. Dette vil typisk ske ved, at der afholdes en samtale, hvor de pågældende får mulighed for at komme med deres holdning til støtten. Kommunalbestyrelsen skal kunne dokumentere, at der har været afholdt en sådan samtale, og hvad personen med handicap og forældremyndighedsindehaverne eller værgen i den anledning har udtalt. Dette kan være i form af eksempelvis et skriftligt referat af samtalen. Kommunalbestyrelsen er ikke forpligtet til at følge personens ønske, men personens tilkendegivelse skal indgå i kommunalbestyrelsens afgørelse.

Til stk. 2
Der fastsættes i stk. 2 mulighed for, at Pissassarfik efter anmodning fra en kommunalbestyrelse kan gennemføre en udredning, jf. § 18, stk. 1, i forhold til personer med handicap i særligt komplicerede sager.

Bestemmelsen forudsættes anvendt, hvor selve udredningen vil kræve forudsætninger, som kommunalbestyrelsen ikke har til rådighed, herunder eksempelvis særligt specialiserede kompetencer.

Til § 21

Til stk. 1
Det fastsættes i stk. 1, at det er kommunalbestyrelsens pligt at behandle spørgsmål om støtte efter denne Inatsisartutlov uden unødigt ophold med henblik på at afgøre, om der er ret til støtte og i så fald hvilken. Dette er henset til behov hos personen med handicap for, at personen med handicap netop får den rigtige støtte, således at denne støttes til et godt hverdagsliv.

Til stk. 2
Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at hver enkelt kommunalbestyrelse skal beslutte, hvordan kommunens service skal være i sagsbehandlingen af området. Personer med handicap får via fristerne at vide, hvilket serviceniveau de kan forvente med hensyn til sagsbehandlingstid. Bestemmelsen medfører ikke, at kommunalbestyrelserne kan fastsætte vilkårlige tidsfrister, da det følger af god forvaltningsskik, at afgørelser skal være truffet inden for rimelig tid, og da der er krav om hurtigst mulig sagsbehandling, jf. stk. 1.

Kommunalbestyrelserne skal som minimum hvert 4. år revidere de fastsatte frister. Dette skal sikre, at der løbende følges op på, om der er sammenhæng mellem de fastsatte frister og den aktuelle sagsbehandlingstid i kommunen inden for de enkelte områder.

Til stk. 3
Bestemmelsens stk. 3 fastsætter, at hvis det i en konkret sag ikke er muligt at behandle sagen inden for den fastsatte tidsfrist, skal kommunalbestyrelsen give ansøgeren skriftlig meddelelse herom, herunder en begrundelse hvorfor, samt oplyse ansøgeren om, hvornår det kan forventes, at der er truffet afgørelse.

Til § 22

Til stk. 1
Denne bestemmelse regulerer, at når der er truffet afgørelse om støtte eller ophold på et botilbud, skal kommunalbestyrelsen løbende følge op på, om støtten fortsat opfylder sit formål. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til i denne løbende opfølgning at være opmærksom på, om borgeren har behov for andre former for støtte efter Inatsisartutloven eller efter anden lovgivning.

Der kan ikke fastsættes klare grænser for, hvor hyppigt der skal følges op på støtten. Hyppigheden skal fastsættes på baggrund af den enkelte borgers støttebehov og karakteren af støtten. Således vil der f.eks. ikke være et krav om hyppig opfølgning, hvis en borger med et langvarigt og stationært handicap har fået bevilget et hjælpemiddel i form af f.eks. en blindestok. I dette tilfælde kan ikke forventes hyppige ændringer i borgerens støttebehov. På den anden side kan der være behov for hyppig opfølgning for en person med skizofreni, som er bevilget ledsagelse. Der er ingen formkrav

til opfølgningen. Opfølgningen kan f.eks. ske løbende i forbindelse med, at støtten ydes, ved samtaler mellem personen og sagsbehandleren eller lignende.

Kommunalbestyrelsen kan fastsætte interne retningslinjer for form og hyppighed af opfølgningen, men retningslinjerne skal give plads til et skøn, således at opfølgningen kan være hyppigere i de tilfælde, hvor det på baggrund af den konkrete borgers støttebehov og den bevilgede støtte er nødvendig.

Til stk. 2
Bestemmelsens stk. 2 bemyndiger Naalakkersuisut til at kunne fastsætte nærmere regler vedrørende løbende opfølgning.

Til § 23

Til stk. 1
Denne bestemmelse er en implementering af Handicapkonventionens princip om, at personer med handicap bør have mulighed for aktivt at blive inddraget i beslutningsprocesser, der vedrører dem direkte.

Personen med handicap har efter bestemmelsens indhold mulighed for at udtale sig i alle egne sager og på ethvert tidspunkt under sagens behandling. Personen pålægges dog ikke en pligt til at udtale sig, ligesom bestemmelsen ikke hindrer, at personen lader sig repræsentere eller bistå af andre.

Der er ikke krav om, at kommunalbestyrelsen skal følge personens ønsker eller holdninger, men de skal tillægges vægt alt efter personens funktionsevne og modenhed.

Samtalen skal klarlægge personens egen holdning til den påtænkte afgørelse.

Selvom der eventuelt er afholdt en samtale med personen i forbindelse med udarbejdelse af en undersøgelse, skal der også afholdes en samtale, inden der træffes afgørelse om støtteforanstaltninger. Begrundelsen for dette er, at det er vigtigt, at personen har mulighed for at kunne give sin mening til kende om det konkrete indhold af den påtænkte afgørelse.

Samtalen kan afholdes fysisk eller digitalt.

Til stk. 2
Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at samtalen skal ske på en kvalificeret og respektfuld måde og munde ud i, at personens egen mening i sagen kommer frem. Der er ingen formkrav for samtalen. Den kan afholdes ved en personlig samtale, via telefon, via videolink eller på anden vis. Personens

synspunkter skal afdækkes, og synspunkterne skal inddrages med passende vægt i overensstemmelse med personens funktionsevne og modenhed i det fortsatte socialfaglige arbejde.

For personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser kan det være nødvendigt at tage særlige hensyn eller anvende særlige fremgangsmåder for at sikre inddragelsen af disse personers holdninger i afgørelsen. Ud fra funktionsevne- og modenhedsparametrene kan kommunalbestyrelsen vurdere, om personen har forståelse for sin egen situation og forstår konsekvensen af de holdninger og synspunkter, som personen fremfører under samtalen.

Til stk. 3
Bestemmelsens stk. 3 fastslår, at såfremt en person med handicap er mindreårig eller under værgemål, skal forældremyndighedsindehaverne eller værgen deltage i samtalen sammen med personen med handicap eller give samtykke til, at samtalen gennemføres uden dennes tilstedeværelse. Formålet hermed er at sikre, at personens synspunkter bliver fremført og personens interesser sikres varetaget.

Til stk. 4
Bestemmelsen giver dog kommunalbestyrelsen en mulighed for, at samtalen med personen med handicap kan ske uden forældremyndighedsindehavernes eller værgens tilstedeværelse eller samtykke, såfremt det vurderes at være til personens bedste, og hvis det ikke i øvrigt findes betænkeligt. Bestemmelsen er situationsbestemt og dens anvendelsesområde kan være situationer som eksempelvis omfatter en forældremyndighedsindehaver eller værge, der via sin adfærd kan forstyrre eller forhindre gennemførelsen af samtalen.

Det kan for eksempel være personer, som allerede har fået en kontaktperson i socialforvaltningen eller på døgninstitutionen og ikke må kontakte øvrigt personale på grund af deres verbale eller fysiske fremtræden.

Bestemmelsen skal anvendes i undtagelsestilfælde, hvor det konkret og klart vurderes at være i personens interesse, at samtalen gennemføres uden forældremyndighedsindehaverens eller værgens deltagelse.

Til stk. 5
Afholdes samtalen uden, at personens forældremyndighedsindehavere eller værge har givet samtykke hertil eller er til stede, skal der udpeges en bisidder, som skal deltage i samtalen, for at sikre, at personens interesser varetages og rettigheder overholdes.

Til stk. 6
I bestemmelsens stk. 6 er der tale om en undtagelse til hovedreglen i stk. 1. I tvivlstilfælde, hvor kommunalbestyrelsen er usikker på, hvorvidt personen med handicap vil kunne fremkomme med

sin holdning, skal kommunalbestyrelsen forsøge at afholde en samtale med vedkommende. Viser det sig under samtalen, at personen ikke er i stand til at udtrykke egne synspunkter, kan samtalen stoppes.

Der kan forekomme situationer, hvor en samtale vil stille personen i en urimelig situation. I disse situationer skal der foretages en konkret vurdering af, om hensynet til personen i afgørende grad taler imod, at vedkommende høres eller inddrages. I vurderingen skal indgå, om en gennemførelse af samtalen vil være mere til skade end til gavn for personen. Det vil eksempelvis være i den situation, hvor personen med handicap klart udtrykker et ønske om ikke at udtale sig.

I visse tilfælde vil personen med handicap ikke drage nytte af, at samtalen afholdes. Det kan skyldes personens manglende udvikling eller funktionsevne, hvor vedkommende ikke forstår sin egen situation og ikke vil være i stand til at fremkomme med sin egen holdning eller synspunkter. Er der mulighed for, at personen eksempelvis ved hjælp af en bisidder vil være i stand til at fremkomme med sin holdning i en samtale, bør en samtale afholdes.

Såfremt der ikke gennemføres en samtale med personen med handicap, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at forsøge at tilvejebringe personens holdning til afgørelsen på anden vis. Det skal fremgå af sagen med en begrundelse for, hvorfor samtalen ikke har fundet sted. Det bør heri indføres, hvordan personens perspektiv er afdækket, når der ikke er blevet afholdt samtale med personen.

Til § 24

Bestemmelsen fastsætter, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udarbejde en skriftlig handleplan, før der træffes afgørelse om støtte til en person med handicap. Udarbejdelsen af handleplanen skal sikre, at kommunalbestyrelsen udfører en systematisk og grundig udredning af personens konkrete støttebehov, og derigennem klargøre målet med indsatsen og sikre en sammenhængende og helhedsorienteret indsats.

Handleplanen skal være konkret og individuel og derigennem give personen, samt værge og relevante myndighedspersoner m.v. mulighed for at følge med i indsatsen og deltage aktivt i løsningen af personens udfordringer. På denne måde ønskes det i videst muligt omfang sikret, at personen med handicap støtter op om indsatsen, og at værgen og andre omsorgspersoner accepterer, respekterer og støtter op om indsatsen. For at indsatsen kan være helhedsorienteret, skal der bl.a. være taget stilling til, hvilke ressourcer der eksisterer hos personen med handicap samt blandt personens nære pårørende.

I bestemmelsens stk. 1, nr. 1-6 er oplistet i hvilke situationer, kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udarbejde en handleplan.

Til nr. 1
Udredning er et grundlag for at udarbejde en handleplan om støtte og indsatser for personen med handicap.

Til nr. 2
Inden der træffes afgørelse om iværksættelse af støtte eller ophold på et botilbud, skal der udarbejdes en handleplan. Heri er der en samlet beskrivelse af formål og støtteformer og eller botilbud, som imødekommer behov hos personen med handicap.

Til nr. 3
Der skal foretages ændringer i handleplanen, hvis støttebehovet ændres. Hvis der ikke længere er behov for støtte og at støtten skal ophøre, skal dette også fremgå af den tilrettede handleplan.

Til nr. 4
Senest 6 måneder før et barn med handicap, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, indtræder i den skolesøgende alder, skal der udarbejdes en handleplan eller ændres i en foreliggende handleplan. Støttebehovet kan ændres som følge af, at barnet med handicap påbegynder folkeskolen. 6 måneders fristen anses for en rimelig tid til at udarbejde handleplanen.

Til nr. 5
Senest 12 måneder før et barn med handicap, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, udtræder af den skolesøgende alder, skal der udarbejdes en handleplan eller ændres i den foreliggende handleplan. Barnet er endnu ikke myndigt og der skal udarbejdes en handleplan eller ændres i en foreliggende handleplan, da der skal vurderes, hvilke støtteformer som imødekommer barnets behov. 12 måneders fristen anses for en rimelig tid, da barnet måske skal tilbydes efterskoleophold eller anden kompetenceudvikling.

Til nr. 6
Senest 12 måneder før et barn med handicap, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, fylder 18 år, skal der udarbejdes en handleplan eller ændres i den foreliggende handleplan. Der skal tages stilling til, hvilke støtteformer som imødekommer den unges behov, når den unge bliver myndig.

Afhængig af handleplanens karakter kan det være tilstrækkeligt at opdatere en allerede eksisterende handleplan med nye informationer og vurderinger frem for at udarbejde en helt ny handleplan.

Til § 25

Til stk. 1

Det fastsættes i stk. 1, at handleplanen skal tage udgangspunkt i den enkelte person med handicap og dennes konkrete forhold.

Handleplanen må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger. Heri ligger blandt andet, at undersøgelser i videst muligt omfang skal inddrage allerede foreliggende informationer f.eks. fra personens omsorgsgivere samt andre, der har kendskab til personens konkrete forhold.

Til stk. 2
Det fastsættes i stk. 2, hvad en handleplan skal indeholde.

Det fastsættes i nr. 1, at handleplanen skal angive formålet og målet med støtten. Formålet skal forstås som den overordnede intention bag den indsats, der ydes for personen med handicap, mens målet er de konkrete resultater, der skal opnås for, at man kan opfylde formålet med den sociale indsats.

I nr. 2 fastsættes det, at handleplanen skal angive, hvilken støtte, der er den rette for at opnå målet. Dette indbefatter, at målene skal være specifikke og konkrete, således at det er tydeligt, hvad der skal være opfyldt for, at målet er nået. Der skal således være opsat realistiske mål, som kan forventes opnået inden for den fastsatte tidsramme, som handleplanen angiver.

Af nr. 3 og 4 følger det, at handleplanen skal angive den forventede varighed af den bevilgede støtte, samt hvornår der skal finde opfølgning sted. Det skal således anføres i handleplanen, hvornår de enkelte støtteforanstaltninger forventes afsluttet eller evalueret, samt hvor ofte der skal ske en opfølgning med henblik på en eventuel evaluering af støtten. Dette skal sikre, at handleplanen bliver et dynamisk værktøj, som løbende evalueres og opdateres af kommunalbestyrelsen baseret på personens aktuelle behov.

I nr. 5 fastsættes det, at den støtte, der ydes i handleplanen efter denne Inatsisartutlov skal ses i sammenhæng med eventuel støtte, der ydes efter anden lovgivning. Dette skal sikre en koordineret helhedsorienteret indsats i samarbejde med andre fagpersoner. Handleplanen skal derigennem blive et samarbejdsredskab, der kan være med til at kvalificere samarbejdet mellem de forskellige ressortområder, der er en del af helhedsindsatsen, samt mellem den enkelte sagsbehandler, personen selv, vedkommendes familie og de mennesker, der skal yde en indsats i forhold til personen.

Handleplanen kan derigennem blive brugt til at give samarbejdsparterne en fælles forståelse af formålet og målet med støtteindsatsen.

I nr. 6 fastsættes det, at der ligeledes skal inddrages andre særlige forhold, som kan have betydning for personens forhold og den støtte, der ydes, herunder familie og netværk, uddannelse og beskæftigelse samt personlig hjælp og behandling, m.v.

I nr. 7 fastsættes, at personens egne kommentarer til handleplanen skal medtages i handleplanen. Herved bidrager personen med handicap med egne ønsker og tanker for fremtiden.

Til stk. 3
Bestemmelsens stk. 3 fastsætter, at udarbejdelse af en handleplan så vidt muligt skal ske i dialog og i samarbejde med personen selv, værge og andre omsorgspersoner eller forældremyndighedsindehavere, hvis der er tale om et barn. Personen skal som udgangspunkt have adgang til at udtrykke sine egne holdninger og synspunkter med behørig hensyntagen til vedkommendes funktionsevne, alder og modenhed.

Bestemmelsen er en implementering af Handicapkonventionens princip om, at personer med handicap bør have mulighed for aktivt at blive inddraget i beslutningsprocesser, der vedrører dem direkte.

Der henvises endvidere til bemærkningerne til forslagets § 23, hvori kravene til inklusion og samtaler med personer med handicap er behandlet uddybende.

Til stk. 4
Bestemmelsen fastsætter, at handleplanen skal foreligge inden for 1 måned fra afslutningen af udredningen. Fristen på 1 måned anses for rimelig tid til at få udarbejdet handleplanen efter udarbejdelsen af udredningen.

Til stk. 5
Bestemmelsens stk. 5 fastsætter, at de relevante dele af personens handleplan skal udleveres til det botilbud, som personen med handicap er visiteret til. Kendskabet til handleplanen er en forudsætning for at kunne bidrage til en målrettet indsats, hvor alle involverede parter arbejder hen imod de samme målsætninger. Ved at sørge for kendskab til handleplanens indhold sikres det, at tankerne bag den helhedsorienterede indsats også føres ud i livet på botilbuddet. Hvilke dele af handleplanen, der er relevante og dermed skal udleveres til botilbuddet, vil altid bero på en konkret individuel vurdering.

Til stk. 6
Bestemmelsens stk. 6 fastsætter, at kommunalbestyrelsens handleplan skal udleveres til den omhandlede person med handicap samt forældremyndighedsindehavere eller værge.

Kommunalbestyrelsen skal i denne forbindelse altid orientere de pågældende, som handleplanen udleveres til, om handleplanens indhold. Dette skal ses som et krav om en udvidet vejledningspligt af personen. Orienteringen skal ske i et sprog og på en måde, der tager hensyn til personens funktionsevne, alder og modenhed, således at personen forstår det kommunikerede.

Til § 26

Til stk. 1
Bestemmelsens stk. 1 fastslår, at en række oplistede myndigheder kan udveksle og videregive personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, i konkrete sager. Baggrunden for bestemmelsen er, at der ofte opstår situationer, hvor fagfolk kan have behov for at tale om en konkret sag med andre fagpersoner ofte på tværs af fagområder. Formålet med bestemmelsen er således at understøtte og kvalificere fagpersoners arbejde i den konkrete sagsbehandling inden for handicapområdet.

Det er en betingelse, at indsamlingen af oplysningerne er af betydning for sagens behandling og sker til et udtrykkeligt og sagligt angivet formål. Herudover skal de oplysninger som indsamles, være relevante og må ikke omfatte mere end, hvad der er nødvendigt for at opnå målet.

Udvekslingen af oplysninger i henhold til bestemmelsen kan kun ske mellem de myndigheder, der er angivet i bestemmelsen.

Bestemmelsen er en præcisering af og er omfattet af reglerne om behandling af personoplysninger i henhold til Lov nr. 429 af 31. maj 2000 (herefter persondataloven), som sat i kraft for Grønland ved Anordning nr. 1238 af 14. oktober 2016 og Anordning nr. 898 af 26. juni 2023, §§ 6-8.

Til stk. 2
Bestemmelsen fastslår, at der som udgangspunkt kræves samtykke fra personen med handicap, dennes værge eller forældremyndighedsindehavere for, at der kan udveksles oplysninger mellem myndighederne, jf. dog stk. 3. Samtykket kan sikre, at alle relevante oplysninger i sagen kan indgå i sagens behandling, hvorved fagpersoner på tværs af fagområder kan få et mere fyldestgørende vidensgrundlag at drøfte ud fra.

Til stk. 3
Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at såfremt samtykke, jf. stk. 1, nægtes, eller det af andre grunde ikke er muligt at indhente et samtykke, kan personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, udveksles, hvis sagens omstændigheder, herunder hensynet til personens retssikkerhed, taler for det. Det kan f.eks. i forbindelse med sager om anbringelse uden for hjemmet af et barn med handicap, som har været udsat for vold eller overgreb, være til barnets bedste, at fagpersoner kan udveksle personoplysninger, selvom samtykke er nægtet fra forældremyndighedsindehavere eller værge.

Til § 27

Til stk. 1
Det fastsættes i stk. 1, at kommunalbestyrelsen som led i Pissassarfiks rådgivning af kommunalbestyrelsen i en konkret sag kan videregive personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, til Pissassarfik, såfremt oplysningerne er af betydning for sagens behandling. Dette kan være relevant i såvel sager om rådgivning som sager om habilitering eller rehabilitering. Der kan kun videregives oplysninger, som har betydning for sagens behandling.

Til stk. 2
Det præciseres i stk. 2, at videregivelse af personoplysninger, herunder navnlig personfølsomme oplysninger, som udgangspunkt kræver samtykke fra personen med handicap, forældremyndighedsindehavere eller værge. Bestemmelsen er en præcisering af, at nærværende Inatsisartutlov er omfattet af reglerne om behandling af personoplysninger i persondatalovens §§ 6-8.

Til stk. 3
I stk. 3 fastsættes en undtagelse til kravet om samtykke efter stk. 2.

Såfremt den person, som sagen omhandler, eller forældremyndighedsindehavere eller værge for personen, som sagen omhandler, nægter at give samtykke eller samtykke ikke kan indhentes af andre grunde, kan kommunalbestyrelsen alligevel videregive personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, til Pissassarfik, når sagens omstændigheder, herunder hensynet til borgerens retssikkerhed, taler for det.

Det er kommunalbestyrelsen, der vurderer, hvorvidt sagens omstændigheder kan danne grundlag for en videregivelse uden samtykke.

I tilfælde, hvor der er tale om en kompliceret sag om støtte til en person med handicap, hvor kommunen ikke selv har de fornødne faglige kompetencer til at behandle sagen, men hvor forældremyndighedsindehavere eller værge ikke vil give samtykke til videregivelse af personoplysninger om personen med handicap, vil sagens omstændigheder og herunder særligt hensynet til barnets bedste efter en konkret vurdering kunne danne grundlag for videregivelse til Pissassarfik uden samtykke.
Også i tilfælde hvor en kommune har et stort antal sager, der er ubehandlede, og hvor kommunen ønsker Pissassarfiks hjælp, men hvor det ikke er hensigtsmæssigt grundet det store antal sager at indhente samtykke fra alle de berørte borgere, vil hensynet til, at borgerne modtager den relevante støtte, kunne begrunde videregivelse af personoplysninger, herunder følsomme personoplysninger, til Pissassarfik uden samtykke.

Disse eksempler er ikke udtømmende. ”Sagens omstændigheder” må vurderes individuelt fra sag til sag med udgangspunkt i de konkrete omstændigheder, der foreligger på

tidspunktet.

Til § 28

Til stk. 1
Bestemmelsen præciserer, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at finde en midlertidig løsning for en person med handicap, som afventer en plads på et af selvstyrets døgntilbud via det centrale visitationssystem. Naalakkersuisut, som varetager det centrale visitationssystem, skal ved den midlertidige løsning fortsat sikre, at personen med handicap snarest tilbydes en plads på et af selvstyrets døgntilbud, der kan imødekomme behovet hos personen med handicap. Ved kommunalbestyrelsens midlertidige anbringelse af personen med handicap, tages der hensyn til behov og ønsker hos personen med handicap. Der skal forsøges at finde en midlertidig løsning i personens nærområde, der kan imødekomme de særlige behov, personen med handicap måtte have.

Til stk. 2
Bestemmelsen fastsætter, at det midlertidige anbringelsessted kan være i eget hjem eller i et kommunalt botilbud med midlertidige støtteforanstaltninger, som imødekommer de særlige behov hos personen med handicap.

Til § 29

Til stk. 1
Det fremgår af stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal yde økonomisk støtte til en nærtstående, der varetager den daglige omsorg for en person med handicap, som bor i eget hjem.

Bestemmelsen vil typisk finde anvendelse i de situationer, hvor alternativet vil være en anbringelse på et døgntilbud.

Det er ligeledes et krav, at omsorgen gives til en person med handicap, som bor i sit eget hjem. Der kan således ikke ydes støtte efter bestemmelsen, såfremt personen har ophold på et døgntilbud.

Bestemmelsen vil typisk finde anvendelse for nærtstående, herunder f.eks. forældre der yder omsorg for et barn med handicap og en ægtefælle eller samlever, der yder omsorg for en ægtefælle eller samlever med handicap.

Omsorgsopgaven omfatter personlig hjælp og støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, bl.a. hjælp til personlig hygiejne, herunder bad, mund- og tandpleje, negleklipning og barbering, af- og påklædning, toiletbesøg, hudpleje, hjælp til kropsbårne hjælpemidler såsom støttestrømper, samt tøjvask, opvask, rengøring og madlavning. Som udgangspunkt skal personen, der modtager

økonomisk støtte for at varetage den daglige omsorg, udføre de opgaver, der ellers vil kunne gives støtte til efter Inatsisartutloven og de med hjemmel heri udstedte regler.

Kommunalbestyrelsen kan på baggrund af en konkret vurdering fravige dette udgangspunkt og tildele yderligere støtte til specifikt afgrænsede opgaver af en helt særlig karakter. Det vil typisk alene være relevant, hvis personen med handicap har brug for støtte, som det kræver en faguddannelse at udføre. Kommunalbestyrelsen og andre relevante myndigheder skal, uanset at der ydes økonomisk støtte efter denne bestemmelse, yde andre former for støtte. Økonomisk støtte til omsorg efter denne bestemmelse erstatter f.eks. ikke hjemmesygepleje, som skal ydes af sundhedsvæsenet.

Til stk. 2
Det fremgår af stk. 2, at økonomisk støtte efter stk. 1 til en nærtstående, der varetager den daglige omsorg for en person med handicap, skal ydes ved kommunalbestyrelsens ansættelse af den nærtstående. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte det ugentlige antal timer, dog højst 40 timer ugentligt, der skal ske ansættelse for på baggrund af behovet hos personen med handicap og øvrige muligheder for støtte efter denne Inatsisartutlov eller anden lovgivning. Timetallet skal fastsættes på baggrund af en konkret vurdering af personens støttebehov, og hvilke opgaver der skal løses. Det skal indgå som en forudsætning i vurderingen, at de øvrige medlemmer af husstanden deltager i udførelsen af praktiske opgaver i hjemmet på almindelig vis. Der kan altså ikke ydes økonomisk støtte til løsning af opgaver, som normalt vil påhvile andre medlemmer af husstanden. Dette gælder, uanset om omsorgsopgaven efter denne bestemmelse varetages af et medlem af husstanden eller en anden nærtstående.

Til stk. 3
Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere bestemmelser om ansættelse og aflønning af nærtstående til en person med handicap, jf. stk. 1-2.

Til § 30

Til stk. 1
Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsen kan ansætte en nærtstående til en person med handicap og med tilknytning til arbejdsmarkedet, når kommunalbestyrelsen afventer en egnet plads på døgntilbud eller mangler dele af udredning eller handleplan, og når:
1) alternativet er et midlertidigt anbringelsessted uden for hjemmet,
2) der er enighed mellem parterne om etablering af pasningsforholdet og
3) kommunalbestyrelsen vurderer, at der ikke er afgørende hensyn, der taler imod, at det er den pågældende person, der passer den nærtstående.

Pasningsforholdet kan også omfatte særlige omsorgsopgaver, f.eks. deltagelse i behandlinger på sygehus, praktiske og sociale støttefunktioner m.v.

Som nærtstående anses f.eks. ægtefælle, samlever, børn, forældre og andre med en så tæt tilknytning, at det er nærliggende, at pasningen og omsorgen varetages af den pågældende. Det er ikke en betingelse, at der har været fælles bopæl forud for etablering af pasningsforholdet. Under dette forudsættes det, at der enten er bofællesskab, eller at parterne bor så tæt på hinanden, at formålet kan opfyldes.

Til stk. 2
Bestemmelsen regulerer, at den nærtstående skal ansættes af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor personen med handicap er bosat.

Til stk. 3
Bestemmelsen fastsætter, at den nærtstående kan ansættes i indtil 6 måneder med henblik på at passe personen med handicap. Pasningsperioden kan forlænges med indtil 3 måneder, hvis særlige forhold taler herfor. Pasningen kan opdeles i perioder af hele måneder. Pasningen kan opdeles i kortere perioder.

Grunden til en tidsbegrænsning er, at der ved ordningen tilstræbes en midlertidig pasningsmulighed, så der er mulighed for i ro at overveje evt. varigt ophold uden for hjemmet, herunder de praktiske opgaver og følelsesmæssige belastninger forbundet hermed, eller varetage midlertidige pleje- og omsorgsopgaver ved alvorlig sygdom m.v. Sigtet med ordningen er ikke et langvarigt eller varigt pasningsforhold i hjemmet.

Pasningsperioden kan forlænges med indtil 3 måneder, hvis særlige forhold taler herfor. Pasningen kan opdeles i perioder af hele måneder. Efter aftale med den arbejdsgiver, som har givet orlov til pasning af en person med handicap, kan pasningen opdeles i kortere perioder.

Et eksempel på et særligt forhold, der kan begrunde en forlængelse af pasningsorloven, kan være, at der viser sig behov for et nyt eller længere behandlingsforløb end oprindeligt antaget. Et andet eksempel er, at der ydes livsforlængende behandling, dvs. behandling, hvor der ikke er udsigt til helbredelse, bedring eller lindring, men alene til en vis livsforlængelse. En forlængelse af pasningsordningen med op til 3 måneder kan typisk komme på tale, hvis personen med handicap endnu ikke befinder sig i den terminale fase med mulighed for etablering af et plejeforhold. I vurderingen af, om der er grundlag for en forlængelse af pasningsperioden på grund af en livsforlængende behandling, indgår en lægelig vurdering. Muligheden for at forlænge en pasningsperiode betyder, at pasningen i særlige tilfælde kan strække sig over maksimalt 9 måneder.

Der vil f.eks. kunne være tale om, at behandlingsforløbet er tilrettelagt på en sådan måde, at der er behov for en periodisk pasningsordning. F.eks. kan der være et behov for pasning forinden en indlæggelse på sygehus og behov for pasning efter indlæggelse. En pasningsordning kan i sådanne tilfælde deles i 2 pasningsperioder afbrudt af en periode, hvor personen med handicap er indlagt. Kommunen bør dog ved vurderingen af pasningsforløbet overveje, om der i forbindelse med handicappet eller sygdommen er særlige omstændigheder, der medfører behov for, at den nærtstående deltager ved kontrol, behandling eller indlæggelse, f.eks. på grund af alder, svækkelse, udviklingshæmning, m.v. hos personen med handicap.

Til stk. 4
Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om ansættelse og aflønning af den nærtstående.

Til § 31

Til stk. 1
Bestemmelsen fastsætter, at i særlige tilfælde og efter en konkret og faglig vurdering af den pågældende sag, kan kommunalbestyrelsen bevilge støtte i henhold til § 30, til pasning af en nærtstående i hjemmet i en periode, der overstiger den fastsatte periode jf. § 30, stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan f.eks. bevilge for en periode på op til 12 måneder ad gangen ud over den fastsatte periode i § 30, stk. 3. Der kan således bevilges en indledende støtte på i alt 21 måneder.

Kommunalbestyrelsen skal foretage en grundig vurdering af, at betingelserne for bevilling af forlænget støtte er opfyldt.

Til stk. 2
Bestemmelsen fastsætter, at støtte efter stk. 1 kun kan bevilges, hvis det findes mest hensigtsmæssigt, at den nærtstående passer personen med handicap i personens hjem, og at der foreligger en begrundet faglig vurdering, der konkluderer, at der ikke findes en mere egnet pasningsmuligheder uden for hjemmet. Det skal således undersøges, om der f.eks. findes en mere egnet pasningsmulighed på et kommunalt botilbud, et døgntilbud eller eventuelt en ældreinstitution.

Til stk. 3
Bestemmelsen fastsætter, at forlængelse af støtten efter stk. 1, kan bevilges for en periode på op til 12 måneder ad gangen. Yderligere forlængelser kan kun bevilges, såfremt betingelserne i stk. 2, fortsat er opfyldt.

Til § 32

Forskellen mellem en ledsager og en støtteperson er, at en støtteperson ikke blot ledsager, men yder en socialpædagogisk indsats. En del af en støttepersons opgave kan være ledsagelse til f.eks. kulturelle arrangementer eller på indkøb, men støttepersonen skal yde en socialpædagogisk indsats i forbindelse med ledsagelsen. Støtte i form af en støtteperson skal derfor ydes, når personen med handicap har et behov for socialpædagogisk støtte og ikke kun et behov for ledsagelse. Dette understreges ved, at en støtteperson har karakter af støtte og alene kan ydes til personer med væsentlig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse. Der kan ydes støtte i form af både ledsagelse og støtteperson til en person med handicap.

Til stk. 1
Det fremgår af stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde en støtteperson til en person med handicap, der har behov for socialpædagogisk støtte for at kunne klare sig i eget hjem, bokollektiv, beskyttet boenhed eller ældreinstitution. Afhængig af behovet hos personen med handicap yder støttepersonen støtte f.eks. ved færden uden for hjemmet, bl.a. når personen med handicap skal foretage indkøb, deltage i arrangementer, møde i banken eller andet. Den socialpædagogiske støtte ydes således, at personen med handicap kan færdes og deltage i aktiviteter på lige fod med personer uden handicap, i videst muligt omfang.

Til stk. 2
Det fremgår af stk. 2, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler for støtteperson, jf. stk. 1. De nærmere regler fastsættes i en bekendtgørelse.

Til § 33

Til stk. 1
Bestemmelsen regulerer kommunalbestyrelsens forpligtelse til at tilbyde ledsagelse i op til 15 timer om måneden til en person med handicap, som ikke kan færdes alene på grund af sit handicap. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde over 15 timer om måneden, når der vurderes at være behov for dette. Det skal præciseres, at personen med handicap kan have behov for ledsagelse i dagtimer såvel som aftentimer.

Til stk. 2
Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde ledsagelse til aktiviteter og arrangementer, som afholdes uden for hjemstedet. Antallet af timer til ledsagelse kan derved overstige 15 timer. Aktiviteter og arrangementer kan omfatte møder i foreninger, konferencer, politiske møder og lignende, som har relevans for personer med handicap.

Til stk. 3

Det fremgår af stk. 3, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om ledsagelse, herunder omfanget af ledsagelse under ferien henholdsvis til aktiviteter og arrangementer uden for hjemstedet, ledsagerudgifter til befordring, mm. De nærmere regler fastsættes i en bekendtgørelse.

Til § 34

Til stk. 1
Med bestemmelsen foreslås det at indføre mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde økonomisk støtte til hel eller delvis dækning af omkostningerne ved, at en eller begge forældremyndighedsindehavere til et barn med handicap flytter bopæl til en anden adresse i nuværende by eller anden by.

Formålet med bestemmelsen er at give kommunalbestyrelsen mulighed for at tilbyde flyttehjælp, således at det bliver en reel mulighed for en familie med et barn med et handicap at flytte til et sted, hvor der er bedre mulighed for, at barnet kan modtage den rette hjælp. Der skal altid være tale om et tilbud, og der må aldrig lægges pres fra kommunalbestyrelsens side på en eller begge forældremyndighedsindehavere for, at denne flytter. Der er endvidere alene tale om en mulighed for kommunalbestyrelsen og ikke en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at yde økonomisk støtte efter bestemmelsen.

Der kan alene ydes støtte, når alle kravene i nr. 1-3 er opfyldt. Der kan således kun ydes flyttehjælp, når der for det første er tale om, at barnets behov for støtte og omsorg ikke eller kun vanskeligt kan imødekommes på familiens nuværende bopæl. Det er for det andet et krav, at barnets behov for støtte efter denne Inatsisartutlov bedre kan imødekommes på den ønskede fremtidige bopæl. Endelig er det for det tredje et krav, at forældremyndighedsindehaverne selv udtrykkeligt har udtrykt ønske om flytning. Med sidstnævnte krav understreges, at flyttehjælp skal ydes, når det er et ønske hos forældremyndighedsindehaverne og familien. Flytningen må derfor ikke alene være begrundet i, at en ny bopæl vil være mere hensigtsmæssig for kommunalbestyrelsen.

I nogle tilfælde kan flytningen være til samme bygning, men fra en øvre etage til den nederste etage i bygningen, fordi barnets behov her bedre kan imødekommes, f.eks. for et barn med handicap der har en kørestol som hjælpemiddel.

Til stk. 2
Bestemmelsen giver ligeledes kommunalbestyrelsen mulighed for at tilbyde økonomisk støtte til hel eller delvis dækning af omkostningerne ved, at en eller begge forældremyndighedsindehavere til et barn med handicap flytter til en by, hvor der er truffet afgørelse om, at deres barn med handicap er visiteret til et døgnophold. Se bemærkningerne til stk. 1 herom.

Til stk. 3

Bestemmelsen § 34, stk. 3 er ny. Bestemmelsen giver kommunalbestyrelsen mulighed for at kunne tilbyde økonomisk støtte til personer med handicap over 18 år til dækning af udgifter ved flytning af bopæl, når personens behov for støtte ikke eller kun vanskeligt kan imødekommes på nuværende bopæl, og personens behov for støtte efter denne Inatsisartutlov bedre kan imødekommes på den ønskede fremtidige bopæl, samt personen med handicap eller værge selv udtrykkeligt har udtrykt ønske om flytning.

Det kan eksempelvis være en person, som ved en ulykke eller pludselig sygdom erhverver et handicap, hvilket gør nuværende bopæl meget uhensigtsmæssig. F.eks. kan flytningen være til samme bygning, men fra en øvre etage til den nederste etage i bygningen, fordi personen med handicap har fået en kørestol som hjælpemiddel.

Til stk. 4
Med bestemmelsen foreslås det, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde økonomisk støtte til dækning af omkostningerne ved flytning af bopæl, når en person, der tilbydes ophold i et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed uden for kommunen, flytter hertil. Formålet med bestemmelsen er at sikre en reel mulighed for, at en person med handicap kan flytte til et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed i en anden kommune, der kan tilbyde de nødvendige faciliteter eller specialviden.

Til stk. 5
Bestemmelsen fastsætter, at støtte efter § 34, stk. 3, viger for anden lovgivning med bestemmelser om flyttehjælp. Der er bl.a. i Inatsisartutloven om offentlig hjælp en bestemmelse om flyttehjælp.

Til § 35

Til stk. 1
Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde personer med handicap at yde et tilbud om gruppebaseret støtte samt gruppebaseret optræning og støtte til udvikling af færdigheder.

Til stk. 2
Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen forværres.

Tilbuddet om gruppebaseret støtte kan omfatte støtte samt optræning og støtte til udvikling af færdigheder til borgere, der har behov herfor på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og aktivitets- og samværstilbud til borgere. Eksempelvis kan der nævnes mestringskurser for borgere med psykiske vanskeligheder eller ADHD, eller gruppebaserede træningsforløb for personer med handicap i sociale færdigheder. Generelle tilbud er ikke afgrænset til bestemte målgrupper. Kommunalbestyrelsen kan derfor yde støtte til en målgruppe, som opfylder den gruppebaserede støtte.

Til stk. 3
Bestemmelsen regulerer, at tilskud til gruppebaseret støtte kan ydes til tilbud, hvor gruppen omfatter personens familie. Tilbuddet om tilskud til gruppebaseret støtte kan omfatte en familie med en eller flere familiemedlemmer med erhvervet handicap. Et erhvervet handicap er et handicap, der opstår som følge af sygdom eller ulykke, dvs. det er ikke medfødt. Ved gruppebaseret støtte til en familie, hvor et eller flere familiemedlemmer har erhvervet et handicap, kan støtten omhandle psykisk hjælp, som kan forebygge social mistrivsel og medvirke til forbedret trivsel i en vanskelig periode for personen med handicap og dennes familie.

Til stk. 4
Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte.

Til § 36

Til stk. 1
Bestemmelsen omfatter tilbud i form af individuel tidsbegrænset støtte, som kan gives til alle borgere med funktionsnedsættelse, men som primært tager sigte på borgere med let nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller borgere, som er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelser.

Der kan ikke dispenseres fra den øvre grænse på 6 måneder, og tilbuddet kan kun gives 1 gang til den enkelte borger, for så vidt angår samme støttebehov. Hvis der fortsat er behov for støtte herefter, kan der eventuelt ydes anden relevant støtte efter Inatsisartutloven.

Til stk. 2
Denne bestemmelse regulerer, at det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at tilbuddet vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.

Til stk. 3
Bestemmelsen regulerer, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk støtte. Dette kan omfatte fastsættelse af kriterier for størrelsen på tilskuddet samt hvilke typer tilbud, der kan gives tilskud til.

Til § 37

Til stk. 1
Kommunalbestyrelsens forpligtelse til at tilbyde aflastning er for det første betinget af, at omsorgsopgaven medfører væsentligt merarbejde for forældrene eller de øvrige pårørende, som

varetager omsorgen, og for det andet betinget af, at aflastning er en forudsætning for, at forældrene eller de øvrige pårørende fortsat kan varetage omsorgen.

Til stk. 2
Bestemmelsen forpligter kommunalbestyrelsen til at indgå en skriftlig aftale med aflastningsstedet om vilkårene for opholdet. Vilkårene kan omfatte alle relevante forhold, som har betydning for et trygt ophold for personen med handicap, samt afviklingen af aflastningsopholdet.

Til stk. 3
Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsen skal bevilge et vederlag til plejefamilien eller døgntilbuddet, hvor personen med handicap opholder sig under aflastningsopholdet. Betaling for personens forsørgelse er ikke omfattet af vederlaget i perioden.

Til stk. 4
Bestemmelsen præciserer, at den eller dem som har forsørgelsespligten, skal betale for forsørgelsen under aflastningsopholdet. Personen med handicap kan være modtager af førtidspension eller alderspension og er herved selvforsørgende og skal betale for forsørgelsen under aflastningsopholdet. For en person med handicap under 18 år påhviler forsørgelsespligten forældremyndighedsindehaver.

Til stk. 5
Bestemmelsen regulerer, hvordan betaling for forsørgelse foregår, og at dette aftales mellem personen med handicap og plejefamilien eller døgntilbuddet i samarbejde med kommunalbestyrelsen i hjemkommunen for personen med handicap. For personer under 18 år eller umyndige, indgås aftalen af forældremyndighedsindehaveren eller værgen på vegne af personen med handicap. Det fremgår af bestemmelsen, at aflastning som støttemulighed videreføres. Med aflastning menes midlertidigt ophold uden for hjemmet, hvorved de pårørende, som normalt varetager omsorgsopgaven, aflastes. Varigheden af et aflastningsophold er afhængig af den konkrete situation og den enkelte persons støttebehov. Der kan f.eks. være tale om jævnligt tilbagevendende weekendophold, ferieophold eller ophold af flere måneders varighed. Aflastning kan ud over praktisk hjælp omfatte andre former for støtte.

Til stk. 6
Bestemmelsen regulerer, at aflastningsvederlag fastsættes af Naalakkersuisut og offentliggøres på hjemmesiden Nalunaarutit.gl senest 15. november året før, aflastningsvederlaget træder i kraft. Aflastningsvederlaget fremgår af Takstblad – Sociale takster, som årligt opdateres og offentliggøres på hjemmesiden Nalunaarutit.gl

Til § 38

Bestemmelsen regulerer, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler for, hvilke former for støtteforanstaltninger kommunalbestyrelsen kan eller skal yde.

Denne bestemmelse pålægger Naalakkersuisut at udarbejde nærmere bestemmelser om, hvilke former for støtteforanstaltninger kommunalbestyrelserne skal yde. Bemyndigelsen er indsat for at give mulighed for, at reglerne løbende kan tilpasses udviklingen inden for blandt andet hjælpemiddelområdet til personer med handicap. Forslaget lægger således op til, at støtteforanstaltningerne reguleres i en bekendtgørelse.

Til nr. 1
Støtte til hjælpemidler omfatter hjælpemidler, som i væsentlig grad kan afhjælpe følgerne af personens handicap, i væsentlig grad kan lette personens daglige tilværelse, eller er nødvendig for, at personen kan udøve et erhverv.

Da Inatsisartutloven kun gælder for personer, der har en langvarig funktionsnedsættelse, kan der ikke gives støtte til et hjælpemiddel, hvis der på kort sigt er en realistisk udsigt til bedring af de helbredsmæssige forhold. Formålet med hjælpemidlet er at kompensere for de udfordringer, funktionsnedsættelsen giver i forbindelse med forskellige barrierer og fremme den enkeltes mulighed for et selvstændigt liv, for personlig udvikling og for inklusion i samfundet.

Det er en forudsætning for Inatsisartutloven, at hjælpemidlet ikke kan ydes efter anden lovgivning, fx efter Landstingsforordning nr. 15 af 6. november 1997 om sundhedsvæsenets ydelser mv., som senest ændret ved Landstingsforordning nr. 16 af 20. november 2006. Efter Landstingsforordningen om sundhedsvæsenets ydelser har personer, i den udstrækning forholdene tillader det, ret til hjælpemidler, der erstatter, afstiver eller korrigerer defekte eller manglende legemsdele i forbindelse med en behandling. Sundhedsvæsenet har kun pligt til at levere hjælpemidler, hvor dette ud fra en lægelig vurdering er påkrævet for en patient. Dette kan være lægeordineret fodtøj, brystproteser og bysteholdere, parykker, høreapparater, tilskud til briller og kontaktlinser samt midlertidigt lån af hjælpemidler.

Visse hjælpemidler ydes af sundhedsvæsenet. Dette reguleres i sundhedslovgivningen.

Til nr. 2
Formålet med hjælp til boligændringer eller skift af bolig er at medvirke til, at en borger med (betydelig) og langvarigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og dennes familie kan leve et så almindeligt liv som muligt som andre borgere på samme alder og i samme livssituation.

Samtidig skal hjælpen medvirke til at gøre borgeren mere selvhjulpen og dermed mindre afhængig af andres hjælp i dagligdagen, ligesom hjælpen også kan være med til at lette andres arbejde i forhold til borgeren samt understøtte et godt arbejdsmiljø.

Formålet med hjælp til boligændringer eller skift af bolig er også at medvirke til, at børn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne får mulighed for at blive i hjemmet hos deres familie og dermed at undgå at blive anbragt uden for hjemmet.

Sigtet med hjælp til boligændringer eller boligskift er at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende.

Det er ikke funktionsnedsættelsens art (eller omfang), der er det afgørende, men i hvilken udstrækning ændringerne i boligen hindrer, at borgeren kan fungere i eget hjem med sin funktionsnedsættelse. Dette vil bero på en samlet vurdering, som inkluderer alle væsentlige forhold af betydning for sagen, herunder blandt andet borgerens sociale og helbredsmæssige forhold.

Til nr. 3
Nærmere regler om motordrevne køretøjer kan omfatte, at kommunalbestyrelsen yder støtte til anskaffelse af et motordrevet køretøj, dog undtaget bil, hvis en person med handicap bor eller dagligt færdes i områder, hvor der ikke kan benyttes offentlige transportmidler eller taxa. Endvidere kan kommunalbestyrelsen yde støtte til dækning af nødvendige driftsomkostninger vedrørende et køretøj, der er ydet støtte til anskaffelse af. Støtte kan også ydes til særlig indretning af et motordrevet køretøj, herunder bil, hvis en person med handicap ikke kan benytte køretøjet uden ændringer. Endvidere kan ydes støtte til automatisk transmission i en bil til den faktiske udgift til transmissionen.

Til nr. 4
De nærmere regler omfatter, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde en person med handicap befordring i form af en kollektiv kørselsordning. Med en kollektiv kørselsordning menes et motorkøretøj, som anvendes til at transportere flere personer med handicap til og fra deres aktiviteter uden for hjemmet. Kommunalbestyrelsen kan stille et motorkøretøj til rådighed for en kollektiv kørselsordning. Ordningen kan eventuelt etableres i samarbejde med sundhedsvæsenet eller en privat organisation.

Til nr. 5
Udgangspunktet er, at det ikke må være dyrere – og heller ikke billigere – at bo, leve og få en almindelig hverdag til at hænge sammen, fordi man har et handicap. En person med handicap skal ligesom alle andre borgere, selv betale de normale leveomkostninger, som mad, tøj, ferie, fritidsinteresser, fornøjelser, børnepasning osv.

De nærmere regler omfatter en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at yde økonomisk støtte til dækning af væsentlige merudgifter for en person med handicap. Personen med handicap kan på grund af handicappet have merudgifter til diætkost efter lægelig dokumentation, handicaprettede

kurser, beklædning og fodtøj mm. Listen er ikke udtømmende. Personen med handicap skal mod dokumentation kunne bevilges merudgiften, som kan være beregnet gennemsnitligt pr. måned.

Der skal ikke kunne ydes støtte til væsentlige merudgifter som følge en persons handicap, hvis merudgifterne kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i nærværende Inatsisartutlov.

Til nr. 6
Det foreslås, at Naalakkersuisut er forpligtiget til at tilbyde beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud til personer med handicap, som har ophold på et døgntilbud.

Til nr. 7
Det foreslås, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at tilbyde personer med handicap mulighed for deltagelse i kurser og undervisning, hvor det må vurderes, at dette forbedrer personens funktionsniveau til et selvstændigt hverdagsliv.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen yder pårørende til personer med handicap mulighed for deltagelse i kurser og undervisning med henblik på at støtte den pårørende og at styrke den pårørendes kompetencer i relation til at lette og forbedre hverdagen for personen med handicap.

Til nr. 8
Habilitering og rehabilitering omfatter bl.a. forskellige former for træning.

Træning kan f.eks. foregå i hjemmet, i en offentlig facilitet eller i Pissassarfik.

Til § 39

Med bestemmelsen foreslås det at give kommunalbestyrelsen mulighed for at tilbyde en person med handicap habilitering eller rehabilitering på Pissassarfik. Habiliteringen og rehabiliteringen kan finde sted både ved ophold på Pissassarfik og som ambulant træning. Formålet med habiliteringen og rehabiliteringen er, at personen med handicap kan indlære eller genindlære færdigheder og derigennem få en bedre evne til at fungere i hverdagen. Habiliteringen og rehabiliteringen på Pissassarfik er alene hverdagshabilitering og -rehabilitering og skal således ikke træde i stedet for genoptræning, rehabilitering m.v., der varetages af sundhedsvæsenet, da dette har et andet formål og indhold.

Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at tilbyde en person med handicap habilitering eller rehabilitering på Pissassarfik. Der er ikke tale om en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at tilbyde habilitering eller rehabilitering på Pissassarfik, men alene en mulighed. Det er et krav, at

habilitering eller rehabilitering findes at være af væsentlig betydning for personens funktionsniveau. Ved begrebet funktionsniveau menes særligt personens evne til at klare sig i hverdagen og udføre almindelige hverdagsopgaver selvstændigt eller ved brug af hjælpemidler.

Bestemmelsen giver ligeledes mulighed for, at habilitering og rehabilitering kan finde sted som et midlertidig ophold. Dette har til formål at sikre, at personer med handicap uanset bopæl i Grønland kan drage fordel af muligheden for habiliteringen eller rehabiliteringen.

Til § 40

Formålet med bestemmelsen er, at kommunalbestyrelsen begynder forberedelsen af overgangen til voksenlivet for den unge person med handicap. Den forberedende indsats tilsigter, at unge i alderen 18 – 23 år, skal forberedes til en selvstændig tilværelse. Indsatsen skal have fokus på at understøtte den unges udvikling og trivsel, uddannelse, beskæftigelse og øvrige relevante forhold, herunder anskaffelse af selvstændig bolig.

Efterværn er et tilbud om støtte til unge i alderen 18 til 23 år, jf. § 2, nr. 7. Formålet med efterværn er at bidrage til, at den unge med handicap støttes til at etablere en selvstændig tilværelse på lige fod med andre unge.

Endvidere er formålet med efterværn er at yde støtte til unge med handicap, så de kan opnå samme muligheder for kontinuitet i deres opvækst, personlige udvikling, sundhed, skolegang og forberedelse til et selvstændigt voksenliv som deres jævnaldrende. Støtten der ydes, skal være tidlig og helhedsorienteret og tilrettelægges på baggrund af en konkret vurdering af den enkelte unges forhold. Støtten skal dermed bygge på den unges ressourcer og have fokus på at inddrage den unges synspunkter med passende vægt ift. dennes alder og modenhed.

Skifter den unge med handicap opholdskommune ved det fyldte 18. år, skal den hidtidige opholdskommune oversende den reviderede handleplan til den unges nye opholdskommune. Den nye opholdskommune skal herefter også træffe afgørelse om den unges behov for efterværn.

Før efterværnet tildeles, skal kommunen – med inddragelse af den unge med handicap – foretage en individuel vurdering af den unges støttebehov. Efterværn skal tilbydes, når det må anses for at være af væsentlig betydning for den unges behov for støtte, og hvis den unge er indforstået med at modtage efterværn. Det er ikke et krav for tildeling af efterværn, at den unge kan klare sig uden støtte, når han eller hun fylder 24 år.

Efterværn kan tilbydes helt frem, til den unge fylder 24 år, hvis det vurderes, at den unge har behov for det.

Da efterværn er et tilbud til unge i alderen 18 – 23 år, kan den unge med handicap vælge at takke nej.

I nogle tilfælde kan der være gode grunde til, at der ikke iværksættes efterværn, når den unge med handicap fylder 18 år. Det kan fx være, at den unge har den støtte i netværket, som han eller hun har behov for, eller at den unge takker nej til efterværn. Det udelukker dog ikke, at efterværn kan etableres senere i den unges liv, da efterværn er et tilbud til unge med handicap i alderen 18 – 23 år.

Til stk. 1
Bestemmelsen regulerer en forpligtigelse til, at når en ung med betydelig og langvarigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, som modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, fylder 16 år, skal kommunalbestyrelsen påbegynde forberedelsen af overgangen til voksenlivet. Det er vigtigt, at der er god tid til at forberede, at personen med handicap fylder 18 år og bliver myndig.

Til stk. 2
Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for efterværn, herunder efterværnets omfang, varighed og karakter.

Til § 41

Til stk. 1
Bestemmelsen regulerer, at forberedelsen efter § 40 skal være tværgående og helhedsorienteret og skal foregå i dialog med den unge og dennes forældre. Forberedelsen skal ikke være mere omfattende end formålet i det enkelte tilfælde tilsiger.

Til stk. 2
Det fremgår af stk. 2, at i forberedelsen skal, jf. nr. 1-6, indgå i overvejelsen vedrørende den unge. Den unge med handicap kan have ekstra behov for indsats og støtte som følge af funktionsnedsættelsen, når den unge begynder voksentilværelsen. Dette gælder især unge med handicap, som er myndige. Den unge skal varetage opgaver og ansvar for sig selv, som hidtil har været varetaget af forældremyndighedsindehaver, og derfor have brug for yderligere støtte i en periode. Dette kan f.eks. omfatte ansøgning om uddannelse, beskæftigelse, bolig mv.
Øvrige relevante forhold kan være aktiviteter, som personen med handicap ønsker at deltage i eller få støtte til at kunne deltage i. Det vil være individuelt og afhængigt af handicappet, hvad relevante forhold kan omfatte.

Til stk. 3

Bestemmelsen beskriver, hvornår forberedelsen af overgangen skal være afsluttet, således at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om den fremtidige indsats og støtte, og således at disse kan iværksættes, så snart den unge fylder 18 år.

Til § 42

Bokollektivet skal være et tilbud om egen bolig i en tryg ramme, hvor personer, som har et støttebehov, der er for stort til, at de kan bo i eget hjem, kan modtage støtte i dagtimerne.

Til stk. 1
Bestemmelsen regulerer kommunalbestyrelsens pligt til at oprette bokollektiver. Bestemmelsen præciserer, at kommunalbestyrelsen driver bokollektiver og kan træffe beslutning om at nedlægge et bokollektiv.

Bestemmelsen præciserer, at et bokollektiv skal tilbyde støtte til beboerne i dagtimerne. Støtten kan f.eks. ske i form af:
1) praktisk fysisk hjælp, herunder rengøring, tøjvask, madlavning og badning,
2) vejledning, herunder at vejlede om planlægningen af hverdagen, f.eks. indkøb til madlavning, bestilling af lægetider, mv. og
3) hjælp til udvikling af færdigheder, der sætter personen i stand til at varetage opgaver i hverdagen.

Ovenstående oplistning er ikke udtømmende.

Formålet med støtten er at yde hjælp til selvhjælp for personen med handicap, sådan at personen kan leve et liv på egne betingelser. Målet er, at personen kan bevare eller forbedre sine psykiske, fysiske og sociale funktioner. I nogle tilfælde vil der være fokus på at udvikle personlige færdigheder, og i andre tilfælde vil der være fokus på at yde en sådan hjælp, at personen kan opnå og fastholde en egen identitet samt opnå en mere aktiv livsudfoldelse.

Formålet med hjælpen vil altid være afhængigt af personens konkrete livssituation.

Til stk. 2
Bestemmelsen kan anvendes i de situationer, hvor en kommunalbestyrelse ikke har oprettet det nødvendige antal pladser i bokollektiver. Det forudsættes, at der forinden Naalakkersuisut pålægger en kommunalbestyrelse at oprette yderligere bokollektiver, har været en dialog mellem den pågældende kommunalbestyrelse og Naalakkersuisut.

Til stk. 3

Bestemmelsen giver hjemmel til, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om bokollektiver og tilbud om bolig i bokollektiv til personer med handicap. De nærmere regler kan omhandle kvalitetsstandarder, indretning, vedtægter og daglig ledelse, samt kriterier og forudsætninger for at tilbyde bolig i bokollektiv til personer med handicap.

Til § 43

Beskyttede boenheder skal være et tilbud om egen bolig i trygge rammer, hvor personer, der vurderes at have behov for støtte hele døgnet, kan modtage støtte.

Til stk. 1
Med stk. 1 foreslås en videreførelse af kommunalbestyrelsens kompetence til at oprette beskyttede boenheder. Det foreslås præciseret i bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen ligeledes driver de beskyttede boenheder og kan træffe beslutning om at nedlægge en beskyttet boenhed.

Til stk. 2
Bestemmelsen kan anvendes i de situationer, hvor en kommunalbestyrelse ikke har oprettet det nødvendige antal pladser i beskyttede boenheder. Det forudsættes, at der forinden Naalakkersuisut pålægger en kommunalbestyrelse at oprette yderligere beskyttede boenheder, har været en dialog mellem den pågældende kommunalbestyrelse og Naalakkersuisut.

Til stk. 3
Bestemmelsen giver hjemmel til, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om beskyttede boenheder og tilbud om bolig i beskyttet boenhed til personer med handicap. De nærmere regler kan omhandle kvalitetsstandarder, indretning, vedtægter og daglig ledelse, samt kriterier og forudsætninger for at tilbyde bolig i beskyttet boenhed til personer med handicap.

Til § 44

Bestemmelsen præciserer princippet om, at det er hjemkommunen til borgeren med handicap, der har betalingsforpligtelsen for borgerens ophold i et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed, når det har været nødvendigt at tilbyde borgeren opholdet i en anden kommune.

Muligheden for at tilbyde en borger med handicap ophold i et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed i en anden kommune skal ses i lyset af nærhedsprincippet. Det forudsættes, at personer med handicap, der ikke kan klare sig i eget hjem, skal tilbydes ophold i bokollektiv eller beskyttet boenhed tættest muligt ved borgerens eget hjemsted.

Bestemmelsen fritager ikke kommunerne fra deres forsyningspligt til at oprette det nødvendige antal pladser i bokollektiver og beskyttede boliger, men har alene til formål at præcisere, at

hjemkommunerne har betalingsforpligtelsen. Her tænkes specielt på de tilfælde, hvor det undtagelsesvist har været nødvendigt at tilbyde borgeren ophold i en anden kommune, eksempelvis hvor det ellers ikke har været muligt at tilbyde borgeren ophold i rimelig tid, eller hvor man konkret ikke har mulighed for at tilbyde de nødvendige faciliteter eller specialviden.

Til § 45

Bestemmelsen har til formål, at der i de enkelte kommuner kan oprettes et kommunalt samarbejdsudvalg med henblik på at sikre øget professionalisering og specialisering i kommunens bokollektiver og beskyttede boenheder.

Til stk. 1
Med stk. 1 gives der hjemmel til, at kommunalbestyrelserne kan etablere et samarbejdsudvalg, med repræsentanter fra alle eller visse af kommunens bokollektiver og beskyttede boenheder. Endvidere kan inddrages repræsentanter fra øvrige sektorer, der findes relevante at inddrage i koordineringen af den helhedsorienterede indsats vedrørende beboere i bokollektiver og beskyttede boenheder.

Det er et væsentligt formål med bestemmelsen at fremme samarbejdet botilbuddene imellem, hvorfor der i stk. 1 lægges op til, at alle bokollektiver og beskyttede boenheder i kommunen så vidt muligt er repræsenteret i samarbejdsudvalget.

I samarbejdsudvalget kan endvidere være repræsentanter fra socialforvaltningen, handicapforvaltningen, børne- og ungeforvaltningen, uddannelsesinstitutioner og sundhedssektoren. Listen er ikke udtømmende, ligesom der ikke er krav om, at de pågældende samarbejdspartnere er repræsenteret.

Det afgørende er, at samarbejdsudvalget består af relevante fagpersoner og personer, der indgår i den helhedsorienterede indsats vedrørende personer med handicap, således at der faciliteres et forum, hvori der kan udveksles erfaringer og viden.

Formålet med samarbejdsudvalget er at fremme samarbejde og koordination på tværs af sektorer samt at sikre en mere helhedsorienteret indsats for den enkelte person med handicap. Samarbejdsudvalget har således til formål at medvirke til, at personer med handicap oplever et mere dynamisk møde med det samlede system. Samarbejdsudvalget kan bl.a. drøfte det generelle samarbejde mellem de deltagende institutioner samt koordinationen i konkrete sager.

Der lægges blandt andet op til, at de implicerede institutioner og fagpersoner løbende søger at optimere den tværfaglige proces samt formidlingen af viden og erfaringer.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at i konkrete sager kan de deltagende myndigheder udveksle personoplysninger, herunder også følsomme personoplysninger, såfremt oplysningerne er af betydning for sagens behandling, jf. dog stk. 3-4. Dette skal ske jf. persondataloven.

Til stk. 3
Bestemmelsens stk. 3 er en præcisering af, at nærværende Inatsisartutlov er omfattet af reglerne om behandling af personoplysninger i persondataloven §§ 6-8.

Til stk. 4
Bestemmelsens stk. 4 fastsætter, at såfremt samtykke, jf. stk. 2, nægtes, eller det af andre grunde ikke er muligt at indhente et samtykke, kan personoplysninger, herunder også følsomme personoplysninger, udveksles, hvis sagens omstændigheder, herunder hensynet til personens retssikkerhed, taler for det.

Stk. 4 er undtagelsen til stk. 3 og er ligeledes en videreførelse af principperne i persondataloven.

Til § 46

Til stk. 1
Bestemmelsen regulerer, at Naalakkersuisut pålægges at drive et centralt visitationssystem (Det centrale visitationssystem).

Til stk. 2
Bestemmelsen giver Naalakkersuisut en bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler for det centrale visitationssystem herunder om visitation til døgntilbud ved behov.

Til § 47

Naalakkersuisut pålægges ansvaret for at sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på døgntilbud for personer med handicap.

Til § 48

Døgntilbud er en boform, der er egnet til længerevarende ophold til personer, der på grund af betydelig og langvarig nedsat fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsevne, har behov for omfattende hjælp til almindelige daglige funktioner, pleje, omsorg eller behandling og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis.

Til stk. 1
Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at oprette og drive døgntilbud for

personer med handicap, herunder også sikrede døgntilbud, se hertil stk. 2.

Til stk. 2
Bestemmelsen giver hjemmel til, at Naalakkersuisut kan godkende, at en kommunalbestyrelse opretter og driver døgntilbud for personer med handicap, herunder sikrede døgntilbud. Denne bestemmelse giver mulighed for, at en kommunalbestyrelse kan oprette et døgntilbud for personer med handicap nær deres hjemsted. Udgangspunktet er dog fortsat behovene hos personerne med handicap, hvor nogle personer med handicap har behov, der kan imødekommes lokalt, mens andre personer med handicap har behov, som kræver specialfaglig ekspertise, som ikke forefindes lokalt.

Til stk. 3
Et døgntilbud er et botilbud, hvor personer med handicap bor og modtager støtte, pleje og omsorg hele døgnet, alle årets dage. Behovene hos personer med handicap, som bor i et døgntilbud, er mere omfattende, end de kan imødekommes ved at bo i eget hjem, bokollektiv eller beskyttet boenhed.

Til stk. 4
Bestemmelsen giver hjemmel til, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om døgntilbud, drevet af Naalakkersuisut henholdsvis en kommunalbestyrelse. De nærmere regler omhandler godkendelse af døgntilbud, kvalitetsstandarder, indretning, vedtægter og daglig ledelse.

Til § 49

Det foreslås, at Naalakkersuisut er forpligtet til at tilbyde beskyttede værksteder, beskyttede arbejdspladser og aktivitets- og samværstilbud til en person med handicap, som har ophold på et døgntilbud, drevet af Naalakkersuisut.

Det skal bemærkes, at bestemmelsen ikke omfatter døgntilbud, drevet af kommunerne, jf. § 48, stk. 2. Baggrunden for dette er, at der i § 38 i nærværende forslag er hjemmel til at fastsætte nærmere bestemmelser for kommunale beskæftigelses- og aktivitets- og samværstilbud.

Til § 50

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at den gruppe af personer med handicap, som har det største støttebehov, modtager tilstrækkelig og specialiseret støtte, som dækker deres behov. Det vil være en konkret, individuel vurdering, om behovet for støtte hos en person med handicap er så omfattende, at døgntilbud vil være det botilbud, som bedst imødekommer behovet hos personen med handicap. I forhold til ophold i et kommunalt døgntilbud henholdsvis et landsdækkende døgntilbud, som er drevet af Naalakkersuisut, er udgangspunktet behovet hos den enkelte person med handicap, hvor nogle personer med handicap har behov, der kan imødekommes lokalt, mens

andre personer med handicap har behov, som kræver specialfaglig ekspertise, som ikke forefindes lokalt.

Til § 51

Til stk. 1
Bestemmelsen fastslår, at det alene er i tilfælde, hvor retten har truffet afgørelse, at der kan ske anbringelse af en person med handicap på et sikret døgntilbud. Retten træffer som udgangspunkt ikke bestemmelse om, hvor en anbringelse skal finde sted. Det er kommunalbestyrelsen, der i samarbejde med departementet med ansvar for handicapområdet finder et egnet anbringelsessted, der kan godkendes af politiet.

Med bestemmelsen gives der mulighed for, at Naalakkersuisut kan oprette døgntilbud, herunder sikrede døgntilbud, som ikke eksisterer i dag. Formålet er at sikre, at en person med handicap, som skal sidde i tilbageholdelsessurrogat, kan blive anbragt på et sikret døgntilbud i Grønland, hvis et sådant etableres.
Der er jf. § 33, stk. 3 i Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn oprettet en sikret døgninstitution. Denne sikrede døgninstitution har dog ikke børn med handicap som målgruppe.

Af nr. 1 fremgår det, at der kan ske anbringelse på et sikret døgntilbud, når retten har truffet beslutning om opretholdt anholdelse i et egnet hjem eller døgntilbud af en person med handicap efter Lov nr. 305 af 30. april 2008, Retsplejeloven for Grønland, som senest ændret ved Lov nr. 342 af 3. marts 2025 (herefter retsplejeloven) § 358, jf. § 361, stk. 2, nr. 3.

Af nr. 2 fremgår det, at der kan ske anbringelse på et sikret døgntilbud, når retten har truffet beslutning om tilbageholdelse af en person med handicap i et egnet hjem eller institution efter retsplejelovens § 359, jf. § 361, stk. 2, nr. 3. Det bemærkes, at begrebet ”institution” er brugt i retsplejeloven, men at en ”institution” i denne Inatsisartutlov skal forstås som et døgntilbud.

Af nr. 3 fremgår det, at der kan ske anbringelse på et sikret døgntilbud, når retten har truffet beslutning om foranstaltninger efter Kriminallov for Grønland kapitel 32, der vedrører særlige foranstaltninger over for unge kriminelle, eller kapitel 33, der vedrører særlig foranstaltninger over for psykisk syge kriminelle, herunder personer med mental retardering.

Til stk. 2
Bestemmelsen pålægger kommunalbestyrelserne at fremskaffe et tilbageholdelsessurrogat, der er blevet vurderet sikkerhedsmæssigt forsvarligt af politiet.

Når retten har truffet afgørelse om opretholdt anholdelse, det vil sige en anholdelse i 3 x 24 timer, fastsætter denne bestemmelse, at kommunalbestyrelsen hurtigst muligt skal fremskaffe

et egnet tilbageholdssurrogat, således at personen med handicap ikke skal tilbageholdes i en detention eller tilsvarende upassende sted for en person med handicap under anholdelsen. Kommunalbestyrelsen har altså til opgave at lave et nødberedskab.

Til stk. 3
Bestemmelsen pålægger kommunalbestyrelserne at fremskaffe et tilbageholdelsessurrogat, der er blevet vurderet sikkerhedsmæssigt forsvarligt af politiet.

Når retten har truffet afgørelse efter stk. 1, nr. 2, dvs. personen er tilbageholdt af politiet, fastsætter denne bestemmelse, at kommunalbestyrelsen hurtigst muligt, dog senest inden for 72 timer, skal fremskaffe et egnet tilbageholdelsessurrogat, således at personen med handicap ikke skal tilbageholdes i en detention eller tilsvarende upassende sted for en person med handicap. Kommunalbestyrelsen har altså til opgave at lave et nødberedskab. Det forudsættes, at der er fundet et egnet tilbageholdelsessurrogat i samarbejde med Naalakkersuisut og politiet inden for den fastsatte frist, men ikke at overførelsen til tilbageholdelsessurrogatet fysisk har fundet sted.

Til stk. 4
Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om, hvilken myndighed under socialvæsenet, der gennemfører domme, som nævnt i Kriminallov for Grønland § 240, stk. 2. I praksis gennemføres domme, jf. § 240, stk. 2 i Kriminallov for Grønland af Naalakkersuisut. Den grønlandske hjemkommune er dog fortsat hjemkommune for den domfældte. Udgifterne til domfældtes ophold på botilbud i Danmark henholdsvis Kofoedsminde i Lolland Kommune, Danmark, finansieres af landskassen, mens den grønlandske hjemkommune har betalingsansvaret for sociale ydelser til den domfældte med handicap.

Til § 52

Med bestemmelsen gives der mulighed for, at der også kan ske anbringelse af en person med handicap på et sikret døgntilbud i forbindelse med afsoning af en dom. Formålet med bestemmelsen er at åbne mulighed for, at en person med handicap, som skal afsone en dom, kan afsone på et sikret døgntilbud i Grønland, som defineret i Inatsisartutlovens § 51, hvis et sådant er oprettet.

Til § 53

Til stk. 1
Bestemmelsens stk. 1 fastsætter, at der i forbindelse med ophold på et døgntilbud skal udarbejdes en udviklingsplan, der tager udgangspunkt i den handleplan, som kommunen har udarbejdet. Udviklingsplanen skal udarbejdes af ledelsen af døgntilbuddet senest 3 måneder efter, at et ophold på et døgntilbud er påbegyndt og herefter mindst 1 gang årligt.

Til stk. 2
Med udgangspunkt i handleplanens formål og målsætninger skal udviklingsplanen indeholde en beskrivelse af det pædagogiske arbejde, som skal sikre, at de overordnede mål i handleplanen imødekommes. Der skal laves udviklingsplaner for alle personer med handicap, der får ophold på et døgntilbud.

Udviklingsplanen kan indeholde:
1) Angivelse af de iværksatte støtteforanstaltninger, herunder undervisningstilbud, uddannelsestilbud, beskæftigelsestilbud, herunder beskyttet beskæftigelse, og aktivitets- og samværstilbud.
2) Angivelse af de anvendte pædagogiske metoder og pleje i forbindelse med de iværksatte støtteforanstaltninger.
3) Beskrivelse af, hvordan personen med handicap medinddrages i valget af støtteforanstaltninger.
4) Målsætningerne for de iværksatte støtteforanstaltninger, herunder en overordnet proces- og tidsramme.

Til § 54

Til stk. 1
Bestemmelsens stk. 1 fastsætter, at døgntilbud skal orientere kommunalbestyrelsen om udviklingen hos personen med handicap under dennes ophold på døgntilbuddet i form af en statusrapport. Ud over at forholde sig generelt til personens trivsel og udvikling, skal statusrapporten også specifikt give kommunalbestyrelsen oplysninger om personens status i forhold til indholdet af vedkommendes handlings- og udviklingsplan.

Til stk. 2
Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at døgntilbuddet første gang skal sende en statusrapport til kommunalbestyrelsen senest 3 måneder efter, at personen er blevet indskrevet på døgntilbuddet. Herefter skal statusrapporten opdateres løbende og indsendes til kommunalbestyrelsen 1 gang halvårligt, for så vidt angår personer med handicap under 18 år, og 1 gang årligt, for så vidt angår personer med handicap over 18 år.

Til stk. 3
Bestemmelsens stk. 3 fastsætter, at døgntilbuddet ud over at sende statusrapporter i henhold til stk. 2, ligeledes skal informere kommunalbestyrelsen, så snart der er sket eller forventes at ske væsentlige ændringer i personens sundhedsforhold eller sociale forhold. Væsentlige ændringer kan f.eks. være, at personens funktionsevne pludselig svækkes betydeligt, personen ændrer adfærd og bliver stærkt selvmordstruet, bliver akut syg eller bliver udredt med f.eks. et nyt eller ændret fysisk eller psykisk handicap mv. Væsentlige ændringer kan også vedrøre personens familieforhold eller netværk, f.eks. hvis en værge eller anden nær pårørende, herunder omsorgspersoner, afgår ved

døden. Opremsningen er ikke udtømmende og døgntilbuddet skal således informere kommunalbestyrelsen om enhver væsentlig ændring i personens forhold.

Til § 55

Til stk. 1
Med denne bestemmelse fastsættes, at Naalakkersuisut årligt senest ved Inatsisartuts forårssamling skal afgive en samlet årsberetning til Inatsisartut.

Årsberetningen skal beskrive den aktuelle situation på døgntilbudsområdet, herunder de væsentligste aktiviteter og udfordringer det forgangne år. Formålet med årsberetninger er først og fremmest at udarbejde en redegørelse for de betydningsfulde aktiviteter, der har fundet sted i det forgangne år. Årsberetningen har også til formål at give politikere og andre interesserede et indblik i, hvilke konkrete initiativer den politiske myndighed og døgntilbuddene har iværksat og gennemført.

Til stk. 2
Bestemmelsen fastsætter, at de enkelte døgntilbud hvert år senest 1 måned før Inatsisartuts forårssamling skal afgive en årsberetning til Naalakkersuisut. Disse årsberetninger indgår i grundlaget for at afgive en samlet årsberetning til Inatsisartut, jf. stk. 1.

Til stk. 3
Med stk. 3 videreføres kompetencen for Naalakkersuisut til at fastsætte regler for årsberetningerne, herunder kan der fastsættes regler vedrørende aflevering, form og indhold.

Til § 56

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at der løbende foregår en udvikling af døgntilbuddene, der følger udviklingen af de faktiske forhold på området for personer med handicap.

Til stk. 1
Der lægges med forslagets stk. 1 op til, at Naalakkersuisut forpligtes til at udarbejde en ny og opfølgende strategi for døgntilbudsområdet hvert 2. år, samt at strategien skal omfatte døgntilbud for hele landet. Hensigten med den løbende udarbejdelse af strategier for døgntilbud er at bidrage til en bedre planlægning og tilrettelæggelse af døgntilbuddenes virksomhed samt at sikre en øget bevidsthed og større specialisering i relation til de aktuelle problemstillinger og behov på området. Første strategi er jf. gældende Inatsisartutlov 4-årig og for perioden 2022-2025.

Til stk. 2
I bestemmelsens stk. 2 angives de områder, som strategien for døgntilbud skal inddrage.

Strategien bør herudover indeholde stillingtagen til de konkret bestående udfordringer, samt hvilke udfordringer, der kan forventes at opstå på området for handicap inden for den pågældende periode. Det afgørende er, at Naalakkersuisut bedst muligt kan planlægge og optimere døgntilbuddenes virksomhed, eksempelvis ved at oprette døgntilbud for bestemte målgrupper i de områder, hvor behovet er størst.

Til stk. 3
Bestemmelsens stk. 3 pålægger Naalakkersuisut at inddrage kommunalbestyrelserne, relevante interesseorganisationer og handicapforeninger samt døgntilbudsforstanderne i udarbejdelsen af strategien. Formålet er blandt andet at blive opmærksom på konkrete problemstillinger samt at inddrage kommunernes og døgntilbuddenes erfaringer og forslag til forbedringer for den kommende periode.

Til § 57

Bestemmelsen regulerer muligheden for, at en person med handicap kan indstilles til ophold på et døgntilbud uden for Grønland og inden for Rigsfællesskabet. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at i de helt særlige tilfælde, hvor en persons behov for specialiseret støtte ikke kan imødekommes i Grønland, kan personen alligevel tilbydes det nødvendige tilbud uden for Grønland og inden for Rigsfællesskabet. Det understreges, at mulighederne for at yde den fornødne støtte i Grønland skal være udtømte.

Til stk. 1
Bestemmelsen fastsætter, at kommunalbestyrelsen som hovedregel ikke bør anvende ophold uden for Grønland.

Der foreslås med stk. 1, at en person med handicap skal tilbydes en bolig i et bokollektiv, jf. § 42, en beskyttet boenhed, jf. § 43, eller i et døgntilbud, jf. § 48.

Det kræves, at kommunalbestyrelsen sikrer, at dette døgnophold er i Grønland, medmindre forholdet er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i stk. 2.

Til stk. 2
Det foreslås med stk. 2, at kommunalbestyrelserne undtagelsesvis med forudgående godkendelse fra Naalakkersuisut kan tilbyde ophold på et botilbud uden for Grønland og inden for Rigsfællesskabet. Naalakkersuisut skal således godkende kommunalbestyrelsens afgørelse om at tilbyde en person med handicap ophold i et døgntilbud uden for Grønland på baggrund af en indstilling fra kommunalbestyrelsen.

Indholdet af indstillingen kan variere fra sag til sag afhængig af sagens karakter, og indholdet kan afklares i en dialog mellem kommunalbestyrelsen og Naalakkersuisut. Det er afgørende, at personens støttebehov er tilstrækkeligt afklaret, inden indstillingen fremsendes til Naalakkersuisut med henblik på godkendelse. Kommunalbestyrelsens indstilling kan med fordel tage udgangspunkt i den udførte udredning og handleplan.

Det er målsætningen, at sagsbehandlingstiden i Naalakkersuisut for godkendelse af indstilling til anbringelse uden for Grønland vil være 14 dage.

Til stk. 3
Bestemmelsen fastsætter de dokumenter, som en indstilling til Naalakkersuisut, jf. stk. 2, skal indeholde. Dokumenterne omfatter en sagsfremstilling, en handleplan, en samtykkeerklæring, et godkendelsesbrev samt afgørelsesbrev fra kommunalbestyrelsen, relevante udtalelser og rapporter, et funktionsskema eller en udredning, et modtagelsesbrev eller optagelsesbrev fra relevant myndighed i Danmark, en lægefaglig eller psykologfaglig undersøgelse, som højst må være 3 år gammel på tidspunktet for indstillingen af personens anbringelse uden for Grønland, samt en beskrivelse af personens forsørgelsesgrundlag.

Til stk. 4
Bestemmelsen regulerer, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om ophold på botilbud uden for Grønland.

Til § 58

Bestemmelsen fastsætter, at når kommunalbestyrelsen finder et egnet botilbud i Grønland, eller det midlertidige ophold ophører, skal kommunalbestyrelsen tilbyde egnet botilbud henholdsvis støtte til personen med handicap i Grønland.

Baggrunden for opholdet uden for Grønland for personen med handicap er, at mulighederne for fornøden støtte i Grønland er udtømte. F.eks. kan oprettelse af et specialiseret egnet botilbud i Grønland give den nødvendige støtte til personen med handicap i Grønland og kommunalbestyrelsen skal tilbyde dette til personen med handicap.

Hvis personen med handicap ikke vil tage imod dette tilbud og godkendelsen af opholdet i Danmark ophører, er den grønlandske hjemkommune fortsat forpligtet til at modtage personen med handicap.

Til § 59

Til stk. 1
Bestemmelsen regulerer mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde en person med handicap et tidsbegrænset ophold uden for Grønland med henblik på kompetenceudvikling eller rehabilitering.

Rehabilitering defineres som en række indsatser, der støtter det enkelte menneske, som har eller er i risiko for at få en nedsat funktionsevne, i at opnå og vedligeholde bedst mulig funktionsevne, herunder at fungere i samspil med det omgivne samfund. Målet hermed er, at mennesker med funktionsnedsættelser opnår uafhængighed og selvbestemmelse og herigennem kan opnå personlig frihed.

Det er et krav, at personens behov ikke kan dækkes i Grønland, f.eks. fordi der ikke findes den fornødne specialistviden om personens handicap.

Tidsbegrænsede ophold efter bestemmelsen kan f.eks. være på en specialefterskole eller på Instituttet for Blinde og Svagsynede i København.

Tilbud efter bestemmelsen kan både gives til børn og voksne med handicap.

Vedrørende efterskoleophold skal bemærkes, at jf. § 14 i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 6 af 4. juli 2019 om tilskud til efterskoleophold i Danmark, er fastsat en række betingelser for at yde tilskud til efterskoleophold, som for mange unge med handicap ikke kan opfyldes. Endvidere skal bemærkes, at flere efterskoler i Danmark for personer med handicap reelt er døgntilbud med tilbud om en række aktiviteter, som imødekommer behov for kompetenceudvikling hos unge med handicap. Derfor skal der være opmærksomhed på, at § 59 i nærværende forslag alene vedrører efterskoleophold, som ikke er hjemlet i anden lovgivning.

Til stk. 2
Bestemmelsen regulerer, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om midlertidigt ophold uden for Grønland, jf. stk. 1. De nærmere regler fastsættes i en bekendtgørelse. Endvidere beskrives i en vejledning til inatsisartutloven nærmere om tidsbegrænsede ophold uden for Grønland og inden for Rigsfællesskabet.

Til § 60

Bestemmelsen har til formål at sikre, at en kommunalbestyrelses afgørelse om ophør på botilbud for en person med handicap eller flytning til et andet botilbud sker på grundlag af en saglig vurdering under iagttagelse af relevante hensyn.

Til stk. 1
Det fastsættes i stk. 1, at når en kommunalbestyrelse får kendskab til, at et botilbud ikke længere dækker en behovet for hjælp hos personen med handicap, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at træffe afgørelse om ophør af personens ophold på botilbuddet eller flytning til et andet botilbud.

Til nr. 1
Bestemmelsen forpligter kommunalbestyrelsen til at sikre, at en person med handicap fortsat vil modtage den rette støtte for at dække personens behov efter personens hjemgivelse fra eller flytning til et andet botilbud.

Til nr. 2
Bestemmelsen indeholder en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at udarbejde en handleplan. Kommunalbestyrelsen skal således inden hjemsendelsen eller flytningen til et andet botilbud have afklaret alt det praktiske.

Ved flytning til et andet botilbud skal kommunalbestyrelsen bl.a. sikre sig, at botilbuddet, som personen flyttes til, er egnet til at varetage personens særlige behov, samt at der ydes den rette støtte og foretages den nødvendige boligindretning mv.

Ved ophør af ophold på et botilbud skal kommunalbestyrelsen bl.a. have forholdt sig til personen med handicap og hjemmets behov før, under og efter hjemgivelsen.

Der skal således bl.a. tages stilling til personens behov for støtte i eget hjem, herunder støtteperson, hjælpemidler, aktivitets- og samværstilbud og boligindretning mv.

Når personens omsorg, efter ophør af ophold på et botilbud, varetages af en nær pårørende i eget hjem, skal der ligeledes tages stilling til, om der skal ydes aflastning. Oplistningen er ikke udtømmende.

Til nr. 3
Formålet med bestemmelsen er, at personen med handicap, dennes forældremyndighedsindehavere eller værge bliver hørt som led i undersøgelsen, før der træffes afgørelse om ophør eller flytning til andet botilbud.

Kommunalbestyrelsen skal i henhold til de almindelige forvaltningsretlige grundprincipper kunne dokumentere, at der har været afholdt en samtale, og hvad personen med handicap, forældremyndighedsindehaverne eller værgen i den anledning har udtalt. Dette kan være i form af eksempelvis et skriftligt referat af samtalen. Kommunalbestyrelsen er ikke forpligtet til at følge personens ønske, men personens tilkendegivelse skal indgå i kommunalbestyrelsens afgørelse.

Til nr. 4
Med bestemmelsen stilles krav om, at kommunalbestyrelsen skal indhente en skriftlig udtalelse fra botilbuddet. Udtalelsen skal indeholde anbringelsesstedets stillingtagen til en eventuel afgørelse om ophør af anbringelsen, samt status på personens generelle trivsel, og om personen fortsat har behov for støtte i form af ophold uden for hjemmet.

Til stk. 2
Ud over kravene i stk. 1 er der jf. stk. 2 yderligere 2 krav til kommunalbestyrelsen, inden der træffes afgørelse om ophør af ophold på et døgntilbud for et barn med handicap,

Til nr. 1
Det første krav er, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at der er forberedt eventuel støtte til barnet, forældremyndighedsindehaverne eller en værge og eventuelt barnets netværk for perioden umiddelbart før og efter ophøret af opholdet på døgntilbuddet.

Til nr. 2
Det andet krav er, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at barnet og forældremyndighedsindehaverne eller en værge eller øvrige nærtstående er velforberedte på ophøret af opholdet på døgntilbuddet.

Til stk. 3
Det fastsættes i stk. 3, at såfremt botilbuddet i sin udtalelse, jf. stk. 1, nr. 4, anbefaler, at personen med handicap fortsat har ophold på botilbuddet, skal kommunalbestyrelsen indhente en udtalelse fra Pissassarfik, før der kan træffes afgørelse i sagen.

Kommunalbestyrelsen skal således afvente udtalelsen fra Pissassarfik, før der kan træffes en endelig afgørelse i sagen.

En udtalelse fra Pissassarfik er ikke bindende for kommunalbestyrelsen, når der træffes en afgørelse, men en kommunalbestyrelse skal medtage udtalelsen i sin vurdering forud for en afgørelse.

Til § 61

Bestemmelsen er indsat for at sikre, at personen med handicap og botilbuddet har tid til at forberede sig på hjemgivelsen eller flytningen til et andet botilbud.

Flytning til et andet bosted kan opleves som meget indgribende for personen med handicap, som måske har været på botilbuddet i en årrække.

Bestemmelsen er en minimumsbestemmelse, som ikke er til hinder for, at kommunalbestyrelsen kan meddele et længere varsel. Længere varsel kan være relevant eksempelvis i tilfælde, hvor personen med handicap skal hjemgives fra ophold uden for Grønland, eller i tilfælde hvor personen eller hjemmet skal forberedes bedre over en længere periode.

Det er dels personen, forældremyndighedsindehavere eller værge, dels botilbuddet, der skal have modtaget varslingen om hjemgivelse eller flytning til et andet botilbud. De 12 uger tælles fra den dato, hvor meddelelsen om hjemgivelse er kommet frem til begge aktører. Kommunalbestyrelsen har bevisbyrden for, at meddelelsen er kommet frem.

Varslingsfristen kan dog fraviges, hvis der er væsentlige hensyn, der gør det nødvendigt. De væsentlige hensyn kan både være hensyn til personen selv, herunder at der er behov for en helt anden støtte, og andre hensyn, f.eks. at botilbuddet ikke kan håndtere personen, herunder hensynet til de andre beboere og personalets sikkerhed og trivsel. Endvidere kan konkrete forhold danne baggrund for hurtig lukning af et botilbud, hvorfor varslingsfristen må være kortere.

Økonomiske hensyn kan ikke begrunde en fravigelse af 12 ugers fristen.

Til § 62

Ved ophold på botilbud uden for Grønland, fastsætter bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen i hjemkommunen, skal indhente en redegørelse fra opholdskommunen uden for Grønland, inden afgørelse om hjemgivelse træffes. Redegørelsen skal både omfatte en statusrapport og øvrige forhold, som danner grundlag for at træffe afgørelse om hjemgivelse. Der kan eksempelvis være etableret et botilbud i hjemkommunen, som personen med handicap ønsker at bo i.

Til § 63

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at en person med handicap modtager støtte svarende til personens til enhver tid gældende behov, uanset at personens støttebehov forværres eller forbedres over tid.

Til stk. 1
Det fastsættes i stk. 1, at når en kommunalbestyrelse får kendskab til, at en person med handicap ikke modtager den rette støtte, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at træffe afgørelse om ændring eller ophør af støtten.

Støtteforanstaltningerne, der ydes til støtte for en person med handicap, skal ophøre, når målet med dem er nået. Ved vurdering af om målet for støtten er nået, skal der være fokus på, hvorvidt personen har en nedsat funktion set i forhold til andre borgere, når der ses på personens mulighed

for at fungere i det daglige liv, herunder i det samfundsmæssige liv. Personens funktionsnedsættelse skal således afføde et kompensationsbehov for personen, for at denne kan fungere som andre borgere i lignende situationer. Det er således personens kompensationsbehov, der er afgørende for, om personen fortsat er berettiget til at modtage den bevilligede støtte.

Kommunalbestyrelsen skal ved afgørelse om ophør af støtteforanstaltninger vurdere, hvorvidt en ny form for støtte til personen med handicap skal træde i stedet for den hidtidige støtte. Har personen fortsat behov for støtte, skal kommunalbestyrelsen sørge for, at personen modtager den nødvendige støtte.

Til stk. 2
Det fastsættes i stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal høre personen med handicap og forældremyndighedsindehavere eller værge, i forbindelse med vurderingen af, om der skal træffes afgørelse om ændring eller ophør af støtte. Kommunalbestyrelsen kan således ikke træffe afgørelse om ændring eller ophør af støtte alene på grundlag af en faglig vurdering hos kommunalt ansat personale eller andre fagpersoner. Personen med handicap skal høres i sagen. Høringen skal have form af en samtale. Der henvises til bemærkningerne til forslagets § 23 for uddybende bemærkninger om afholdelse af samtaler med personer med handicap.

Til stk. 3
I stk. 3 fastsættes, at en kommunalbestyrelse skal have udarbejdet en handleplan, jf. §§ 24-25, inden der træffes afgørelse om ophør af støtte efter kapitel 8. Bestemmelsen pålægger således kommunalbestyrelsen at udarbejde en handleplan, således at det afklares, hvad der skal ske fremadrettet, når den ydede støtte ophører.

Til § 64

Til stk. 1
Undladelsen kan skyldes manglende viden hos forældremyndighedsindehaverne eller værgen om risikoen for, at en sygdom kan være livstruende eller udsætte personen for betydelig og langvarigt nedsat funktionsevne.

Til stk. 2
Bestemmelsen fastsætter, at kommunalbestyrelsen har hjemmel til at træffe afgørelse om henvisning til sundhedsvæsenet uden samtykke fra forældremyndighedsindehaverne eller værge, når der er åbenbar risiko for, at en undladelse af en undersøgelse eller behandling udsætter et barn, ung eller umyndig person med handicap, for en langvarigt nedsat psykisk og fysisk funktionsevne.

Det skal præciseres, at det er sundhedsvæsenet, som har kompetencen til at foretage undersøgelse og behandling. Bestemmelsen har til formål at fravige §§ 8 og 9 i Landstingsforordning nr. 6 af 31.

maj 2001 om patienters retsstilling, som ændret ved Inatsisartutlov nr. 50 af 25. november 2024, ved at skabe en lex specialis bestemmelse.

Forældrenes modstand mod at lade barnet eller den unge få fornøden lægebehandling kan være led i et mere omfattende kompleks af overgreb eller manglende omsorg for barnet eller den unge, hvor der er behov for en anbringelse af barnet eller den unge uden for hjemmet. I så fald bør bestemmelsen ikke anvendes, da denne alene giver kommunalbestyrelsen hjemmel til at henvise til sundhedsvæsenet til undersøgelse og behandling. Modstanden mod undersøgelse og behandling i sundhedsvæsenet kan imidlertid indgå som et moment ved afgørelsen af, om der er behov for at træffe afgørelse om anbringelse uden for hjemmet.

Ligeledes skal det præciseres, at denne bestemmelse ikke er en lovhjemmel til, at lederen eller personalet i daginstitutioner, skoler eller andre institutioner som ikke varetager den daglige omsorg og pleje af personen med handicap, at måle temperatur i endetarmen uden forudgående samt udtrykkeligt samtykke fra forældremyndighedsindehaverne eller værgen.

Til § 65

Flere undersøgelser viser, at børn og unge med handicap i højere grad bliver udsat for seksuelle overgreb end børn og unge uden handicap. Grundet deres handicap kan de have udfordringer fysisk, kognitivt og/eller verbalt. De lever med forskellige diagnoser som udviklingshæmning, ADHD, autisme, blindhed, døvhed, mv. Det giver udfordringer, der er med til at øge deres risiko for at blive udsat for seksuelle overgreb.

Bestemmelsen regulerer, hvornår der er tale om et seksuelt overgreb og forebyggelsen herfor. Et seksuelt overgreb kan involvere fysisk og uden fysisk kontakt af offeret.
Eksempler på fysiske overgreb:
- At krænkeren berør ofrets kønsorganer.
- At krænkeren berører andre dele af ofrets krop, for eksempel brysterne.
- At ofret tvinges til at røre krænkerens kønsorganer.
- At ofret tvinges til samleje.

Listen er ikke udtømmende.

Eksempler på ikke fysiske overgreb:
- At krænkeren blotter sig for ofret.
- At ofret tvinges til at klæde sig af.
- At ofret tvinges til at se på pornografiske billeder.
- At ofret udsættes for sexchikane, f.eks. mundtlige seksuelle tilnærmelser, som ofret ikke ønsker.

Listen er ikke udtømmende.

Bestemmelsen pålægger ledelsen på døgntilbud at instruere personalet i at være særligt opmærksom på nr. 1-5, ved forebyggelse af seksuelle overgreb:
Nr. 1. Et fælles værdigrundlag for arbejdet med forebyggelse
Nr. 2. Procedurer for forebyggelse og håndtering af mistanke
Nr. 3. Fælles viden om risikofaktorer for seksuelle overgreb
Nr. 4. Tegn på mistrivsel hos personen med handicap heraf både adfærdsmæssige og fysiske tegn
Nr. 5. Fysiske og psykiske tegn på seksuelle overgreb

Personalet skal have et fælles værdigrundlag for arbejdet med forebyggelse. Med dette menes, at personalet skal have en klar forståelse af, hvad et overgreb er, og hvordan de netop kan være med til forebygge dette hos personen med handicap.

Personalet skal motivere og styrke personer med handicap til selv at være med til at forebygge seksuelle overgreb. Personalet kan støtte personen med handicap på flere måder:
- Personen med handicap skal gives en generel viden om sex og samliv, og herunder dennes personlige grænser.
- Støttes i retten til at sige nej til uønsket seksuel kontakt.
- Støttes i, hvordan man siger nej.
- Støttes i at kunne genkende en truende situation.
- Støttes i at fortælle, hvis der er sket et seksuelt overgreb.
- Støttes i at anmelde et overgreb.

Nogle kan have svært ved at sætte grænser og være klar over, hvornår noget er forkert. Hvor går grænsen fra omsorgsfuld eller kærlig berøring til grænseoverskridende adfærd?

Det kan skyldes flere ting. Blandt andet kan det være svært for jævnaldrende at forstå de signaler, en ung med et handicap sender ud. Ligesom det kan være svært for en ung med autisme at afkode den sociale kontekst og forstå, hvad det er for en stemning, der bygges op i rummet. På anden vis kan unge med ADHD være mere impulsive og tage risici, der gør, at de havner i en situation, de ikke ønskede at være i. Andre kan have svært ved at udtrykke sig verbalt og de, der har en fysisk funktionsnedsættelse, kan opleve vanskeligheder ved at bruge deres kropssprog.

At afkode andres og kende egne grænser kræver en stor bevidsthed og kropsforståelse, upåagtet om ens handicap er synligt eller usynligt. Og denne bevidsthed kræver adgang til viden.

Seksuelle overgreb mod mennesker med handicap begås næsten altid af et menneske, som ofret kender. Ofte er krænkeren et menneske, som ofret er afhængigt af eller modtager hjælp fra. Det kan være professionelle medarbejdere, hjælpere, chaufførerer eller ansatte på bo- og aktivitetstilbud. Det

kan også være pårørende eller bekendte. Også mennesker med udviklingshæmning begår seksuelle overgreb. Ofrene er især andre mennesker med udviklingshæmning.

Tegn på at et seksuelt overgreb har fundet sted:
Der kan både være fysiske og psykiske tegn på, at der er foregået et seksuelt overgreb. Samtidig er det vigtigt at huske, at alle mennesker reagerer forskelligt på en så grænseoverskridende handling, som et overgreb er. Hos nogle mennesker er der flere tegn på, at de har været udsat for seksuelle overgreb. Hos andre er der ingen. Nogle tegn er meget tydelige. Andre er meget svære at få øje på.

Fysiske tegn på seksuelle overgreb:
- Blå mærker, sår, rifter, hævelser og andre tegn på fysisk vold.
- Tøj, som er revet i stykker eller forsvundet.
- Rifter og ømhed omkring kønsorganerne.
- Seksuelt overførte sygdomme eller graviditet.

Listen er ikke udtømmende.

Psykiske tegn på seksuelle overgreb:
- Ændret personlighed eller adfærd. Ofret gør eller siger usædvanlige ting.
- Lav selvfølelse. Ofret mister troen på sig selv, bliver usikker og selvudslettende.
- Deprimeret tilstand. Ofret bliver indadvendt og ulykkelig.
- Tilbagetrækning. Ofret mister kontakt med vennerne eller holder op med at gå ud.
- Søvnløshed. Ofret kan ikke falde i søvn, sover dårligt eller har mareridt.
- Spiseforstyrrelser. Ofret spiser ikke eller kun meget lidt – eller spiser usædvanligt meget.
- Tab af færdigheder eller forringet funktionsniveau. Ofret kan ikke længere gøre ting, som han eller hun kunne tidligere.
- Tab af eller forringet taleevne. Ofret kan ikke huske ord, han eller hun plejer at kunne. Ofret stammer måske.
- Selvskadende adfærd. Ofret slår, sparker, kradser eller bider sig selv.
- Udadreagerende adfærd. Ofret slår, sparker, kradser eller bider andre – eller skader dem på andre måder.
- Upassende seksuel opførsel eller overdrevet fokus på sex. Ofret blotter sig eller rører ved sig selv foran andre. Eller gør overdrevne seksuelle tilnærmelser til andre.

Listen er ikke udtømmende.

Der bør henvises til undersøgelse hos sundhedsvæsenet ved mistanke om ovennævnte fysiske tegn på seksuelle overgreb. Der bør ligeledes henvises til undersøgelse hos sundhedsvæsenet ved psykiske tegn på seksuelle overgreb.

Til § 66

Til stk. 1
Bestemmelsen forpligter ledelsen på botilbud for personer med handicap til at udarbejde og offentliggøre en seksualpolitik om seksualitet og seksuelle overgreb.

En seksualpolitik har fokus på både seksualitet, forebyggelse og håndtering af mistanke. I arbejdet med at udarbejde en seksualpolitik er det naturligt også at drøfte personalets egne normer og adfærd. Selvom man i det pædagogiske arbejde bruger sin egen person som 'arbejdsredskab', er det vigtigt at huske, at man er professionel og reflekterer over både egen og andres adfærd og handlinger.

En åben dialog er med til at sikre, at man i hverdagen ikke kommer til at overskride beboernes ønsker, og at personalets grænser og normer respekteres.

I arbejdet med at udarbejde en seksualpolitik kan man f.eks. gøre brug af en seksualvejleder. Seksualvejledere kan både yde individuel rådgivning og vejledning i forhold til beboere og være med til at starte en dialog om seksualpolitik. Vejlederen kan også hjælpe med at finde litteratur, spil og film om emnet.

Til stk. 2
Bestemmelsen regulerer, hvad politikken skal omfatte for personer med handicap, jf. nr. 1-10. Der skal blandt andet være procedurer for rådgivning og vejledning til personer med handicap om et sundt seksual- og samliv, om prævention, om samtykke til indgåelse af et seksuelt forhold, om personlige grænser og om andre grænser for intimitet og seksualitet for personer med handicap, andre beboere og personalet. Ved udarbejdelsen af procedurer kan inddrages en seksualvejleder eller anden fagperson, som kan give faglig vejledning.

Procedurerne skal endvidere omfatte botilbuddets tiltag for at forebygge seksuelle overgreb samt botilbuddets akutte tiltag ved viden eller mistanke om seksuelt overgreb.

Procedurerne skal også omfatte, hvorledes der foretages indberetning eller anmeldelse af overgreb, og hvorledes der gives støtte fra personale og andre professionelle til personen, som er blevet udsat for overgreb.

Endelig skal der være procedure for håndteringen af viden eller mistanke om, at en person med handicap er udsat for et overgreb.

Til stk. 3
Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om håndtering af viden eller mistanke om, at en person med handicap er udsat for et overgreb.

Til § 67

Til stk. 1
Bestemmelsen omhandler den generelle underretningspligt, som omfatter alle borgere.

Underretningspligten indtræder, når man som borger bliver opmærksom på, at en person med handicap lever under forhold, der bringer personens trivsel, sundhed eller udvikling i fare.

Der er ingen formelle krav til, hvordan en underretning skal foregå. Det kan være som en skriftlig eller en personlig henvendelse. Underretning kan ligeledes finde sted via e-mail eller telefon.

Efter modtagelsen af underretningen kan det være nødvendigt for kommunalbestyrelsen at få underretningen uddybet. Kommunen kan vælge at kontakte den borger, der har underrettet for at få yderligere information om forholdet.

Det påhviler kommunalbestyrelsen, efter § 73, at sørge for, at forholdene for personen med handicap undersøges, hvis det formodes, at personen med handicap har behov for støtte. Det påhviler i så fald kommunalbestyrelsen at tilbyde personen støtte.

Underretningspligten er en personlig pligt. Det er således en borgerpligt at reagere og handle på sin bekymring, hvis man får kendskab til en person med handicap, som formentlig har brug for hjælp. Man har dermed som enkeltperson en umiddelbar pligt til at kontakte kommunens socialforvaltning og videregive sin bekymring for personen.

Modtager kommunalbestyrelsen en underretning, skal kommunalbestyrelsen i henhold til forslagets § 73 undersøge forholdene omkring personen med handicap, uanset om der er tale om en navngiven eller anonym underretning.

Til stk. 2
Bestemmelsen arbejder med kalenderdage, det vil sige, at hvis kommunalbestyrelsen for eksempel modtager en underretning en tirsdag, skal der sendes en skriftlig kvittering for modtagelsen senest den efterfølgende tirsdag. Der regnes i hele kalenderdage, hvorfor klokkeslæt for modtagelse af underretningen er uden betydning.

Bestemmelsen tager afsæt i et ønske om, at den der underretter, får klar besked om, at kommunen har modtaget underretningen og dermed har overtaget ansvaret for at undersøge forholdene hos personen med handicap.

Kommunalbestyrelsens kvittering er alene en skriftlig bekræftelse af, at kommunalbestyrelsen har modtaget underretningen. Kvitteringen skal derfor ikke indeholde oplysninger om, hvad kommunalbestyrelsen påtænker at foretage i den enkelte underretningssag. Personen, der har indgivet underretningen, har ikke krav på at få oplyst, om bekymringen for personen med handicap er begrundet, eller om underretningen fører til, at kommunalbestyrelsen iværksætter en undersøgelse af personens forhold eller om kommunalbestyrelsen iværksætter støtte til personen.

Det bemærkes, at den, der indgiver underretningen, ikke bliver part i sagen på baggrund af underretningen. Personen, der har indgivet underretningen, skal derfor ikke orienteres om sagens forløb og vil ikke have ret til at klage over de tiltag, som kommunalbestyrelsen vælger at foretage eller vælger ikke at foretage.

Da personen, der har indgivet underretningen, ikke er part i sagen, vil der alene være adgang til aktindsigt efter offentlighedslovens regler, herunder i de oplysninger som personen selv er fremkommet med.

Til § 68

Til stk. 1
Bestemmelsen fastsætter en skærpet underretningspligt for en målgruppe af ansatte, der som led i deres professionelle virke kommer i kontakt med personer med handicap, og som derfor forventes at have professionelt kendskab til personernes behov. Det vil oftest være pædagoger, lærere, tandplejere, læger og sygeplejersker, som bliver bekendt hermed.

Den skærpede underretningspligt gælder alene i de tilfælde, hvor bekymringen om, hvorvidt personen med handicap får den rette støtte, opstår i forbindelse med udøvelsen af erhvervet som fagperson. I modsætning til den almindelige underretningspligt i § 67, som handler om, hvorvidt miljøet omkring personen med handicap er bekymrende eller personen med handicap ser ud til at være i mistrivsel, så handler den skærpede underretningspligt i § 68 også om, hvorvidt personen med handicap har behov for støtte, eller at den givne støtte er utilstrækkelig. Der er tale om en professionel faglig formodning, der er mere sagligt begrundet i personens systemiske støttebehov.

Den omhandlede personkreds vil normalt være underlagt generelle regler om tavshedspligt i forbindelse med deres arbejde enten via lovgivning eller interne regler. Eksempelvis er læger underlagt lovgivning om offentligt ansattes tavshedspligt, mv. En sådan generel tavshedspligt vil derfor skulle vige for den specielle underretningspligt, som følger af dette forslag. De nævnte faggrupper er derfor på trods af den generelle tavshedspligt forpligtede til at underrette kommunalbestyrelsen i overensstemmelse med nærværende forslag til Inatsisartutlov, selv i de tilfælde hvor de ifølge lov eller andre regler har en generel tavshedspligt.

Til stk. 2
Bestemmelsen arbejder med kalenderdage, det vil sige, at hvis kommunalbestyrelsen for eksempel modtager en underretning tirsdag, skal der sendes en skriftlig kvittering for modtagelsen senest den efterfølgende tirsdag. Der regnes i hele kalenderdage, hvorfor klokkeslæt for modtagelse af underretningen er uden betydning.

Bestemmelsen tager afsæt i et ønske om, at den, der underretter, får klar besked om, at kommunen har modtaget underretningen og dermed har overtaget ansvaret for at undersøge forholdene hos personen med handicap.

Kommunalbestyrelsens kvittering er alene en skriftlig bekræftelse af, at kommunalbestyrelsen har modtaget underretningen. Kvitteringen skal derfor ikke indeholde oplysninger om, hvad kommunalbestyrelsen påtænker at foretage sig i den enkelte underretningssag. Personen, der har indgivet underretningen, har således ikke krav på at få oplyst, om bekymringen for personen er begrundet, eller om underretningen fører til, at kommunalbestyrelsen iværksætter en undersøgelse af personens forhold eller om kommunalbestyrelsen iværksætter støtte til personen mv.

Det bemærkes, at den, der indgiver underretningen, ikke bliver part i sagen på baggrund af underretningen. Personen, der har indgivet underretningen, skal derfor ikke orienteres om sagens forløb og vil ikke have ret til at klage over de tiltag, som kommunalbestyrelsen vælger at foretage eller vælger ikke at foretage. Da personen, der har indgivet underretningen, ikke er part, vil der alene være adgang til aktindsigt efter offentlighedslovens regler, herunder i oplysninger som personen selv er fremkommet med.

Til § 69

Til stk. 1
Bestemmelsen regulerer, hvornår kommunalbestyrelsen skriftligt skal underrette tilflytningskommunen.

Til nr. 1
Bestemmelsen skal sikre en sammenhængende og forebyggende indsats ved at sikre, at tilflytningskommunen, så tidligt det er muligt, bliver gjort opmærksom på et behov for støtte til en person med handicap, som er flyttet til kommunen, i de situationer, hvor en person med handicap bor i eget hjem, og den daglige omsorg varetages af en nær pårørende.

Der vil typisk være tale om de situationer, hvor der allerede er bevilget støtte til personen med handicap samt bevilget økonomisk støtte til den pårørende.

Baggrunden for bestemmelsen er, at der er tale om personer med handicap, der har et omfattende behov for støtte, henset til, at alternativet til, at omsorgen varetages i personens eget hjem af en nær pårørende, vil være en visitation til et døgntilbud, jf. forslagets § 50.
Bestemmelsen skal sikre, at personen fortsat vil modtage den støtte, som personen har brug for, og at personens velfærd dermed ikke udsættes for fare.

Til nr. 2
Bestemmelsen skal sikre en sammenhængende indsats så tidligt som muligt, når kommunalbestyrelsen bliver gjort opmærksom på et eventuelt behov for støtte til en person med handicap, som på eget initiativ er flyttet fra kommunen i de situationer, at personen med handicap er visiteret til et botilbud efter bestemmelserne i forslagets kapitel 6.

Baggrunden for bestemmelsen er, at der er tale om personer med handicap, der har et behov for støtte og derfor er visiteret til et botilbud efter bestemmelserne i forslagets kapitel 6. Bestemmelsen skal sikre, at personen fortsat vil modtage den støtte, som personen har brug for, og at personens velfærd dermed ikke udsættes for fare.

Til nr. 3
Bestemmelsen skal sikre en sammenhængende og forebyggende indsats ved at sikre, at tilflytningskommunen, så tidligt det er muligt, bliver gjort opmærksom på et eventuelt behov for støtte til en person med handicap, som på eget initiativ er flyttet fra kommunen i de situationer, at personen med handicap er bevilget en vis støtte efter bestemmelserne i forslagets kapitel 4.

Der stilles i bestemmelsen alene krav om, at der skal ske en mellemkommunal underretning i de situationer, hvor kommunalbestyrelsen konkret vurderer, at personens velfærd vil blive udsat for fare, hvis personen ikke fortsat modtager den rette støtte efter forslagets kapitel 4.

Til stk. 2
Bestemmelsen skal sikre, at de nødvendige oplysninger medsendes, således at tilflytningskommunen hurtigt kan sætte sig ind i problemstillingen og iværksætte støtte.
Bestemmelsen stiller ikke krav til, at der skal indsamles nye oplysninger, men alene, at fraflytningskommunen medsender de oplysninger, som kommunen allerede besidder. Oplysninger kan være handleplaner, telefonnotater, vurderinger af personen og familien, oplysninger om samarbejdsvillighed, mv.

Til stk. 3
Bestemmelserne i stk. 1-2 finder ligeledes anvendelse, når en familie med en person med handicap flytter uden for Grønland. Bestemmelsen er væsentlig for en sammenhængende og forebyggende indsats ved at sikre, at tilflytningskommunen uden for Grønland, så tidligt det er muligt, bliver gjort

opmærksom på et eventuelt behov hos personen med handicap, som er tilflyttet kommunen. Anden tilsvarende myndighed uden for Grønland kan være en region i Danmark.

Til § 70

Til stk. 1
Bestemmelsen fastsætter, at kommunalbestyrelsen senest 48 timer efter modtagelsen af en underretning jf. §§ 67, 68 eller 69 skal vurdere, om sundhed eller udvikling hos personen med handicap er i fare, og om der derfor er behov for at iværksætte akutte indsatser for personen med handicap.

Kommunalbestyrelsen skal derfor indledningsvis lave en vurdering af pålideligheden af underretningen. Såfremt der er formodning om, at en person med handicap har akut behov for støtte, skal denne iværksættes straks.

Til stk. 2
Bestemmelsen fastsætter, at vurderer kommunalbestyrelsen, at der ikke skal iværksættes akutte indsatser for personen med handicap, skal kommunalbestyrelsen snarest, dog senest inden for 5 arbejdsdage, træffe afgørelse, om der er grundlag for at iværksætte en udredning, jf. § 18.
For personer med handicap under 18 år, skal der træffes beslutning, om der er grundlag for at iværksætte en socialfaglig undersøgelse, jf. § 19 i Inatsisartutlov om støtte til børn.

Til stk. 3
Bestemmelsen fastsætter, at træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om iværksættelse af en udredning, jf. stk. 1, skal udredningen iværksættes snarest og senest 2 uger efter modtagelse af underretningen. Afgørelsen skal foreligge skriftligt, og den skal arkiveres sammen med underretningen.

Til § 71

Bestemmelsen fastsætter, at når kommunalbestyrelsen modtager en underretning om en person med handicap, over for hvem kommunalbestyrelsen allerede har iværksat indsatser, skal kommunalbestyrelsen genvurdere sagen.

Underretningen kan indeholde nye, aktuelle oplysninger, som skal indgå i genvurderingen af sagen.

Til § 72

Til stk. 1
Bestemmelsen fastsætter, at til brug for en vurdering af en underretning efter §§ 67, 68 eller 69, kan der finde en samtale sted med personen med handicap.

Til stk. 2
Samtalen kan finde sted uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og uden dennes tilstedeværelse, når personen med handicap er umyndig og når hensynet til personens bedste taler herfor. Eksempelvis når forældremyndighedsindehaverne eller værgen ikke kan varetage personens bedste, fordi deres egne behov eller interesser går forud for personens behov.

Personen med handicap kan have en bisidder, jf. § 10 med til samtalen.

Personen med handicap kan give oplysninger, som indgår i vurderingen af underretningen.

Til stk. 3
Bestemmelsen fastsætter, at samtalen kan undlades, i det omfang personens modenhed eller sagens karakter taler imod samtalens gennemførelse. Dette gælder f.eks., hvor personen med handicap har en modenhed væsentligt under den biologiske alder.

Til stk. 4
Bestemmelsen fastsætter, at for personer med handicap under 18 år, skal der træffes en beslutning om, hvorvidt der er grundlag for at iværksætte en socialfaglig undersøgelse jf. § 19 i Inatsisartutlov om støtte til børn.

En underretning kan omhandle omsorgssvigt af et barn og dermed være omfattet af Inatsisartutloven om støtte til børn.

Til § 73

Til stk. 1
Bestemmelsen fastsætter, at ved modtagelse af en underretning, der giver kommunalbestyrelsen mistanke om vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb mod en person med handicap, skal udredningen, jf. § 18, og den eventuelle foreløbige støtte, jf. § 16, stk. 5, iværksættes inden for 48 timer efter modtagelsen af underretningen.

Kommunalbestyrelsen har en handlepligt til at iværksætte en udredning indenfor 48 timer. Bestemmelsen stiller krav om, at kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, om der skal tilbydes akut støtte, som kan fungere midlertidigt og beskytte personen med handicap, indtil en uddybende

udredning har afdækket en mere målrettet og præcis støtteforanstaltning set i forhold til personens behov.

Bestemmelsen pålægger således kommunalbestyrelsen at handle straks, herunder iværksætte foreløbig støtte, jf. § 16, stk. 5.

Den forkortede tidsfrist finder anvendelse ved 3 konkrete former for grove omsorgssvigt:
1) Vanrøgt: Ved vanrøgt forstås et fysisk omsorgssvigt, hvor personen med handicap bliver udsat for en skadelig påvirkning eller et stærkt fysisk ubehag gennem mangelfuld pasning og pleje. Eksempler kan være, at personen med handicap ikke får ordentlig mad eller ikke har tøj til vejrforholdene. Vanrøgt kan også ske ved, at personen udsættes for nedværdigende handlinger eller nedgøres verbalt. Opregningen af eksempler er ikke udtømmende.

2) Vold: Ved vold forstås en handling eller trussel, der uanset formålet kan krænke personens integritet, eller som skræmmer, smerter eller skader personen med handicap. Dette gælder, uanset om volden udøves direkte mod personen med handicap, eller om personen er vidne til volden. Volden kan være en bevidst handling, eller en handling der sker i affekt.

3) Seksuelle overgreb: Et seksuelt overgreb defineres som en seksuel aktivitet, der ikke er baseret på frivillighed og ligeværdighed mellem parterne og ikke tilgodeser personens egne seksuelle behov.

Eksempler på seksuelle overgreb kan f.eks. være:
- at personen med handicap ikke er i stand til verbalt at sige nej, men tilkendegiver fysisk, at han eller hun ikke ønsker den seksuelle kontakt.
- at personen med handicap tvinges til at deltage i den seksuelle aktivitet med fysisk eller psykisk magt.
- at krænkeren udnytter personens afhængighed eller egen magtposition.
- at den seksuelle kontakt alene er baseret på krænkerens behov.

Til stk. 2
Bestemmelsen fastsætter, at ved underretning om overgreb mod en person med handicap skal kommunalbestyrelsen foretage en samtale med personen med handicap. Ved underretning om overgreb mod en person med handicap fra forældrenes side skal samtalen finde sted uden samtykke fra forældremyndighedsindehaverne og uden deres tilstedeværelse.

Personen med handicap kan have en bisidder med til samtalen.

Til stk. 3
Kommunalbestyrelsen skal straks underrette politiet i de tilfælde, hvor der er mistanke om vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb mod personer med handicap. Underretningen til politiet skal ikke afvente, at den socialfaglige udredning er gennemført.

Kommunalbestyrelsens afgørelse om at gennemføre en udredning er uafhængig af politiets eventuelle sideløbende efterforskningsarbejde.

Kommunalbestyrelsen må derfor ikke på grund af anmeldelsen til politiet vente med at iværksætte kommunens udredning, ligesom kommunalbestyrelsen ikke må indstille, suspendere eller på anden vis forsinke eller standse en igangværende udredning med henvisning til, at politiet har en igangværende efterforskning eller lignende.

Til § 74

Bestemmelsen fastsætter, at kommunalbestyrelsens handlepligt, jf. §§ 70-73 gælder tilsvarende, når kommunalbestyrelsen af egen drift bliver opmærksom på eller får mistanke om, at en person med handicap er udsat for vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb.

Til § 75

Til stk. 1
Med bestemmelsens stk. 1 fremgår en udtrykkelig og ubetinget ret for et barn med handicap, som har ophold på et døgntilbud beliggende uden for barnets hjemsted, dvs. barnets hjemby eller hjembygd, til 2 årlige besøgsrejser til hjemstedet eller til nærtstående, forældremyndighedsindehavere eller værge. Retten til 2 besøgsrejser gælder til og med det kalenderår, hvor barnet fylder 18 år.

Som udgangspunkt vil det fysiske hjemsted i bygd eller by være det sted, hvor forældremyndighedsindehaverne, værge eller nærtstående bor, og hvorfra barnet er blevet anbragt uden for hjemmet på et døgntilbud. I nogle tilfælde flytter forældremyndighedsindehaverne, værgen eller nærtstående fra det fysiske hjemsted til et andet sted i Grønland eller i nogle tilfælde til Danmark. I disse tilfælde kan det være barnets behov, at tilknytningen til forældremyndighedsindehavere, værge eller nærtstående betyder, at barnets besøgsrejse bliver til det sted, hvor forældremyndighedsindehaverne, værgen eller nærtstående bor.

Til stk. 2
Bestemmelsen giver mulighed for, at forældremyndighedsindehaverne, værgen eller 1 eller 2 nærtstående i stedet kan benytte besøgsrejsen. En nærtstående kan være f.eks. være et andet familiemedlem end forældremyndighedsindehaverne eller en værge. For at

forældremyndighedsindehaverne eller en anden nærtstående kan benytte besøgsrejsen, skal dette efter en konkret vurdering skønnes at være til barnets bedste.

Formålet med besøgsrejserne er, at barnet opretholder en tilknytning til sit fysiske hjemsted. Det er udgangspunktet, at besøgsrejsen skal gå til hjemstedet.

Med bestemmelsen er det dog ønsket at opretholde en adgang til at foretage en konkret vurdering af, om det undtagelsesvist findes bedre stemmende med barnets behov, at besøget afvikles, hvor barnet opholder sig.

Har forældrene ikke allerede aflagt besøg på døgntilbuddet, vil der således være en vigtig mulighed for, at de kan få indblik i deres barns hverdag ved at besøge døgntilbuddet.

Besøgsrejsen kan også tildeles et familiemedlem eller en anden person, som barnet er særligt knyttet til. Denne mulighed kan benyttes, hvis døgntilbuddet vurderer, at det er i strid med barnets interesse at have kontakt med forældremyndighedsindehaverne.

Til stk. 3
En 3. besøgsrejse skal tildeles, hvis det vurderes nødvendigt for at opretholde en rimelig kontakt mellem barnet og forældremyndighedsindehaverne. Om den 3. rejse er nødvendig, skal afgøres efter en konkret vurdering af forholdet mellem barnet og forældremyndighedsindehaverne.

Om det må anses for nødvendigt ”for at opretholde kontakten mellem barnet og forældremyndighedsindehaverene” skal vurderes individuelt i hver enkelt sag. Bestemmelsens udgangspunkt er dog, at besøgsrejsen skal bevilges, hvis det skønnes, at der gennem en yderligere besøgsrejse kan opnås en bedre kontakt mellem barn og forældre, og dette vil være til barnets bedste.

Til stk. 4
Med bestemmelsens stk. 4 fastslås det, at retten til betalte besøgsrejser efter stk. 1-3 også omfatter personer med handicap, der har ophold uden for Grønland. Disse børn vil hermed have samme ret til besøgsrejser som børn, der bor på døgninstitution i Grønland.

Til stk. 5
Bestemmelsens stk. 5 giver mulighed for, at besøgsrejsen kan gives til en by i nærheden af barnets hjemsted.

Bestemmelsen vil kunne anvendes i de situationer, hvor der ikke er de nødvendige støttemuligheder og faciliteter til rådighed på hjemstedet. Dette skal forstås således, at det ikke vil være til barnets bedste at rejse til hjemstedet på grund af manglende muligheder for at få den nødvendige støtte. Her

giver bestemmelsen i stedet mulighed for, at besøgsrejsen kan gives til den nærmeste by, der har de nødvendige faciliteter til at dække barnets støttebehov.

Bestemmelsen fastslår ligeledes, at såfremt der ydes en besøgsrejse til en by i nærheden af hjemstedet, skal kommunalbestyrelsen ligeledes yde forældremyndighedsindehaverne eller andre nærtstående rejse og ophold til denne by, så de kan besøge barnet.

Til stk. 6
Det følger af stk. 6, at retten til betalt besøgsrejse for et barn med handicap efter stk. 1 og stk. 3-4 ikke gælder, når barnet har ophold på døgntilbuddet i henhold til en dom eller efter en beslutning truffet af retten herom efter bestemmelserne i Kriminallov for Grønland, kapitel 33.

Til § 76

Til stk. 1
Med bestemmelsens stk. 1 ændres reglerne om adgangen til besøgsrejser til at være en ubetinget rettighed for den enkelte person med handicap. Det følger af stk. 1, at en person med handicap, som er over 18 år, og som har ophold i et bokollektiv, en beskyttet boenhed eller et døgntilbud, som er beliggende uden for personens hjemsted, dvs. personens hjemby eller hjembygd, er berettiget til 1 betalt besøgsrejse årligt til sit hjemsted eller til nærtstående eller værge.

Formålet med bestemmelsen er at hjælpe personer, der har ophold uden for deres hjemsted, til at bevare tilknytningen til hjemstedet eller til nærtstående eller værge. Med hjemstedet henvises som udgangspunkt til den by eller bygd, hvor personen med handicap havde ophold, før personens ophold på botilbuddet, og hvor nærtstående eller værge bor. I nogle tilfælde flytter nærtstående eller værge fra det fysiske hjemsted til et andet sted i Grønland eller i nogle tilfælde til Danmark. I disse tilfælde kan det være behovet hos personen med handicap, at tilknytningen til nærtstående eller værge betyder, at personens besøgsrejse bliver til det sted, hvor nærtstående eller værgen bor. Som nærtstående anses normalt ægtefælle, forældre, søskende, bedsteforældre, plejeforældre samt andre, som har et nært forhold til personen.

Til stk. 2
Med stk. 2 foreslås muligheden for, at nærtstående eller værgen i stedet kan få besøgsrejse til det sted, hvor personen med handicap bor. Nærtståendes eller værgens adgang til besøgsrejse er subsidiær i forhold til adgangen for personen med handicap. Det er således en betingelse for, at nærtstående eller værge skal tilbydes besøgsrejsen, at personen med handicap ikke selv er i stand til at benytte sin besøgsrejse efter stk. 1, og at personen ønsker at modtage besøg. Ordningen vil eksempelvis kunne anvendes til at yde et forældrepar hjælp til at besøge et fællesbarn over 18 år.

Til stk. 3

Med bestemmelsens stk. 3 fastslås det, at retten til betalte besøgsrejser efter stk. 1-2 også omfatter personer med handicap, der har ophold uden for Grønland.

Til stk. 4
Bestemmelsen fastslår, at en person mellem 18 og 24 år med handicap, der har midlertidigt ophold på et døgntilbud uden for Grønland, har ret til 2 betalte besøgsrejser, uanset at nærværende bestemmelses stk. 1 indeholder en begrænsning om, at personer over 18 år kun skal have adgang til 1 betalt besøgsrejse årligt.

Til stk. 5
Bestemmelsens stk. 5 giver mulighed for, at besøgsrejsen kan gives til en by i nærheden af personens hjemsted. Se bemærkningerne til stk. 1 vedrørende forståelsen af begrebet "hjemsted".

Bestemmelsen vil kunne anvendes i de situationer, hvor der ikke er de nødvendige støttemuligheder og faciliteter til rådighed på hjemstedet. Dette skal forstås således, at det ikke vil være til personens bedste at rejse til hjemstedet på grund af manglende muligheder for at få den nødvendige støtte. Her giver bestemmelsen i stedet mulighed for, at besøgsrejsen kan gives til den nærmeste by, der har de nødvendige faciliteter til at dække personens støttebehov.

Bestemmelsen fastslår ligeledes, at såfremt der ydes en besøgsrejse til en by i nærheden af hjemstedet, skal kommunalbestyrelsen ligeledes yde 1 eller 2 nærtstående rejse og ophold til denne by for at besøge personen med handicap.

Til stk. 6
Det følger af stk. 6, at retten til betalt besøgsrejse for en person med handicap over 18 år efter stk. 1-5 ikke gælder, når personen har ophold på døgntilbuddet i henhold til en dom eller efter en beslutning truffet af retten herom efter bestemmelserne i Kriminallov for Grønland, kapitel 33.

Til § 77

Til stk. 1
Det fastslås i stk. 1, at betalingsforpligtelsen for udgifterne i forbindelse med besøgsrejsen påhviler kommunalbestyrelsen i hjemkommunen.

Kommunalbestyrelsens betalingsforpligtelse er begrænset til højst 9 besøgsrejsedøgn. Rejsetid i forbindelse med start og slutning af besøgsrejsen medregnes ikke i de 9 døgn. Bestemmelsen skal forstås således, at personen har ret til 9 døgn på hjemstedet eller byen i nærheden af hjemstedet plus den nødvendige rejsetid.

Til stk. 2
Udover udgifterne, jf. stk. 1, skal kommunalbestyrelsen afholde de udgifter, der er forbundet med forældremyndighedsindehavernes eller andre nærtstående rejse i forbindelse med besøgsrejser bevilget efter § 75, stk. 2 og § 76, stk. 2. Formålet hermed er at sikre, at der opretholdes en kontakt til familie og pårørende fra hjemstedet, når det ikke er muligt for personen at rejse til hjemstedet. Betalingsforpligtelsen omfatter de samlede rejseudgifter, herunder udgifter til det nødvendige antal ledsageres rejse- og opholdsudgifter, for de rejsedøgn, besøgsrejsen varer.

Til stk. 3
Bestemmelsen regulerer, at det er ud fra behovet hos personen med handicap, at antallet af ledsagere fastsættes. Der kan således være 1 ledsager, hvis dette er personens behov, eller der kan være flere ledsagere, hvis det er personens behov.

Til stk. 4
Bestemmelsens stk. 4 bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om tilrettelæggelsen af besøgsrejser og afholdelsen af udgifterne, herunder bl.a. regler vedrørende udgifter i forbindelse med en ledsagers rejse, herunder dagpenge, ledsagerhonorar og tabt arbejdsfortjeneste for ledsagere, der ikke er pårørende.

Til § 78

Til stk. 1
Personer med handicap, som ikke er omfattet af retten til betalte besøgsrejser efter §§ 75 og 76, skal selv betale deres ferierejser. Kommunalbestyrelsen kan dog bevilge ledsagelse, hvis en person med handicap ikke uden hjælp fra andre kan gennemføre rejsen, eller det af sikkerhedsmæssige grunde er et krav fra flyselskabet eller rederiet. For børn og unge, som bor hos deres forældre, er det forældrene, der træffer beslutningen om evt. ferierejser og afholde udgifterne herfor. Hvis barnet på grund af handicappet har brug for en ledsager ud over forældrene, kan kommunalbestyrelsen bevilge ledsagelse.

Udgifter efter denne bestemmelse skal afholdes i tillæg til rejse- og opholdsudgifter ifølge stk. 1.

Til stk. 2
Bestemmelsens stk. 2 bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om kommunalbestyrelsernes afholdelse af udgifter og dækning af omkostninger.

Til § 79

Til stk. 1

Bestemmelsens stk. 1 giver personer med handicap, som har ophold i et bokollektiv, en beskyttet boenhed eller et døgntilbud uden for vedkommendes hjemsted, dvs. personens hjemby eller hjembygd, ret til 1 rejse i forbindelse med en nærtståendes alvorlige sygdom, død eller begravelse. En nærtstående kan f.eks. være et andet familiemedlem end forældremyndighedsindehaverne eller en værge.

Der kan ydes 1 rejse for hver indtruffet begivenhed. Det vil sige, at der kan ydes en rejse i forbindelse med sygdommens konstatering, og endnu en rejse såfremt personen efterfølgende dør af sygdommen og skal begraves. En sådan rejse kan evt. ske i form af en forlængelse af den påbegyndte rejse, hvis døden indtræder under besøget.

Alvorlige sygdomme kan f.eks. omfatte blandt andet de fleste ondartede kræftformer og visse hjernetumorer, visse alvorlige sygdomme i hjertet og hjertekar sygdomme, organsvigt med behov for transplantation, visse fremadskridende neurologiske sygdomme, permanent tab af syn og total døvhed. Listen er ikke udtømmende. For en uddybende liste kan der henvises til Vejledning om nære pårørendes alvorlige sygdom og/eller død og begravelse. Vejledningen er fra 4. maj 2018 og er udsendt til samtlige enheder i Grønlands Selvstyre.

Retten til rejser gælder, uanset om personen har ophold i Grønland eller uden for landets grænser. Rejse meddelt efter denne bestemmelse påvirker ikke retten til besøgsrejse i henhold til forslagets §§ 75 og 76.

Til stk. 2
I stk. 2 fastsættes, at kommunalbestyrelsen har betalingsforpligtelsen for udgifterne i forbindelse med rejse til en nærtståendes alvorlige sygdom, død eller begravelse.
Betalingsforpligtelsen omfatter de samlede rejseudgifter, herunder udgifter til det rette antal ledsageres rejse- og opholdsudgifter, for de rejsedøgn, besøgsrejsen varer.

Til stk. 3
Bestemmelsen regulerer, at det er ud fra behovet hos personen med handicap, at antallet af ledsagere fastsættes. Der kan således være 1 ledsager, hvis dette er personens behov, eller der kan være flere ledsagere, hvis det er personens behov.

Til stk. 4
Stk. 4 indeholder bemyndigelse for Naalakkersuisut til at fastsætte regler vedrørende tilrettelæggelsen af besøgsrejser og afholdelse af udgifter dertil.

Til § 80

Til stk. 1

Ifølge stk. 1 kan kommunalbestyrelsen i hjemkommunen til en person med handicap, der har ophold på botilbud uden for hjemstedet, dvs. personens hjemby eller hjembygd, tilbyde støtte til rejse til personens nærtstående i tilfælde af personens alvorlige sygdom eller i forbindelse med særlige mærkedage, herunder runde fødselsdage, barnedåb, konfirmation, bryllup, sølvbryllup eller lignende. En nærtstående kan f.eks. være et andet familiemedlem end forældremyndighedsindehaverne eller en værge.

Støtte i medfør af stk. 1 kan ydes til maksimalt 2 nærtstående.

Det er en betingelse for, at en kommunalbestyrelse kan yde støtte efter stk. 1, at personen der besøges, er omfattet af persongruppen for forslagets §§ 75 og 76.

Det skal bemærkes, at bestemmelsen alene bemyndiger kommunalbestyrelserne til at yde støtte, men indeholder ikke en forpligtelse hertil.

Til stk. 2
Stk. 2 indeholder bemyndigelse for Naalakkersuisut til at fastsætte regler vedrørende tilrettelæggelsen af besøgsrejser og afholdelse af udgifter dertil. Reglerne kan vedrøre de samme forhold som ved bemyndigelsen i § 77, stk. 2.

Til § 81

Til stk. 1
Ifølge bestemmelsen kan støtte til hel eller delvis dækning af kistetransport ydes af kommunalbestyrelsen i hjemkommunen til en person med handicap, der bor i et botilbud, dvs. bokollektiv, beskyttet boenhed eller døgntilbud, uden for hjemstedet, dvs. personens hjemby eller hjembygd.

Bestemmelsen gælder, hvis personen dør under dennes ophold på botilbud uden for hjemstedet. Kommunalbestyrelsen er ikke forpligtet til at yde støtte, men hel eller delvis dækning kan overvejes, hvor den afdøde eller dennes pårørende har udtrykt ønske om begravelse på hjemstedet, og hvor de konkrete forhold taler for støtten. Bestemmelsen er ikke geografisk begrænset til Grønland, hvorfor der ligeledes kan ydes hjælp til betaling af kistetransport hjem til Grønland fra andre dele af rigsfællesskabet, når personen med handicap er visiteret hertil af Naalakkersuisut.

Til stk. 2
Bestemmelsen fastsætter, at stk. 1 kun finder anvendelse, hvis der ikke kan ydes støtte til udgifter til kistetransport efter anden lovgivning. Der er blandt andet i lovgivningen om offentlig hjælp fastsat bestemmelse om støtte til udgifter til kistetransport.

Til § 82

Til stk. 1
Bestemmelsens stk. 1 forpligter den enkelte kommunalbestyrelse til at nedsætte et handicapråd, og fastsætter rådets opgaver og kompetencer. Handicaprådet har til formål at arbejde med de overordnede linjer på handicapområdet, og har blandt andet til opgave at arbejde aktivt i udviklingen af kommunalbestyrelsens handicappolitik og administrationen af området samt at bidrage med rådgivning i kommunalpolitiske spørgsmål. Handicaprådet kan endvidere drøfte spørgsmål af mere generel karakter og komme med forslag til såvel politiske som administrative initiativer.

Til stk. 2
Bestemmelsens stk. 2 forpligter kommunalbestyrelsen til at høre handicaprådet om alle initiativer, der vedrører personer med handicap, herunder handicappolitikken. Høringspligten vedrører kun generelle initiativer, da handicaprådet ikke har kompetence til at behandle sager om enkeltpersoners konkrete forhold, jf. stk. 3.

Til stk. 3
Bestemmelsens stk. 3 præciserer, at handicaprådet ikke kan behandle konkrete klagesager. Såfremt enkeltpersoners konkrete forhold giver anledning til spørgsmål af generel karakter, kan handicaprådet dog tage stilling på et generelt plan og alene til den del af problemstillingen, der er af generel karakter.

Til stk. 4
Bestemmelsens stk. 4 regulerer handicaprådets sammensætning.
Handicaprådet består af mellem 4 og 8 medlemmer. Medlemmerne kan være indstillet fra handicapforening eller have interesse for eller have faglig baggrund på handicapområdet.

Til stk. 5
Bestemmelsens stk. 5 fastsætter, at kommunalbestyrelsen skal yde sekretariatsmæssig bistand til handicaprådet i fornødent omfang. Sekretariatsbistanden tilsigtes anvendt til bl.a. at indkalde til og være behjælpelig ved afholdelse af møder samt at tage referat og informere om indholdet af møder mv.

Til stk. 6
Bestemmelsens stk. 6 giver kommunalbestyrelsen adgang til blandt andet at fastsætte nærmere regler om handicaprådets arbejdsgang, honorering, samt om indhentning af ekspertudtalelser til brug for rådets belysning og behandling af sager mv.

Til § 83

Til stk. 1
Bestemmelsens stk. 1 forpligter kommunalbestyrelsen til at udforme en sammenhængende handicappolitik, med henblik på at sikre den højst mulige kvalitet i kommunens støtte til personer med handicap. Med sammenhængende forstås, at handicappolitikken skal tage stilling til, hvordan man i kommunen yder det bedst mulige serviceniveau i forbindelse med støtte til personer med handicap, på tværs af de offentlige sektorer. Handicappolitikken kan blandt andet omhandle det tværsektorielle samarbejde om indsatserne på handicapområdet, målsætningerne for det kommunale serviceniveau, f.eks. i forhold til, at borgere med handicap kan forblive i eget hjem længst muligt, mv.

I henhold til § 82 stk. 2, har kommunalbestyrelsen en forpligtelse til at inddrage handicaprådet i forbindelse med udarbejdelsen af kommunens handicappolitik.

Til stk. 2
Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at handicappolitikken skal udformes skriftligt og offentliggøres på kommunens hjemmeside. Dette skal bidrage til, at handicappolitikken er tilgængelig for alle borgere i kommunen.

Kommunalbestyrelsen skal endvidere orientere Naalakkersuisut om den udfærdigede handicappolitik, således at Naalakkersuisut til enhver tid har et samlet overblik over handicapområdet på kommunalt plan med henblik på udarbejdelse af en landsdækkende handicapstrategi.

Til stk. 3
Bestemmelsens stk. 3 fastsætter, at handicappolitikken skal revideres med højst 4 års mellemrum. Formålet med at revidere handicappolitikken er at sikre en tidssvarende handicappolitik, som løbende kan sætte målsætninger for det kommunale serviceniveau. Handicappolitikken kan evt. indeholde målsætninger om kvalitetsstandarder jf. § 11.

Til § 84

Til stk. 1
Det fremgår af stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal føre et personrettet tilsyn med forholdene for en person med handicap, som har ophold på et botilbud, det vil sige i et bokollektiv, i en beskyttet boenhed eller på et døgntilbud i Grønland.

Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsen som led i tilsynet skal sikre sig, at opholdet på botilbuddet fortsat opfylder personens fysiske, psykiske og sociale behov.

Et redskab i kommunalbestyrelsens personrettede tilsyn efter stk. 1 på døgntilbud vil være statusrapporten fra døgntilbuddet efter den foreslåede bestemmelse i § 54. Statusrapporten er ikke tilstrækkelig til, at kommunalbestyrelsen har opfyldt sin forpligtelse til at føre et personrettet tilsyn. Statusrapporten kan i stedet være et redskab til tilrettelæggelse af tilsynet.

Det ønskes dog med bestemmelsen, at der ikke blot føres tilsyn med forholdene, som personen lever under, men at kommunalbestyrelsen i sit tilsyn tager stilling til, hvorvidt døgnopholdet samt eventuelt øvrig iværksat støtte fortsat opfylder personens fysiske, psykiske og sociale behov. Tilsynet skal dermed danne grundlag for en vurdering af, hvorvidt der er grund til at ændre indsatsen.

Til stk. 2
Det fremgår af stk. 2, at tilsynet efter stk. 1 både kan foregå som anmeldt og uanmeldt tilsyn. Ved et anmeldt tilsyn forstås et tilsynsbesøg, hvor botilbuddet på forhånd er gjort bekendt med, at tilsynsbesøget vil finde sted. Ved uanmeldt tilsyn forstås, at botilbuddet ikke på forhånd er gjort bekendt med, at der vil blive aflagt et tilsynsbesøg. Uanmeldte tilsynsbesøg kan give et her-og-nu billede af situationen, og kan anvendes til vurdering af, hvorvidt der er overensstemmelse mellem det, der opleves i forbindelse med de anmeldte tilsynsbesøg og hverdagen. Uanmeldte tilsynsbesøg kan derfor benyttes til at supplere og nuancere det generelle indtryk af anbringelsesstedet.

Til stk. 3
Det fremgår af stk. 3, at kommunalbestyrelsen efter anmodning fra Naalakkersuisut forpligtes til at fremsende alle de oplysninger, som Naalakkersuisut måtte ønske om kommunalbestyrelsens varetagelse af det personrettede tilsyn. Der lægges således i bestemmelsen ikke nogen begrænsning ind i forhold til temaer og detaljeringsgrad.

Til stk. 4
Det fremgår af stk. 4, at der gives bemyndigelse til Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for det personrettede tilsyn, herunder regler om tilsynets udøvelse, tilrettelæggelse, vilkår og betingelser og udarbejdelse af tilsynsrapporter. En tilsynsrapport er betegnelsen for det dokument, der skal udarbejdes i forbindelse med ethvert tilsyn i henhold til de forvaltningsretlige regler, herunder notatpligten.

Til § 85

Til stk. 1
Kommunalbestyrelsen skal føre et driftsmæssigt tilsyn for personer med handicap efter Inatsisartutlovens kapitel 6 på bokollektiver og i beskyttede boenheder.

Der er alene tale om et driftsorienteret tilsyn med botilbuddet som helhed og de generelle forhold for beboerne, som har ophold i botilbuddet. Det er dermed ikke et tilsyn med den enkelte beboer, som har ophold i botilbuddet.

Til stk. 2
Der fremgår af stk. 2, at tilsynet efter stk. 1 både kan foregå som anmeldt og uanmeldt tilsyn. Ved et anmeldt tilsyn forstås et tilsynsbesøg, hvor botilbuddet på forhånd er gjort bekendt med, at tilsynsbesøget vil finde sted. Ved uanmeldt tilsyn forstås, at botilbuddet ikke på forhånd er gjort bekendt med, at der vil blive aflagt et tilsynsbesøg. Uanmeldte tilsynsbesøg kan give et her-og-nu billede af situationen, og kan anvendes til vurdering af, hvorvidt der er overensstemmelse mellem det, der opleves i forbindelse med de anmeldte tilsynsbesøg og hverdagen. Uanmeldte tilsynsbesøg kan derfor benyttes til at supplere og nuancere det generelle indtryk af anbringelsesstedet.

Til stk. 3
Der fremgår af stk. 3, at kommunalbestyrelsen efter anmodning fra Naalakkersuisut forpligtes til at fremsende alle de oplysninger, som Naalakkersuisut måtte ønske om kommunalbestyrelsens varetagelse af det driftsorienterede tilsyn. Der lægges således i bestemmelsen ikke nogen begrænsning ind i forhold til temaer og detaljeringsgrad.

Til stk. 4
Der fremgår af bestemmelsen i stk. 4, at der gives bemyndigelse til Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for det driftsorienterede tilsyn herunder regler om tilsynets udøvelse, tilrettelæggelse, vilkår og betingelser og udarbejdelse af tilsynsrapporter.

En tilsynsrapport er betegnelsen for det dokument, der skal udarbejdes i forbindelse med et hvert tilsyn i henhold til de forvaltningsretlige regler, herunder notatpligten.

Til § 86

Til stk. 1
Der fremgår af stk. 1, at Naalakkersuisut forpligtes til at have en særlig tilsynsenhed, som har til opgave at føre kontrol med kommunalbestyrelsernes forvaltning og administration af denne Inatsisartutlov samt at føre driftstilsynet med døgntilbuddene.

Til stk. 2
Der fremgår af stk. 2, at Naalakkersuisut fører det overordnede tilsyn med forvaltningen af denne Inatsisartutlovs bestemmelser og med kommunernes opfyldelse af de i denne Inatsisartutlov anførte pligter og rettigheder. Bestemmelsen er en videreførelse af § 64, stk. 2 i gældende Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap.

Til stk. 3
Der fremgår af stk. 3, at tilsynsenheden fører driftsorienterede tilsyn med døgntilbud for personer med handicap oprettet efter § 48 i Inatsisartutloven.

Der er alene tale om et driftsorienteret tilsyn med døgntilbuddet som helhed og de generelle forhold for beboerne, som har ophold i døgntilbuddet. Der er dermed ikke et tilsyn med den enkelte beboer, som har ophold i døgntilbuddet. Forpligtelsen til at føre det personrettede tilsyn ligger hos kommunalbestyrelsen, jf. § 84.

Til stk. 4
Der fremgår af stk. 4, at tilsynsopgaven både skal have et kontrolperspektiv og et kvalitetsudviklingsperspektiv. Det betyder, at tilsynsenheden for det første skal føre kontrol med, at forholdene på døgntilbuddet, herunder de fysiske, økonomiske og personalemæssige forhold samt varetagelsen af omsorgen for beboerne, lever op til betingelserne for at være godkendt som døgntilbud. I dette ligger også en kontrol af, at døgntilbuddet f.eks. ikke har flere beboere, end døgntilbuddet er godkendt til. For det andet betyder bestemmelsen, at tilsynsenheden skal have fokus på, hvordan tilsynsenheden i dialog med døgntilbuddet kan støtte døgntilbuddet i arbejdet med udvikling af døgntilbuddets kvalitet. Dialogen skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten på døgntilbuddet.

Til stk. 5
Der foreslås i stk. 5, at tilsynet efter stk. 2 og 3 både kan foregå som anmeldt og uanmeldt tilsyn. Ved et anmeldt tilsyn forstås et tilsynsbesøg, hvor kommunalbestyrelsen eller døgntilbuddet på forhånd er gjort bekendt med, at tilsynsbesøget vil finde sted. Ved uanmeldt tilsyn forstås, at kommunalbestyrelsen eller døgntilbuddet ikke på forhånd er gjort bekendt med, at der vil blive aflagt et tilsynsbesøg. Uanmeldte tilsynsbesøg kan give et her-og-nu billede af situationen og kan anvendes til vurdering af, hvorvidt der er overensstemmelse mellem det, der opleves i forbindelse med de anmeldte tilsynsbesøg og hverdagen. Uanmeldte tilsynsbesøg kan derfor benyttes til at supplere og nuancere det generelle indtryk af anbringelsesstedet.

Til stk. 6
Naalakkersuisut pålægges at fastsætte nærmere regler om tilrettelæggelsen og indholdet af det driftsorienterede tilsyn. Bemyndigelsen vil bl.a. blive anvendt til at fastlægge, hvilke nærmere forhold tilsynsenheden skal føre tilsyn med.

Til § 87

Til stk. 1
Det fremgår af bestemmelsen, at tilsynsenheden har ret til, mod forevisning af behørig legitimation og uden retskendelse, at få adgang til de oplysninger i den kommunale forvaltning, som

tilsynsenheden vurderer relevante for tilsynets udøvelse. Tilsynsenheden har herunder også ret til at få adgang til følsomme personoplysninger samt interne dokumenter. Bestemmelsen har til formål at sikre, at tilsynsenheden effektivt kan udføre tilsynet efter den foreslåede bestemmelse i § 87, stk. 2.

Til stk. 2
Tilsynsenheden har ret til at få udleveret de oplysninger fra et døgntilbud, som er nødvendige for, at tilsynsenheden kan udføre det driftsorienterede tilsyn. Det er tilsynsenheden, der vurderer, hvad der er nødvendigt, for at tilsynsenheden kan udføre det driftsorienterede tilsyn efter § 87.

Til § 88

Det fremgår af bestemmelsen en nærmere regulering af tilsynsenhedens tilsyn efter § 88, stk. 2. Bestemmelsen vedrører således nærmere tilsynsenhedens tilsyn med kommunalbestyrelsens forvaltning og kommunalbestyrelsens administration af reglerne i denne Inatsisartutlov. Det foreslås for det første, at tilsynsenheden skal udarbejde en skriftlig tilsynsrapport til kommunalbestyrelsen om tilsynet.

Tilsynsenheden tillægges kompetence til i tilsynsrapporten at fremkomme med vejledende henstillinger og forpligtende påbud til kommunalbestyrelsen. Det gælder for såvel vejledende henstillinger og forpligtende påbud, at de skal vedrøre kommunalbestyrelsens forvaltning og kommunalbestyrelsens administration af reglerne i Inatsisartutloven. Der kan alene gives forpligtende påbud med et indhold, som bestemt i nr. 1-3.

Tilsynsenheden har efter nr. 1 mulighed for at udstede forpligtende påbud om, at kommunalbestyrelsen i 1 eller flere sager vedrørende støtte til personer med handicap skal iværksætte en udredning efter bestemmelserne i Inatsisartutlovens § 18 eller udarbejde en handleplan efter bestemmelserne i Inatsisartutlovens §§ 24-25. Tilsynsenheden har mulighed for, hvis det er relevant at udstede et påbud om, at kommunalbestyrelsen skal iværksætte en udredning og udarbejde en handleplan. Det vil dog alene være relevant at udstede påbud om at udarbejde en handleplan, såfremt kommunalbestyrelsen allerede har iværksat og udarbejdet en udredning.

Tilsynsenheden kan fastsætte en tidsfrist for, hvornår det pålagte sagsbehandlingsskridt skal være afsluttet. Tilsynsenheden kan som led i påbuddet fastsætte, at kommunalbestyrelsen løbende skal orientere tilsynsheden om sagen eller sagernes forløb. Udredningen har til formål at afdække, om personen aktuelt har behov for støtte efter denne Inatsisartutlov, herunder tilbud om ophold på et botilbud.

Tilsynsenheden har endvidere efter nr. 2 mulighed for at udstede påbud om, at kommunalbestyrelsen skal genoptage en eller flere afsluttede sager om støtte til personer med handicap til fornyet behandling. Det er et krav for udstedelse af påbuddet, at kommunen ikke har

overholdt Inatsisartutlovens bestemmelser. Det kan f.eks. dreje sig om, at en kommune har truffet afgørelse om afslag på støtte til en person med handicap uden at have foretaget en udredning efter § 18.

Tilsynsenheden har endelig efter nr. 3 mulighed for at påbyde kommunalbestyrelsen at iværksætte en udredning efter § 18, hvis tilsynsenheden vurderer, at en person med handicap, hvis sag er igangværende eller afsluttet, har behov for ophold på et botilbud, men at et sådant ophold ikke er blevet tilbudt. Formålet med påbuddet er at afdække, om personen aktuelt har et behov for støtte efter Inatsisartutloven, herunder behov for ophold på et botilbud. Tilsynsenheden kan som led i påbuddet fastsætte en frist for, hvornår kommunalbestyrelsen skal have iværksat en udredning efter § 18.

Til § 89

Til stk. 1
Det fremgår af stk. 1, at tilsynsenheden kan træffe afgørelse om udstedelse af et påbud til et døgntilbud. Påbuddet udstedes som led i tilsynsenhedens driftsorienterede tilsyn med døgntilbuddet. Tilsynsenheden kan fastsætte en frist for døgntilbuddets opfyldelse af påbuddet.

Udstedelse af påbud kan eksempelvis bruges i de tilfælde, hvor en væsentlig andel af medarbejderne er fratrådt, og hvor de tilbageværende medarbejdere ikke kan forventes at løse opgaven alene, enten fordi de er for få, eller fordi døgntilbuddet ikke længere besidder de fornødne kompetencer til at håndtere den målgruppe, som døgntilbuddet er godkendt til. Påbuddet kan da gå på at få ansat de relevante medarbejdere. Et andet eksempel kan være, at et døgntilbud har uforholdsmæssig mange magtanvendelser. Tilsynsenheden kan da give døgntilbuddet et påbud om at tilvejebringe en handleplan for at undgå unødig magtanvendelse i fremtiden og om relevant efteruddannelse af medarbejderne.

Det er en forudsætning, at et påbud har en karakter, som giver døgntilbuddet mulighed for at efterkomme det. Det skal være helt klart, hvad døgntilbuddet skal gøre for at overholde påbuddet. Tilsynsenheden kan fastsætte længden af en eventuel frist for at efterleve et påbud ud fra de konkrete forhold, som har givet anledning til påbuddet. Hvis der for eksempel er tale om, at en medarbejder har begået seksuelle overgreb mod beboere i døgntilbuddet, kan påbuddet gå ud på, at denne medarbejder ikke må være ansat i døgntilbuddet. Et sådant påbud kan efterleves straks, og fristen kan sættes herefter. Et påbud om ansættelse af medarbejdere med bestemte kompetencer kan, afhængigt af hvor alvorligt fraværet af de fornødne kompetencer er, fastsættes med en længere frist.

Til stk. 2
Det fremgår af stk. 2, at tilsynsenheden kan træffe afgørelse om skærpet tilsyn, når forholdene på det enkelte døgntilbud tilsiger det.

Et skærpet tilsyn er udtryk for en afgørelse, hvor det af tilsynsenheden er vurderet, at der et behov for et særligt defineret intensivt tilsyn inden for en bestemt angivet periode. Skærpet tilsyn er udtryk for et mere intensivt tilsyn og vil alt andet lige medføre gennemførelse af flere tilsynsbesøg og indhentelse af flere oplysninger. Ligesom tilsynsenheden generelt skal tilrettelægge tilsynene efter forholdene, skal tilsynsenheden også tilrettelægge det skærpede tilsyn efter de konkrete forhold og efter de forhold, der førte til skærpelsen af tilsynet.

Forud for en afgørelse om skærpet tilsyn bør der have været en dialog mellem tilsynsenheden og døgntilbuddet om de forhold, der ligger til grund for afgørelsen om skærpet tilsyn. Dette gælder dog ikke, hvis afgørelsen træffes på baggrund af pludselig opstået kendskab om f.eks. kriminelle forhold.

Til stk. 3
Det fremgår af stk. 3 at indføre en pligt for tilsynsenheden til at underrette de anbringende kommunalbestyrelser, som har ansvar for de enkelte personers ophold i døgntilbuddet, hvis tilsynsenheden oplever bekymrende forhold i et døgntilbud, der giver anledning til at udstede påbud eller at iværksætte skærpet tilsyn.

Oplysninger, som indgår i en underretning fra tilsynsenheden til den anbringende kommunalbestyrelse, som har truffet afgørelse om en persons ophold i døgntilbuddet, vil ofte omhandle generelle forhold i døgntilbuddet, men kan også være oplysninger om personens rent private forhold.

I de situationer, hvor de bekymrende forhold, som tilsynsenheden oplever, er af generel karakter og har givet anledning til, at døgntilbuddet er sat under skærpet tilsyn, vil oplysningerne være relevante for alle kommunalbestyrelser, som har truffet afgørelse om borgeres tilbud i døgntilbuddet. Men der kan også være oplysninger, som alene er relevante for bestemte kommunalbestyrelser, for eksempel om problemer i en bestemt afdeling af et døgntilbud.

Det overordnede formål med bestemmelsen er således at sikre, at den viden, som tilsynsenheden har om et døgntilbud, tilgår den kommunalbestyrelse, som har truffet afgørelse om en borgers ophold i døgntilbuddet, så denne kommunalbestyrelse kan tage højde for disse forhold i forbindelse med det personrettede tilsyn. Oplysningerne kan kommunalbestyrelsen anvende til at vurdere, hvorvidt borgeren er placeret i det rette døgntilbud.

Til stk. 4
Naalakkersuisut pålægges at fastsætte nærmere regler om, hvornår tilsynsenheden kan træffe afgørelse om påbud efter stk. 2 og afgørelse om iværksættelse af skærpet tilsyn efter stk. 3.

Til § 90

Til stk. 1
Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse kan tillade, at kommunalbestyrelsen giver andre typer af støtte og kan etablere andre typer af botilbud. Herved gives mulighed for udvikling af andre typer af støtte og botilbud end nævnt i denne Inatsisartutlov. Det fremgår af bestemmelsen, at Naalakkersuisut på baggrund af en indstilling herom fra en kommunalbestyrelse kan godkende kommunale forsøgsordninger om støttemuligheder og døgntilbud, hvorved forstås, at der skal være tale om aktiviteter af en begrænset varighed, jf. stk. 2, idet permanente ordninger falder uden for bestemmelsen.

Til stk. 2
Bestemmelsen fastsætter en tidsmæssig øvre grænse for forsøgsvirksomhed. 3 år anses for en passende øvre tidsgrænse for en forsøgsordning.

Til stk. 3
Bestemmelsen om udarbejdelse af en evaluering for forsøgsordningen begrundes i ønsket om at kunne dokumentere ordningens betydning, effektivitet og de eventuelle fordele, som erfaringsmæssigt blev indhøstet på baggrund af forsøgsordningen. Herudover vil evalueringen skulle anvendes som led i den overordnede tilsynsforpligtigelse på handicapområdet for Naalakkersuisut.

Til stk. 4
Naalakkersuisut kan i godkendelsen fastsætte bestemmelser om kompetencen til at føre tilsyn med forsøgsordningen.

Til § 91

Til stk. 1
Bestemmelsen regulerer, hvordan de forskellige udgifter fastsat i medfør af denne Inatsisartutlov og forskrifter udstedt i medfør af Inatsisartutloven skal finansieres. Det fastslås i bestemmelsen, at det er kommunerne, der er forpligtede til at afholde udgifterne i forbindelse med støtte til personer med handicap i henhold til denne Inatsisartutlov.

Til stk. 2
Bestemmelsen regulerer, at Naalakkersuisut har det økonomiske ansvar for oprettelsen og driften af et selvstyredrevet døgntilbud.

Til stk. 3
Bestemmelsen fastslår, at finansiering af selvstyrets døgntilbud foregår via takstbetaling, således at den anbringende myndighed skal betale for de enkelte pladser, som den benytter på et døgntilbud, drevet af Naalakkersuisut.

Til stk. 4
Bestemmelsen regulerer, at kommunerne har det økonomiske ansvar for oprettelsen og driften af bokollektiver, beskyttede boenheder og kommunale døgntilbud.

Til stk. 5
Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan indgå aftale med andre landes forvaltningsmyndigheder, hvori der fastsættes nærmere regler om handlepligt og refusion i forbindelse med udgifter til støtte iværksat efter loven. Disse aftaler kan indgås, når en person med handicap, på de grønlandske myndigheders støtteforanstaltning, er anbragt uden for Grønland.

Til § 92

Til stk. 1
Bestemmelsen regulerer kommunalbestyrelsernes betaling for de personer med handicap, som er anbragt i selvstyrets døgntilbud efter § 50. For disse beregnes kommunens takstbetaling med et beløb pr. anbringelsesdøgn.

Til stk. 2
Det følger af stk. 2, at Naalakkersuisut fastsætter taksten for kommunalbestyrelsens betaling for ophold på selvstyrets døgntilbud af personer med handicap. Taksten fastsættes af Naalakkersuisut således, at en samlet takstbetaling kan dække døgntilbuddets driftsomkostninger.
Udgangspunktet vil være taksten, som, jf. § 19, stk. 2 i gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, årligt fastsættes efter forhandling mellem Naalakkersuisut og kommunalbestyrelserne, eller en repræsentant for kommunerne i forening.
Ved ikrafttrædelse af nærværende forslag 1. januar 2027 vil det være taksten fra 1.1.2026, som vil danne udgangspunkt for taksten fra 1.1.2027.

Til stk. 3
Det følger af stk. 3, at takstfastsættelsen skal tage udgangspunkt i, at behov hos personen med handicap på et selvstyredrevet døgntilbud kan få den specialiserede støtte til daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, som ikke kan dækkes på anden vis, end ved ophold på et selvstyredrevet døgntilbud, jf. § 50. § 50 fastsætter kriterierne for, at en person med handicap tilbydes en plads på et døgntilbud, hvorfor det ved takstfastsættelsen skal sikres, at behov hos personen med handicap kan blive dækket under ophold på døgntilbuddet.

Til stk. 4
Døgntaksten skal, jf. stk. 1-3, omfatte alle udgifter forbundet med opholdet på døgntilbuddet for personen med handicap. Udgifterne omfatter sædvanligt personale, dvs. forstander, pædagoger og andet personale, som indgår i en almindelig bemanding på et døgntilbud samt eventuelt særligt personale til døgntilbuddets beboer-gruppe. Alle døgntilbud har specielle målgrupper, f.eks. børn og unge med autismespektrum forstyrrelser, voksne med skizofreni, udviklingshæmning eller andet. Der kan være behov for personale evt. på deltid, som har specielle kompetencer i forhold til de psykiske og fysiske handicap, f.eks. sundhedspersonale.

Udgifterne omfatter kost og logi samt lomme- og tøjpenge til barnet og den voksne med handicap, som ikke modtager førtids- eller alderspension.

Udgifterne omfatter også fritidsaktiviteter samt udflugter og rejser i og uden for Grønland. Disse aktiviteter skal sikre, at beboerne på døgntilbud inkluderes i det almindelige samfundsliv i muligt omfang. Udgifterne omfatter ikke besøgsrejser jf. §§ 75-76 og 79.

Til stk. 5
Bestemmelsen fastsætter, at et døgntilbud skal udbetale lomme- og tøjpenge til dets beboere på baggrund af en takst, der fastsættes af Naalakkersuisut, og reguleres årligt. Taksten for lomme- og tøjpenge er indeholdt i døgntaksten og det er derfor ikke kommunalbestyrelsen, som skal betale et yderligere beløb til døgntilbuddet for dækning af lomme- og tøjpenge.

Til § 93

Til stk. 1
Det foreslås, at taksten pr. anbringelsesdøgn for ophold på et døgntilbud for en person med handicap, jf. stk. 2, reguleres årligt 1. januar med en sats svarende til pris- og lønreguleringssatsen (PL-satsen) af bloktilskuddet til kommunerne for den gældende finanslov. Herved sikres forudsigelighed om de økonomiske rammer for de enkelte døgntilbud. Ligeledes bliver udgiftsniveuaet for anbringelser på døgntilbud mere forudsigeligt for kommunerne, da de hermed har sikkerhed for, at priserne for de enkelte døgntilbudstakster følger den almindelige pris- og lønudvikling i samfundet. Personer med handicap med ophold på døgntilbud flytter sjældent til andet botilbud og døgntilbuddene har normalt samme målgruppe over mange år. Efter gældende Inatsisartutlov forhandles taksterne årligt mellem Naalakkersuisut og kommunerne, men forhandlingerne resulterer i meget små ændringer i taksterne, da målgruppen for de enkelte døgntilbud har meget små ændringer i udgiftsbehov gennem årene.

Til stk. 2

Det foreslås, at ved takstfastsættelse for nyoprettet selvstyredrevet døgntilbud samt ændringer i fastsatte takster, jf. stk. 1, i løbet af året skal der forhandles mellem Naalakkersuisut og kommunalbestyrelserne, eller en repræsentant for kommunerne i forening. Der forekommer sjældent ændringer i målgruppen for de enkelte døgntilbud samt nyoprettelse af døgntilbud, men når det forekommer, skal takstfastsættelsen forhandles. F.eks. kan voksne med handicap bliver mere plejekrævende, når de er blevet ældre.

Til stk. 3
Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut skal offentliggøre taksterne for ophold på døgntilbud, jf. stk. 2, i Takstblad – Sociale takster, på Nalunaarutit.gl senest 15. november året før, satserne træder i kraft.

Takstblad – Sociale takster indeholder alle takster efter den sociale lovgivning, herunder Inatsisartutloven om støtte til personer med handicap. Takstblad – Sociale takster gælder fra den 1. januar i det pågældende år.

Til § 94

Til stk. 1
Bestemmelsen fastsætter, at takster hjemlet i medfør af denne Inatsisartutlov reguleres og offentliggøres.

Til stk. 2
Takstfastsættelsen offentliggøres i Takstblad – Sociale takster på hjemmesiden Nalunaarutit.gl senest 15. november året før, taksterne træder i kraft.

Til § 95

Til stk. 1
Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsernes afgørelser efter denne Inatsisartutlov kan påklages til Det Sociale Ankenævn efter bestemmelserne i Landstingsforordning nr. 11 af 12. november 2001 om socialvæsenets styrelse og organisation, som senest ændret ved Inatsisartutlov 55 af 25. november 2024 (herefter Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation). Dog omfatter klagemuligheden ikke for personalesager, da disse sager henhører under det fagretlige system. Det drejer sig om personalesager i enheder oprettet i henhold til § 42, stk. 1, § 43, stk. 1, § 48 og § 49, hvor den ansatte ikke kan klage over sit ansættelsesforhold til Det Sociale Ankenævn.

Til stk. 2
Det foreslås med stk. 2, at en person med handicap og dennes partsrepræsentant kan søge rådgivning og vejledning om indgivelse af en klage hos Pissassarfik.

Til § 96

Til stk. 1
Bestemmelsen forpligter kommunalbestyrelserne til årligt at fremsende de statistiske oplysninger til Naalakkersuisut. Naalakkersuisut kan herigennem få løbende adgang til statistisk viden, som har betydning for at kunne følge udviklingen på området. For kommunalbestyrelsen kan den statistiske viden ligeledes bruges til at skaffe sig viden om handicapområdet i kommunen og herigennem danne grundlag for kommunens udvikling og planlægning af handicapområdet.

Til nr. 1
Bestemmelsen præciserer de statistiske oplysninger til blandt andet at omfatte antal personer med handicap samt fordelingen på alder, køn og bosted. Fordelingen på alder kan kategoriseres til for eksempel børn og voksne, eller til børn, unge under 18 år, unge i alderen 18 – 23 år, voksne under aldersgrænsen for alderspension og personer over aldersgrænsen for alderspension. Fordelingen på bosted kan kategoriseres til antal personer med handicap fordelt på kommuner, fordelt på byer og bygder eller anden fordeling på bosted.
Fordelingen skal endvidere være fordelt på støtteforanstaltninger og anbringelser uden for Grønland.

Til nr. 2
Bestemmelsen fastsætter, at de statistiske oplysninger omfatter forsøgsordninger. Opgørelsen omfatter antal forsøgsordninger som minimum.

Til stk. 2
Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at fremsende statistiske oplysninger, som Naalakkersuisut anmoder om.

Til § 97

Til stk. 1
Bestemmelsens stk. 1 skal ses i sammenhæng med § 63 omhandlende kommunalbestyrelsens pligt til at ændre eller stoppe støtte til en person med handicap, hvor støtten ikke længere er den rette. Bestemmelsen fastsætter, at en person, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, har en oplysningspligt over for kommunen vedrørende personlige, sundhedsmæssige og sociale forhold, der har betydning for, om personen stadig er berettiget til at modtage støtte, jf. kapitel 4, eller tilbud om ophold i døgntilbud, jf. kapitel 6. Oplysningspligten vedrører alle oplysninger, der kan have betydning for vedkommendes ret til støtte. Oplysningspligten omfatter tillige forældremyndighedsindehavere eller værge.

Til stk. 2
Med stk. 2 bemyndiges kommunalbestyrelserne til at kræve tilbagebetaling for ydet støtte, herunder tilbagelevering af hjælpemidler mv., når støtten har været ydet til en person, der ikke har haft behov for den ydede støtte og dermed ikke har været berettiget dertil. Afgørelsen om tilbagebetaling eller tilbagelevering træffes i forbindelse med en afgørelse om ophør af støtte. For at kommunalbestyrelsen kan kræve støtte tilbagebetalt, er det et krav, at personen, dennes værge eller forældremyndighedsindehavere vidste eller burde vide, at den ydede støtte ikke længere var berettiget. At burde vide, at ydet støtte ikke længere er berettiget, kan være tilfældet, når dette er oplyst, da støtten blev ydet. Støtte kan dermed først kræves tilbagebetalt fra det tidspunkt, hvor det er kommet til de omhandlede personers kendskab, at den ydede støtte ikke længere var den rette.

Til stk. 3
Denne bestemmelse regulerer, at tilbagebetaling eller tilbagelevering kan kræves fra det tidspunkt, hvor personen med handicap, dennes værge eller forældremyndighedsindehaver vidste eller burde vide, at den ydede støtte ikke længere var den rette.

Til § 98

Til stk. 1
Bestemmelsens stk. 1, som er en videreførelse af § 77, stk. 1 i gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, fastsætter, at Naalakkersuisut kan pålægge kommunalbestyrelsen tvangsbøder for grov eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed i overholdelsen af kommunalbestyrelsens forpligtelser som forvaltningsmyndighed i henhold til Inatsisartutloven.

Tvangsbøder kan pålægges kommunalbestyrelsen, i betydningen ”kommunen”; dvs. ikke de enkelte medlemmer af kommunalbestyrelsen.

Pålæggelse og inddrivelse af tvangsbøder mv. over for kommunalbestyrelsen sker ikke gennem politiet, men gennem det forvaltningsretlige og civilretlige system.

Til stk. 2
Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at tvangsbøder i henhold til stk. 1 tilfalder Landskassen.

Til § 99

Til stk. 1
Det foreslås i stk. 1, at denne Inatsisartutlov træder i kraft den 1. januar 2027, jf. dog stk. 4.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap, med senere ændringer, ophæves.

Til stk. 3
Det foreslås, at administrative forskrifter fastsat i medfør af Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap ophæves. Det drejer sig om Selvstyrets bekendtgørelse nr. 29 af 7. august 2020 om støtte til personer med handicap og Selvstyrets bekendtgørelse nr. 19 af 4. november 2019 om botilbud til personer med handicap. For så vidt angår Selvstyrets bekendtgørelse nr. 49 af 31. august 2021 om tilsyn med det sociale område, forbliver denne i kraft, indtil den afløses eller ophæves ved regler fastsat med hjemmel i denne eller andre Inatsisartutlove. Denne bekendtgørelse har hjemmel i 4 sociale regelsæt: Landstingsforordningen om socialvæsenets styrelse og organisation, Inatsisartutloven om støtte til børn, Inatsisartutloven om støtte til personer med handicap og Landstingsforordning nr. 11 af 30. oktober 1998, om ældreinstitutioner, som ændret ved landstingsforordning nr. 8 af 5. december 2008, mv.

Til stk. 4
Bestemmelsen fastsætter, at § 12 i denne Inatsisartutlov træder i kraft den 1. januar 2028. Herved gives tid til at forberede et fælles offentligt IT-system.